

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı **26 Şubat 2025 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bugün Kültür ve Turizm Bakanlığının sunum yapacağına, cuma günü Kartalkaya'da yangının meydana geldiği otelde yapacakları incelemeye, Komisyonun gelecek haftadaki gündemine ve basının toplantıyı takibine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Komisyon çalışmalarının tiyatroya benzetilmesiyle ilgili sözleri iade ettiğine, toplantıya katılan Bakanlık temsilcilerine teşekkür ettiğine ve cuma günü Kartalkaya'da yapılacak incelemeye ilişkin açıklaması

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un Komisyonun bugünkü toplantısına katılıp katılmaması ve muhalefet milletvekillerinin Komisyon toplantı salonunu terk etmesi hakkında görüşme

IV.- SUNUMLAR

1.- Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan'ın, konaklama tesislerinin ne şekilde denetlendiği, bu denetimlere dayanak oluşturan mevzuat, ülkemizle benzerlik gösteren ülkelerdeki durum, yangın olayı sonrası Bakanlıkça gerçekleştirilen çalışmalar, olayla ilgili özel incelemeler ve öneriler hakkında sunumu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM
BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE
BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

-----0-----
3'üncü Toplantı
26 Şubat 2025 Çarşamba
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bolu Kartalkaya Mevkiinde Bulunan Bir Otelde Meydana Gelen Yangın Faciasının Tüm Boyutlarıyla Araştırılarak İlgili Kurum ve Kuruluşların Sorumluluklarının Tespit Edilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 14.17'de açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Selami Altınok,

Bugün Kültür ve Turizm Bakanlığının sunum yapacağına, cuma günü Kartalkaya'da yangının meydana geldiği otelde yapacakları incelemeye, Komisyonun gelecek haftadaki gündemine ve basın toplantısını takibine,

Komisyon çalışmalarının tiyatroya benzetilmesiyle ilgili sözleri iade ettiğine, toplantıya katılan Bakanlık temsilcilerine teşekkür ettiğine ve cuma günü Kartalkaya'da yapılacak incelemeye, ilişkin açıklama yaptı.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un Komisyonun bugünkü toplantısına katılıp katılmaması ve muhalefet milletvekillerinin Komisyon toplantı salonunu terk etmesi hakkında görüşme yapıldı.

CHP, YENİ YOL Partisi, İYİ Parti, DEM PARTİ Komisyon üyeleri, Kültür ve Turizm Bakanı toplantıya katılmadığı için Komisyon toplantı salonunu terk etti.

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan tarafından, konaklama tesislerinin ne şekilde denetlendiği, bu denetimlere dayanak oluşturan mevzuat, ülkemizle benzerlik gösteren ülkelerdeki durum, yangın olayı sonrası Bakanlıkça gerçekleştirilen çalışmalar, olayla ilgili özel incelemeler ve öneriler hakkında sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 17.38'de toplantıya son verildi.

26 Şubat 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.17

BAŞKAN: Selami ALTINOK (Erzurum)

BAŞKAN VEKİLİ: Derya BAKBAK (Gaziantep)

SÖZCÜ: Semih IŞIKVER (Elâzığ)

KÂTİP: Nurettin ALAN (İstanbul)

---- 0 ----

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sayın Komisyon üyeleri, değerli basın mensupları; Komisyonumuzun 3'üncü Toplantısı için yeterli çoğunluğumuz vardır ve toplantıyı açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bugün Kültür ve Turizm Bakanlığının sunum yapacağına, cuma günü Kartalkaya'da yangının meydana geldiği otelde yapacakları incelemeye, Komisyonun gelecek haftadaki gündemine ve basının toplantıyı takibine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bugün Kültür ve Turizm Bakanlığından gelen arkadaşlarımızın Bolu Kartalkaya'da meydana gelen menfur yangınla alakalı sunumlarını dinleyeceğiz, sunumlardan sonra da değerli Komisyon üyelerimizle beraber yine konunun üzerinde gerekli hassasiyetle durarak toplantımızı yapmayı arzu ediyoruz.

Bugün gelen, Turizm Bakanlığından gelen arkadaşlarımızı ben tanıştırayım sizlere: Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan Bey, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü Muharrem Eriş Bey, Teftiş Kurulu Başkanı İzzet Güven Bey, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdür Yardımcısı Elçin Şimşek Öncü Hanımefendi, Yatırım İşletmeleri Genel Müdür Yardımcısı Levent Kırca Bey, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Onur Meral Bey ve Başkontrolör Şule Aktürk Alkan Hanımefendi bugün bizlerle beraber olacaklar.

Değerli arkadaşlar, değerli basın mensupları; bugüne kadar yapmış olduğumuz çalışmalara binaen bugün bu toplantımızı gerçekleştireceğiz. Malumunuz olduğu üzere prensip karar aldık kendi üyelerimizle beraber; herhangi bir aksilik olmadığı takdirde salı ve çarşamba günleri Komisyon toplantımızı burada... Yine almış olduğumuz karar gereğince cuma günü, Kartalkaya'da, yangın olayının meydana geldiği, o hepimizin yüreğini yakan, 78 insanımızın vefat ettiği otelin bulunduğu yerde Komisyon üyelerimizle beraber inceleme yapacağız.

Önümüzdeki haftanın gündemini de şimdiden ben sizlere verme adına söyleyeyim: Salı günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını dinleyeceğiz. Çarşamba günü ise -yine biraz liste uzun- Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfının sunumunu, ayrıca, Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneğinin sunumunu, yine, Isı, Su, Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneğinin sunumunu birlikte dinleyeceğiz. İnşallah, hayırlara vesile olmasını diliyorum. Bir daha bu gibi menfur olayların meydana gelmemesi için burada yoğun ve önemli bir çalışma yaptığımızın bilinciyle çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Zaman zaman da, yeri geldiğinde, yine bu toplantıların başlangıcında siz değerli basın mensuplarımıza gerekli açıklamaları yapacağız diyorum. Ben basın mensuplarımıza, görsel basın mensuplarımıza teşekkür ediyorum ve toplantıyı başlatıyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, burada düşüncelerimizi almadan hemen basını çıkarmayın çünkü önereceğimiz konular var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Görselin dışında basın mensuplarımız toplantının başından sonuna kadar bizi takip ediyorlar.

CAVİT ARI (Antalya) - Usul üzerine söz alacağız Sayın Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Görselleri niye almıyorlar Sayın Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Genelde çalışma usulü bütün araştırma komisyonlarında bu, ben bilmiyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Burada gizli bir şey yok yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, yok, gizliyle, saklıyla alakalı değil; zaten arkadaşlarımız görüntü de alabiliyorlar konuştuğunuzda; danışmanlarınız da, yazılı basın mensuplarımız da orada oturuyor. Ben, bu araştırma komisyonu toplantılarının usul ve yöntemini Meclis yönetimimizden gelen arkadaşlarımızdan bilgi alarak yapmaya çalışıyorum ilk defa

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, esasa geçmeden önce genel basın mensupları burada kayıt altına alır. Sadece sizi çekip ya da sadece gelenleri çekip gitmesini doğru görmüyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O düşüncenize de saygı duyuyorum ama genel usul...

CAVİT ARI (Antalya) - Usulle ilgili düşüncemiz şu: Sayın Turizm Bakanını biz buraya istiyoruz. İlgili, sorumlu olan kişi Turizm Bakanındır, onunla ilgili Grup Başkan Vekilimiz açıklama yapacak.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben zaten bir söz istedim Sayın Vekilim, uygun görürseniz usul hakkında zaten konuşmak istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, söz vereceğim size.

Arkadaşlar, ilk defa araştırma komisyonunda çalışıyorum ve arkadaşlarımızın büyük kısmı da çalışıyor. Teknik olarak Meclis yönetimimizin genel usulü neyse onu yapmaya çalışıyorum, yoksa bildiğimden ben illa böyle olması, olmaması...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, öyle bir kural yok.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bir de Grup Başkan Vekili gelmiş yani...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, bu Grup Başkan Vekilimiz de bizim için saygın bir insandır, öyle bir problem yok.

Teşekkür ediyorum.

Ali Mahir Bey, buyurun.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un Komisyonun bugünkü toplantısına katılıp katılmaması ve muhalefet milletvekillerinin Komisyon toplantı salonunu terk etmesi hakkında görüşme

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, çok kıymetli bürokratlar; bugün 3'üncü Toplantımızı yapıyoruz.

78 yurttaşımızı kaybettik Kartalkaya'da; tarihî bir görev yapıyorsunuz, tarihî bir sorumluluğunuz var, sorumluluğumuz var. Üzülerek söylüyorum ki 3'üncü Toplantımızda da Turizm Bakanı buraya gelmedi, Çalışma Bakanı buraya gelmedi. Burada biz, bir soruşturma yapıyoruz. Bu soruşturmada...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Araştırma yapıyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Araştırma yapıyoruz, soruşturma yapıyoruz çünkü burada toplanan deliller, buradaki raporlar günün birinde savcılığın soruşturmasında önemli bir delil teşkil edecektir. Şimdi, 78 insan ölmüş; bir sefer, Turizm Bakanlığının açık bir kusurunun olduğu bir gerçek. Emsallerini dünyanın her yerinde görüyoruz; Sırbistan'da 20 vatandaş ölüyor, Başbakan istifa ediyor. Şimdi, burada bir istifa yok, buraya gelen herhangi bir bakan yok. O zaman, neyi araştırıyoruz biz? Sormak isterim: Neyi araştırıyoruz biz? Şimdi, niye Bakan buraya gelmiyor Bakan Yardımcısı geliyor? Bakan Yardımcısı geliyorsa Sayın Bakan niye gelmiyor? Değerli milletvekilleri, AKP'li arkadaşlarıma da sesleniyorum, diğer milletvekili arkadaşlarıma da sesleniyorum: Bakan burada olmalı, Bakana sorular sormalıyız, biz bunu 86 milyon adına yapmalıyız. Şimdi, burası bir araştırma komisyonu mu? Biz araştırıp gerçekleri, maddi gerçeği bulacak mıyız? Kaybettiğimiz 78 insanın ailesinin içini rahatlatacağız mı yoksa Bakanı aklayacağız mı? Bakan buraya gelmezse burası Bakanı aklama araştırma komisyonu olur. Bakın, bir kez daha söylüyorum: Size olan, Meclise olan saygısından Bakan buraya gelmeli, Bakan gelip burada soruları cevaplandırmalı. Yahu, 78 insan ölmüş ve Meclis bir araştırma yapıyor, tüm basın, tüm Türkiye, aileler burayı takip ediyor; Bakan yok. Size bu vicdanen normal geliyor mu? Eğer bir parça, bir parça demokrasi varsa, demokrasi anlayışımız varsa birileri hesap sorar, birileri hesap verir; hesabı da ya mahkeme sorar ya da Meclis araştırma komisyonları yapar. Sizin iradenizle bu Komisyon kuruldu. Şimdi, Bolu'ya gideceksiniz, oteli inceleyeceksiniz, bürokratlar, Sayın Bakan Yardımcısı bilgi verecek, Hukuk İşleri bilgi verecek ama sorumlu Bakan en azından vicdanları rahatlatmak için burada olmalıydı. Ben açıkça söylüyorum: Bakan burada değilse bizim burada olmamızın bir anlamı yok, muhalefet olarak burada olmamızın bir anlamı yok. Buradaki araştırma komisyonunun faaliyetleri -hiç kusura bakmayın- bir tiyatroya döner ve insanları, halkı üzer, Parlatmentonun saygınlığına gölge düşürür.

Bakın, 90'larda da araştırma komisyonları kuruluyordu, Susurluk'ta kuruldu, bakanlar, Genelkurmay Başkanları geldi; burada, bir anlamda bilgi verdi, bilgisine başvuruldu. Bu komisyonların araştırma raporlarıyla o bakanlar ceza aldı, yargılandı. Şimdi, biz neye göre o Bakanı günün birinde sorumluluğunu isnat edeceğiz, suçlayacağız ya da hesap soracağız? Eğer bu tutanaklara bu Bakanın bir cümlesi, konuşması, soracağımız sorular geçmezse nasıl olacak? Gensoru zaten yok; soruşturma açılabilmesi için 301 tane imza gerekiyor, 265 tane imza bulduk, 35 tane daha imza bulamadık; Yüce Divana göndermemiz için 400 kişinin imzası gerekiyor; araştırma komisyonu Bakanı dinlemiyor. Bence bu bir skandal; bu, üzüntü verici bir durum.

Cumhuriyet Halk Partisi Komisyon üyesi arkadaşlar grubu olarak Bakan yoksa biz bu tiyatroya ortak olmak istemiyoruz, hukuksuzluğa ortak olmak istemiyoruz, biz Komisyonu terk ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Siz bilirsiniz, tabii, sizin takdiriniz, ben bir şey diyemiyorum.

Değerli arkadaşlar...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Komisyonun çalışmalarına "tiyatro" demek Başkana bile yakışmadı yani size yakışmadı!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakan yoksa nedir bu?

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Niye "tiyatro" diyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben sana vicdanen soruyorum, vicdanen soruyorum...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Vicdanen soruyorum: Bakın, biz yer değiştireydik siz Bakanın burada olmasını istemez miydiniz?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ali Mahir Bey...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen seçilmiş bir insansın!

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, ara verelim, çağırılım, gelsin o zaman!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşım, Cavit Bey, rica ediyorum...

Değerli arkadaşlar, bir dakikanızı alayım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakanın gelmesi lazım, Bakanın gelmesi lazım!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, rica ediyorum... Ali Mahir Bey, rica ediyorum...

Burası bir tiyatro değil, böyle bağırarak, çok sesinizin çıkmasıyla...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, arkadaşımız laf attı bana!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşım, değerli arkadaşım, bir müsaade edin ama rica ediyorum müsaade edin bir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, ben konuşmamı bitirdim, arkadaşımız laf attı!

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Meclisin saygınlığı Bakanın gelmesiyle ölçülemez!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ölçülür!

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Ölçülemez!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ölçülür, 78 insan ölmüşse ölçülür!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar...

Ali Mahir Bey, Naci Bey, arkadaşlar, rica ediyorum...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kusura bakmayın, sizin şahsınızla hiçbir sorunum yok, Yardımcısı niye geliyor?
BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ali Mahir Bey, rica ediyorum...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, Bakan gelmiyor, Yardımcısı niye geliyor?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, rica ediyorum ya... Medeni insanlarınız biz ya, böyle bir şey olur mu yani?

Herkes daha çok bağırarak söz hakkı alacağını zannediyorsa yanılıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, medeni bir ülke olduğumuz için Bakanı çağırıyorum ben zaten.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Beyefendi, Değerli Grup Başkan Vekili, rica ediyorum...

Şimdi, değerli arkadaşlar, bizim muhatabımız Kültür ve Turizm Bakanlığı. Biz Bakanlığa yazarız; Bakan gelirse başımızın üstüne, Bakan Yardımcısı gelirse başımızın üstüne; böyle bir şey yok, böyle bir usul yok.

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Güvenlik görevlisi gönderirlerse ne yapacağız Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ya, arkadaşlar, güvenlik görevlisi de göndermezler.

Rica ediyorum Ednan Bey, rica ediyorum...

RESUL KURT (Adıyaman) - Ya, Bakan Yardımcısı var burada!

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Bakandır, burada muhatap Bakandır!

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum...

RESUL KURT (Adıyaman) - O zaman, Özgür Özel gelsin kardeşim buraya, Tanju Özcan yerine Özgür Özel'i çağıralım!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Niye Özgür Özel'i çağırıyorsun, Özgür Özel Turizm Bakanı mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Resul Bey, Ali Mahir Bey, rica ediyorum...

Arkadaşlar, on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:14.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.38

BAŞKAN: Selami ALTINOK (Erzurum)

BAŞKAN VEKİLİ: Derya BAKBAK (Gaziantep)

SÖZCÜ: Semih IŞIKVER (Elâzığ)

KÂTİP: Nurettin ALAN (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, tekrar toplantıyı açıyorum.

Tekrar belirtmekte fayda var: Burası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce iradesiyle, bütün partilerin ortak teklifiyle kurulmuş bir araştırma komisyonu. Araştırma komisyonunun ne gibi işler yapabileceği noktasında gerek Anayasa'mızın 138'inci maddesi gerek İç Tüzüğü'müzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri çok açık, net ortaya koymuştur yapabileceğimiz işleri; biz bu noktada çalışmalarımızı yapıyoruz. Muhatabımız -çağırduğumuz insanlardan- ilgili kurumları çağırıyoruz, kuruma yazıyorum ben, bakanın adına veyahut da kurum başkanının adına yazı yazmıyorum; yazıyoruz Tarım Bakanlığına, Tarım Bakanlığı kendini temsil etmesini arzu ettiği insanları gönderiyor. Tabii ki isteyebiliriz "Şu da olsun, bu da olsun." diye, o milletvekillerinin takdiridir ve en tabii haklarıdır, ona da bir şey demiyorum ama bunu istemenin de usul ve yöntemi yine Meclisin mehabetine, Meclisin usul ve yöntemlerine, belirlenmiş olan kurallarına uygun olması lazım gelir. Taleplerimizi söyleriz, talepler uygun olur, olmaz; yerine getirilir, getirilmez eleştiririz ama hiçbir arkadaşımızın, hele hele yüce Meclisin çatısı altında bulunan arkadaşlarımızın, kendi arkadaşlarımızın, her partiden arkadaşlarımızın bulunduğu ve gerçekten büyük emek verdiği, zaman harcadığı, araştırma yaptığı bir Komisyona "Tiyatro oynanıyor." diye söylenmesini benim kesinlikle, kendi şahsım ve Komisyon üyelerimiz adına kabul etmem mümkün değildir. Tiyatro oynamıyoruz biz burada, burada 78 insanımız Rahmetirahman'a kavuşmuştur, acılı aileler vardır. Bu acılı ailelerin maneviyatına saygı duyabilme adına, onların hiçbir zaman yüreklerinde sönmeyecek acılarını yüreğimizde hissettirme adına daha üsluplu, daha usturuplu dil kullanmamızın doğru olacağını düşünüyorum. Tabii ki usulü tartışacağız, yöntemi tartışacağız, buna da saygı duyuyorum, bütün arkadaşlarımız adına saygı duyuyorum ama istirahat ediyorum, birbirimizi moral ve motive olarak da birbirimizin kişilik haklarına da saygı noktasında hanel getirebilecek kelimeleri, cümleleri kullanmak hiçbirimize yakışmaz, hiçbir milletvekiline yakışmaz, yakışmadığını da özellikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, usul hakkında söz isteyen Cem Bey var, öncelikle Cem Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Cem Bey.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün hepimizin bildiği üzere 78 vatandaşımızın hayatını kaybettiği Kartalkaya faciası nedeniyle Kültür Turizm Bakanlığımızın daveti ve kendilerinin yaptığı çalışmaları, eksiklikleri, sorumlulukları konuşmak üzere buradayız.

Biz, dün Başkanlığa da bu konu hakkında bir isteğimizi muhalefetten milletvekili arkadaşlarımızla beraber verdik. Neydi bu istek? Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un kendisinin bizzat Komisyon toplantısına katılıp, burada kendisinin oturup milletvekilleriyle beraber bu toplantıyı kendisinin gerçekleştirmesiydi fakat maalesef üzülerken görüyoruz ki kendisi bu toplantıya katılma isteği duymamıştır. Bu neden önemli? Ben daha önceki toplantılarda da söyledim, bu Kartalkaya faciası cumhuriyet tarihimizin en büyük yangın faciasıdır, dünyada son yüz yıl içerisinde gerçekleşen 6'ncı en büyük faciadır. Dün AFAD yetkililerimiz de burada, Genel Müdürümüz de burada söyledi; ellerimizle, ufacık bebeklerimizin yanmış vücutlarını ceset torbalarına koyduğumuz, yüreklerimizi yakan bir faciadır. Dolayısıyla, bu faciadan değil "Ben bakanım, ben milletvekiliyim..." diyen "Ben bu milletin bir ferdiyim, ben insanım." diyen herkesin yüreğinin yanması ve üzerinde bir sorumluluk hissetmesi lazım. Biz, bu sorumluluk duygusunu hissetmesi bakımından da Sayın Bakanı buraya davet ettik.

Değerli milletvekilleri, bakın, burada denetim eksikliklerinin, ihmallerin, mevzuatın uygulanmamasının bir sonucudur bu facia. Yani bu faciayı, bu yangın faciasını 6 Şubat depremlerinden ayıran -o da büyük bir faciadır ama- burada denetim eksiklikleri var. Bakanlık turizm tesislerinin güvenliği konusunda denetim yapmaktan, yaptırmaktan veya sonuçlarını takip etmekten doğrudan sorumlu bir kurumdur. Eğer, Bakanlığın yetki alanının dışında bir konu varsa o konuyla alakalı bir tespit yapıp yasamaya onunla alakalı bir kanun önermekten de sorumludur. Yani biz işte diyoruz ki: Bu otelimizin durumu nedir? Otuz yıllık bir otel, eski bir yangın mevzuatı, Bakanlık diyor ki: "Ben buranın yemeğinden, içmesinden, misafir memnuniyetinden sorumluyum." Yok, biz bunu kabul etmiyoruz, millet de bunu kabul etmiyor. Türkiye'deki turizm tesislerinin güvenliğinden veya güvenliğinin hazırlanmasından da sorumlu olması lazım çünkü adı üzerinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı. Bu konu hakkında kanun talep etmek de Bakanlığın görevidir.

Sayın Bakan bu yangının ardından demeç vermiştir gayet televizyonlarda ama bu Komisyona gelip millete, milletin temsilcilerine ve milletin iradesine bir konuşma yapmayı bize, buraya çok görmüştür veya daha önemli ne gibi bir işi vardır? Bunu merak etmekteyiz. Biz bu konunun sadece kâğıt üzerinde raporlarla geçirilecek bir konu olmadığını ve bu konuyu da -78 canımızı toprağa gömmemizi de- ne yazık ki burada Sayın Bakanın da yeterince ciddiye almadığını da okuyoruz bu sonuçla beraber. Eğer, Sayın Bakanımızın buraya gelmekten daha önemli bugün bir işi varsa ne zaman gelecek? Yani şu an Türkiye'nin, ailelerin, yaralıların, acılı ailelerin gözü kulağı bu Komisyondan çıkacak bir kararda.

Ben daha önceki toplantıda söylemiştim, evet, biz burada kişileri yargılayacak bir Komisyon değiliz ama kanunda eksiklik, aksaklık varsa burada sorumluluk yasamadadır. Yok, yasamanın verdiği bir kanun varsa, yürütme o kanunu uygulamıyorsa burada sorumlu olan o kurumdur. Dolayısıyla, kurumları da Türkiye Cumhuriyeti'nde tek yargılayacak makam Türkiye Büyük Millet Meclisidir, yasama iradesidir. Bizim tekrardan gerçekleri ortaya çıkarmak, sorumlu kurumları tespit etmek, bir daha böyle acıların yaşanmaması için gerekli adımları atmamakla yükümlü olduğumuzun altını bir kez daha çiziyorum.

Sayın Bakanı da inşallah buraya beklediğimizi bir kez daha yineliyorum. Biz de YENİ YOL Grubu olarak eğer Bakanımız katılmayacaksa toplantıyı terk ettiğimizi Komisyonumuza bildiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Cem Bey.

Şimdi, usul hakkında Rıdvan Bey'e söz istiyor, Rıdvan Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN UZ (Çanakale) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Güzel bir konuşma yaptınız ama biz, her toplantı öncesinde Komisyonumuzda bu 78 canın ve insan hayatının ne kadar değerli olduğuna vurgu yaparak Komisyonumuzda çalışmalara başlıyorduk. Bugün de YENİ YOL Grubu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Komisyonu terk etti. Sebep de Sayın Bakanın... Yani "Bu kadar kaç insan daha ölmeli Bakanı buraya getirebilmeliyiz?" Bu vesileyle bu toplantıyı terk ettiler.

Şunu söylemek istiyorum: Ağır bir laf kullanıldı belki "tiyatro" olarak ama şimdi bakıyorum, milletvekilinden çok basın var burada. İktidar vekillerine bakıyorum sadece 5 kişi yani bu işi ciddiye almamız lazım. Bütün Türk milletinin gözü kulağı burada, bu Komisyonunda. Dolayısıyla "Ulvi bir görev yapıyoruz." diyoruz ama kimse yok, olması gereken Bakan yok. Dolayısıyla, Bakanın olmadığı toplantıyı biz İYİ Parti grubu olarak da takip etmeyeceğimizi ve bu işin doğru olmadığını, millet adına daha doğru bir netice almayacağımızı düşünerek ben de İYİ Parti adına toplantıyı terk ettiğimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de hepinizi selamlıyorum.

Herkes çıktı, şimdi ben de birkaç şey söyleyeyim. Tabii, ben Sayın Bakanın yerinde olsaydım, gerçekten, çağrılmasaydım da bu toplantıya gelirdim. Bunu ben kendi adıma söyleyeyim, ben direkt "Bakan burada olsun." demiyorum, bu şeyde yakınlarını kaybeden birçok aile bize ulaştı, onların talepleri bu. Biz Bakanı duymak, Bakanın ağzından duymak... Bizzat Bakan orada olsun ki bu Komisyonun ciddiyetini anlayalım diye yani orada yaşamını yitirenlerin yakınlarının talepleri bunlar.

Şimdi, biz bakıyoruz insanlar tabii bire bir muhatabından dinlemek istiyor, Bakana bakıyoruz -ben dün de burada söyledim- Sayın Bakan TV programlarına katıldı. Burada gördüm, biraz önce inceledim. Ahmet Hakan'ın programına katıldığında aynen bunları tek tek, sayfa sayfa anlattı Bakan ama orada birçok soruya cevap vermedi, birçok soru da sorulmadı. Ben televizyonu izlerken "Hadi bu soru sorulacak." diyordum, bir türlü benim sormak istediğim soru Bakanın kendisine sorulmadı, yine Bakan birkaç soruya üstü kapalı cevap verdi, geçiştirdi. Biz televizyon programına katılmış bir Bakanı orada dinlemektense daha önemli olan Araştırma Komisyonuna katılmasını yeğlerdik yani burada olmasını çok daha isterdik, en azından kendisi için de gelsin. Biz bire bir onu suçlamıyoruz zaten, ben bunu defalarca söyledim ama muhatap olarak onu dinleyelim, o sorsun ki halk da bunu istiyor. Bakın, bugün bile Mecliste yaşamını yitirenlerin aileleri var burada, bugün daha sabah benim yanıma geldiler; her partiyi de dolaşacaklarmış, büyük bir ihtimalle sizlerin yanına da geldiler. Yani aileler bunu istiyor, biz muhatapları istiyoruz. Ben "Sadece Sayın Bakan gelsin." demiyorum, Belediye Başkanı da gelsin. Yani Belediye Başkanının -özür diliyorum sizden, sizle alakalı bir şey yok, bunu bilin- Belediye Başkan Yardımcısı ya da başka birini göndermesini istemiyoruz, biz böyle bir Komisyonunda muhatapları bire bir dinlemek istiyoruz. Yani bizim de talebimiz budur, Bakanın bizzat gelmesi. Diğerleri çıktı, ben de çıkacağım, kusurumuza bakmayın. Bu şeyin sekteye uğramasını istemem, bunu da yapmak istemem ama bu durumda benim de çıkmam gerekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben, müsaade ederseniz çıkmadan söyleyeyim şunu.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Tabii.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, burada hepinizin bu düşüncelerine saygı duyuyorum, bütün arkadaşlarımızın düşüncelerine saygı duyuyorum ama burada temel maksat -Bakanın gelip gelmemesi başka bir şey, talep edersiniz, o sizin en tabii hakkınızdır ama- biz burada "78 insanımızın hayatını kaybettiği otel yangını niye oldu, nasıl oldu?" ve "Bundan sonra olmasın diye neler yapabiliriz?"in hesabını yaparken ve normalde sorumluların "Adli merciler tarafından kim sorumluysa araştırılıp cezası verilmesi lazım." denirken burada sadece "Bakan geldi" veya "gelmedi" diye Komisyon toplantısını terk etmenin yapmış olduğumuz işin mehabetine çok uygun olmadığını; bizim asıl maksadımızın ceza hukuku açısından sorumlu olabilecek insanların, yargıçlar, hâkimler ve savcılar tarafından yapılması lazım gelen işleri bizim burada yapmak olmadığını; biz burada sorumlu kurumların tespitini ve "Bundan sonra bir daha bu gibi olaylar olmasın diye ne gibi tedbirler alırız?"ı tartıştığımız bir yerde... Bunu siyaset kaygısıyla, bunu muhalefet için söyleyemiyorum, kimse, bakan gelmiyorsa siyaset kaygısıyla, bakan böyle düşünüyorsa veyahut da muhalefetteki arkadaşlarımızın, biraz önceki arkadaşlarımızın bunu siyaset yapma kaygısıyla, burada bu şekilde dile getirip, hele hele Komisyonu... Ben 59 yaşındayım ve otuz altı yılımın otuz yılını kamuda üst düzey yönetici olarak geçirmiş bir kardeşinizim ve diğer arkadaşlarımız da sizler gibi çok saygın görevler yaparak buraya gelmiş, milletin iradesiyle, helal oylarıyla gelmiş insanların "Tiyatro yapıyor." mantığını, demelerini ve...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Onu kabul etmiyorum ben de.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - ... bu şekilde bir tavırla "Biz çıkıyoruz, gidiyoruz." demelerini çok doğru bulmuyorum. Evet, eleştirileriniz başımızın üstüne, ben Komisyon Başkanım, bu eleştirileri ben alıyorum, ilgili yerlere iletmeye de söz veriyorum ama eleştiri ve ilgili yerlere iletmemin dışında Komisyonun çalışma üslubunun ve Komisyonunun çalışmasını gerektirecek çoğunluk sesin bir protesto anlayışıyla terk etmesinin, aynen Mecliste, Genel Kurulda, arzu ettiğimiz şeyler olmadığı takdirde tamamen "Biz, Genel Kurulu terk ediyoruz." algısı gibi Komisyonu terk etme algısının hem milletvekillerine hem bize verilen görevle çok uygun düşmediğini, milletvekili göreviyle örtüşmediğini... Evet, söyleyeceğiz, eleştireceğiz. Mecliste, Genel Kurulda birbirimize belki de çok ağır eleştirilerde bulunuyoruz, çok ağır eleştirilerle itham ediyoruz ama hiçbirimiz eleştiri yaptıktan sonra kalkıp da "Hadi bana eyvallah." deyip Genel Kurulu terk etmiyoruz. Bu defa da cevap verebilecek birileri varsa onlar cevap versinler istiyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundaki arkadaşlarımızın, daha sonra da YENİ YOL ve İYİ Partideki arkadaşlarımızın eleştirilerini yaptıktan sonra "Hadi bize eyvallah." deyip gitmelerinin Meclis çalışma, usul ve yöntemleriyle çok örtüşmediğini siz de gayet iyi biliyorsunuz, ben de iyi biliyorum. Genel Kurulda çok ağır eleştiriler yapıyoruz birbirimize, burada da birbirimize çok ağır eleştiriler yapıyoruz. Evet, yaptınız, biz dinledik, bir oturun bakalım ki ona karşı diğer parti grupları ne konuşacak, onları da arkadaşlarımızın dinlemesi lazım geliyor. "Ya, ben konuştum, artık benim işim bitti, ben gidiyorum." demenin ve "Görüntü verdim, ben gidiyorum, artık bundan sonrasını siz düşünün." demenin çok makul, mantıklı ve Meclisin de çalışma, usul ve yöntemlerine çok uygun olmadığını özellikle belirtiyorum.

Değerli arkadaşlar, onun için, burada "Bakan geldi, gelmedi..." Evet, tartışacağız, konuşacağız "Bakan gelsin, şu da gelsin, bu gitsin." "geldi" veya "gelmedi" değerlendirmesini yapmak hakkımız ama "Ben değerlendirmemi yaptım, hadi bana eyvallah." demek bence, çok makul ve milletvekili olup birbirimize olan karşılıklı saygı anlayışımıza çok uygun düşmüyor diye düşünüyorum. Ömer Bey, sadece sen kaldın ya muhalefet olarak, sana söylüyorum ama bütün muhalefete söylüyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Başkanım, Ömer Bey çıkmadan bir şey söyleyeyim.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Uyumlu da çalışıyoruz, bence çıkma.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Semih Bey, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çıkmadan söz vereceğim. Çıkmadan diyor ki "Ben de usulen..."

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ömer Bey, siz çıkmadan usulle ilgili bir iki söz de biz söyleyelim.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Tamam, ben sadece bir şey söyleyeyim. Çıkacağım, sizi dinleyeceğim ama.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Tamam.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ben sadece şunu söyleyeyim: Bakın, ben danışmanıma "Konuşurken kameraya falan almayın." dedim. Gerçekten bu işi şova çevirmenin, bilmem şey yapmanın bir anlamı yok yani ben onu da söyledim.

Biz diyoruz ki hani burada ortak bir şey olsun. Bu saatten sonra, mesela şimdi bütün muhalefet çıktı yani bugün Turizm Bakanlığını dinlemek bence çok da mantıklı olmayacak, havada kalacak yani...

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Turizm Bakan Yardımcımız burada, biz Bakanı değil Bakanlığı çağırıyoruz.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Anlamadınız yani muhalefetin hiçbir sorusu olamayacak...

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Yani bizim sorunumuz Mehmet Nuri Ersoy'un şahsıyla olsa eyvallah, doğru söylüyorsunuz ama...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Yok yok, şimdi hiçbir muhalefet partisi yokken de bu Komisyonun bir şeyi kalmaz.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Son Mohikan sensin, kalırsan devam ederiz, iyi olur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bir açıklama yapıp size de söz vereceğim.

Ömer Bey, arkadaşlarımız bilsin diye söylüyorum. Kültür Turizm Bakanlığına yazmışız, diğer kurumlara da böyle yazıyoruz; elimde yazı, benim imzama giden, bundan önceki komisyonlarda da öyle. İlgili konuyu anlatmışız yukarıda "Konuya ilişkin diğer hususlarla ilgili Bakanlığınızca yürütülmekte olan ya da planlanan sair çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla en az başkan veya genel müdür düzeyinde olmak kaydıyla uygun göreceğiniz birimlerden görevlendireceğiniz üst düzey yetkililerin komisyonumuza gelmesi." Biz bunu Kültür Turizm Bakanlığına şöyle yazabilirdik yani kamudan gelmenin belki avantajıyla -siz hukukçusunuz, hukukçular benden belki o konuları daha iyi bilebilirler ama- bir şahsı çağırarak istediğimizde "Sayın İsmail Erdem, şu, şu konularda görüş vermek üzere Komisyonumuza gelin." diye ismen yazarsak İsmail Erdem -özür diliyorum ağabey, isim olarak veriyorum- gelmediği takdirde bunu söyleriz ama Kültür ve Turizm Bakanlığına yazıp altta da "en az başkan veya genel müdür düzeyinde olmak kaydıyla" diye bir yazıyı gönderirsek "Burada bu düzeyin altında olmamak şartıyla kim gelirse bizim Komisyonumuzca kabuldür." demek isteriz.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Doğrudur Başkanım ama biz yazılı bir talepte bulunduk, dilekçe verdik şahsınıza, hani direkt Bakanın çağırılması konusunda dilekçe verdik.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

Arkadaşlar, şimdi, bana -hukukçular daha çok- anlattırmaya kalkmayın yani Meclis çalışmalarında da insanlar önerge verir, bir dilekçe verirler; o noktaya gelmesin diye oylama yaptırmadım ben, oylama yaptırabilirdik. Yani Meclisin çalışma usulünü, o usulü yapmadık çünkü yazıyı geçen haftadan biz zaten göndermiştik, dün göndermedik. Evet, geçen hafta gönderdik konuştuğumuzdan sonra. Yani öyle bir noktaya getirip bu Komisyonu oylanılan, "Çoğunluk şöyle dedi, azınlık böyle dedi." noktasına getirmemek için özel bir gayret gösterdiğime sen de şahitsin. Yani sen şahit olmazsan herhâlde kimse şahit olmaz, hepsinde vardın.

Şimdi, siz dinlediniz, bir de Nurettin Bey usul hakkında konuşacak ama diyor ki: "Ömer Bey gitmesin."

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Evet, Nurettin Bey'i dinleyeceğim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun Nurettin Bey.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, öncelikle ilk toplantılarımızda konuşma usulüyle ilgili bir usul belirledik. Bu usulde öncelikle Komisyon üyelerinin zaman sınırı da koyarak konuşmasını, daha sonra da Komisyona üye olmayan milletvekillerimizin sıraya alınarak konuşmasını belirledik.

Elbette bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilimiz Ali Mahir Başarır Bey'e, ona siz nezaket gösterdiniz; aslında Komisyon üyesi olmamasına rağmen Grup Başkan Vekili olması sıfatıyla nezaket gösterdiniz. Bununla ilgili ben Mecliste de bir konuşma yapmışım. Mecliste Grup Başkan Vekillerinin milletvekilinden daha öncelikli olarak konuşma hakkının olduğuna dair bir İç Tüzük kuralı yok ancak elbette ki Grup Başkan Vekilidir, sözleri daha değerlidir, kendilerinin bir temsil tarafı vardır; onlara zaman zaman Meclis uygulamasında da nezaket gösterilir, sizler de Komisyon uygulamasında nezaket gösterdiniz ancak biz de aynı nezaketi bize böyle "Burası bir tiyatrodur." diyen Grup Başkan Vekilimizden beklerdik; Ömer Bey nasıl bizi bekliyorsa -

şu usul hakkındaki konuşmamızı en azından- onun nezaketini beklerdik. Birincisi, o noktada bizim sukutuhayale uğradığımızı söylemek isterim.

İkincisi: Bağırarak konuşan doğru söylüyor anlamına gelmez; sözünüzü yavaş da söyleseniz doğru, doğrudur; yanlış, yanlıştır. Burada sadece bağırıp herkesin... Maşallah, sesinin oktavı da yüksek Ali Mahir Bey'in. Şimdi, onun karşısında biz de bağırılmaya başlayacaktık, karşılıklı bir bağırış alanı... Biraz önceki arkadaşımız çok güzel bir şey söyledi: Burası hep beraber bir acıyı, ortaya çıkan sebepleri, bundan sonra da bu acının yaşanmaması için alınacak tedbirleri konuşacağımız bir alan. Birbirimize bağırarak "Ben sana gol attım, sen bana gol attın." işte "Yarın da Bolu Belediye Başkanı gelecek, siz de ona hazırlanıyorsunuz." Efendim, biz kimseye hazırlanmıyoruz, biz hakikate hazırlanıyoruz, hakikati ortaya çıkarmaya hazırlanıyoruz. Bizim üzerimizde ölenlerin geride bir acısı, bir yükü kalmaması; kalan insanlar bize karşı yüzümüze bakarken "Ya, bunlar, bunları akladılar, temizlediler." demesin diye hakikati, gerçekliği en çıplak şekilde ortaya koymaya hazırlanıyoruz. Ancak bu tavrı, şahsen ben bir milletvekili olarak -belki arkadaşlarım da aynı şeyi düşünüyorlar- hiç olumlu bulmadığımızı, bağırıp, çağıırıp, basın da olduğu saatlerde konuşup ondan sonra buradan ayrılmasını usulen çok doğru bulmadığımızı belirtmek isterim. Usul hakkında böyle bir söz almış oldum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Size iyi çalışmalar...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Usul bitmedi daha, oturun Ömer Bey.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Ben de daha konuşacağım ama Ömer Bey, ben de bir iki kelime söyleyeceğim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Tabii, öncelikli olarak yangında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza tekrar Hakk'tan rahmet diliyoruz, mekânları cennet olsun; ailelerine de Cenab-ı Allah'tan sabırlar diliyoruz.

Usul ve erkan, adap edep hem Meclisin çalışma kaideleri içerisinde hem de bizim kültürümüzün en altlığıdır yani burada yaşanan olay, çok nahoş bir olay. Görsel basının çıkmasını arkadaşlar arzu etmediler. Ali Mahir Bey burada anlaşılan o ki kurgulu gelmiş; "Bakan yoksa biz yokuz." anlamında, protesto mahiyetinde bir hazırlık yapılmış; bunun altlığı, önceliği var olduğu gözüküyor. Hatta görsel basın da kalsın, Ali Mahir Bey'in bu şovunu alsın tüm Türkiye'ye yayınlasın anlamında bir çıkış oldu. Çok hoş bir şey değil; hem Meclisin varlığına hem de Komisyondaki arkadaşlarımızın, seçilmiş insanların itibarına bir kasıt var burada, bunun kabul edilir tarafı yok.

Burada peşinen de şunu söyledi Ali Mahir Bey: "Bakan nasıl olsa suçlu, suçlanacağını bile bile bugün bu programa katılmadı yani Komisyona katılsa farklı olurdu." Bugün burada Bakan Yardımcılarımız var, ilgili Genel Müdürümüz var, müfettişimiz var. Bize esas olan teknik olarak ayrıntılarla bilgilendirmeleri gerekir. Burada Komisyon üyelerimizin soracağı sorulara buraya katılan davetlilerimiz en iyi şekilde cevap vermeye hak ve yetki sahibiler yani bugün Bakan yoksa Bakan Yardımcısı... O zaman Bakan Yardımcılığı makamını yok mu sayacağız, sıfır mı sayacağız? Genel Müdür burada; Genel Müdürün varlığını yok mu sayacağız? Müfettiş burada; onun varlığını yok mu sayacağız? Yani devletin varlığını o zaman hiçe saymış olacağız. "Bakanın bir siyasi kimliği var, onu bir hırpalayalım, gönderelim, dövelim; ondan sonra da amacımıza ulaşalım." gibi bir hazırlık vardı. Ali Mahir Bey'in davranışı hoş değil.

Ömer kardeşimiz burada ama açık ifade edelim: Biz de kırk yıllık siyasetçiyiz, zaman zaman muhalefette de kaldığımız dönemler oldu. Hiçbir zaman bir çalışmadan, müzakereden, mücadeleden kaçmışlığımız yok. Neticede, inandığımız doğruları söyleriz. Burada bir ortak akıl hâkim olacak. Biz neticede yargı mensupları değiliz; bu yangının sebeplerini, ihmaller varsa onların tespitini yapacağız, rapor hâline getireceğiz ama yargılamayı bağımsız yargı yapacak. Biz orada ne hâkimiz ne savcıyız ama 78 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine vesile olan yangının tüm detaylarıyla araştırılması elbette doğru olandır, buradaki her partiden gelen arkadaşımızın da ortak niyeti oydu. Ancak bugünkü hareket, tamamen siyasi bir şova çevirmektir; bu da hem Komisyonun hem de seçilmiş milletvekillerimizin, Meclisimizin itibarına zarar vermiştir. Muhalefet yapmak haktır, demokratik bir ülkede yaşıyoruz; herkes inandığı doğruları, söylemek istediklerini medeni ölçüde, hukuk çerçevesinde, bir başkasının hukukunu da çiğnemenin arz etme hakkına da sahiptir. Yani ben muhalefet milletvekillerimizin Komisyonu terk etmesini uygun görmüyorum. Bu, aslında 78 canın kaybıyla beraber can kayıpları yaşayan ailelerin de maneviyatına zarar verecek bir durumdur çünkü bu Komisyon dört ay çalışacaktır, doğruları tespit edip rapor hâline getirecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben teşekkür ediyorum.

Bir konuda da yine bir açıklama yapayım arkadaşlar: Bu, basın mensuplarının bulunmasıyla alakalı Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik var. Bu yönetmeliğin 12'nci maddesinde "Komisyon ve siyasi parti grup toplantılarında film ve fotoğraf çekimleri, Komisyon Başkanı ve siyasi parti grup başkanvekilinin iznine bağlıdır. Basın mensupları, toplantıları kendilerine ayrılan bölümlerden izleyebilirler." diyor. Bugüne kadar olan bütün komisyonlarda - arkadaşlarımızdan aldığım bilgilerden- toplantının başında görsel basın geliyor, görüntüyü alıyor -basın mensuplarımız kendileri de biliyorlar zaten- görüntüye aldıktan sonra çıkıyorlar ama şurada arkadaşlarımız var basından...

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Meclis basını çekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Meclis basını çekiyor, yazılı basındaki arkadaşlarımız da buradan devamlı takip ediyorlar, böyle bir olayda... Yani üç buçuk dört aya yakın çalışacağız, bundan sonra da kelimelerimizi çok dikkatli kullanarak çünkü yarın da yine yüz yüze bakacağız... Bugün oldu ama yarın tekrar toplantılarda birlikte olacağımız arkadaşlarımızda farklı algılamalar oluşmasını diye kelimeleri çok düzenli ve itinayla seçerek konuşmaya çalışıyorum. Çok doğru bulmadım ama gerçekten çok üzülmediğim bir nokta. Hepimizin vicdani olarak sorumluluk hissettiği bir noktada "Burada tiyatro oynanıyor." demesini, bir milletvekilinin diğer milletvekillerini kastederek söylemesini çok taassup ve taaccüple karşıladığımı, çok yanlış bulduğumu da özellikle belirtmek istiyorum.

Yine usulle alakalı, buyurun Sayın Cevahir Vekilim.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben sabrınızı zorlamak istemiyorum ama evet, bence bir tiyatro oynanmıştır. Az önceki muhalefet partisinden arkadaşlarımızın konuşmalarının içeriği ve üslubu açısından öyle anlaşılıyor ki bu tür bir şov daha önceden kurgulanmış, hesaplanmış ve çalışılmış ve burada da sahneye konulmuştur; bu, çok açıktır.

Bir defa, üslup olarak elbette ki bizim kimsenin ne konuşacağını ve nasıl konuşacağını ne eleştirmek ne yargılamak gibi bir lüksümüz yok, bundan da hicap duyarım ancak burada milletimiz adına bir iş yapıyoruz, bir Komisyon kurulmuş, bu Komisyonun birilerinin siyasi şov mekânına dönüşmemesi gerektiğinin hepimiz farkındayız ve bunu da bu Komisyonun araştırdığı konunun hassasiyetine binaen hepimizin daha hassas olması gerektiği konusunu ilk toplantılarımızda da dile getirdik. Ancak az önce konuşmanın içeriğine baktığımda da -Sayın Başkanım, siz de düzeltiniz- mesela "Birilerini yargılamak ve soruşturmak..." ifadesi kullanıldı; burası birilerini yargılama ya da soruşturma yeri değil burası araştırma komisyonudur.

Dolayısıyla, evet, buraya Sayın Bakan gelebilirdi, ben de arzu ederdim, belki bir sonraki toplantıda gelecektir, o ayrı bir şey. Ben şunu sormak isterim Sayın Bakanın burada olmadığından dolayı terk eden arkadaşlara: Biz ilgili Bakanlığımızın yetkililerine neyi sorduk da neyin cevabını alamadık da "Ya, bu Bakan Beyin bileceği bir iştir." dedi arkadaşlar da biz, Bakan Bey gelmediği için bu toplantıyı sabote etmeye çalıştık. Dolayısıyla ben, bunu, açıkçası böyle bir Komisyonun çalışma usul ve adabına çok da uygun bulmuyorum, buradaki diğer Komisyon üyesi arkadaşlarımıza karşı yapılmış şık bir hareket olarak bulmuyorum.

Dolayısıyla eğer daha konuşmaya başlamadan birilerinin istifa etmediğini, birilerinin sorumlu olduğunu vurgulayarak biz konuya böyle bakacaksak "Zaten biz suçlu bulmuşuz, suçun ne olduğunu da tespit etmişiz, sorumluları da tespit etmişiz; dolayısıyla burada yargılayacağız." bakış açısıyla bakılıyor, oysaki onun mekânı burası değil. Biz bir araştırma komisyonuyuz; sorumlu olanları, ilgili kurumları bulacağız, sonucunda da ne eksik yapılmış, ne yapılması gerekiyor da yapılmamış, ilgili mevzuatlarda -gerek yönetmelik gerek kanunlarda- ne olması gerekiyordu da yokmuş, hangi kuruma ne tür görev verilmesi gerekirken verilmemiş; biz bunları tespit edeceğiz, ilgili raporumuzda da buna yer vereceğiz. Dolayısıyla ben böyle bir şovvari davranışın bu Komisyonun ilerleyen dönemlerde de çalışmasına hanel getireceği kanaatindeyim. Dolayısıyla hepimizin bu hassasiyette olmasını ümit ediyorum.

Sağ olsun, en azından bir muhalefet milletvekilimiz sabırla bizi dinledi, ben teşekkür ediyorum. Bu, kendilerinin asaletinden kaynaklanır.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Usul hakkında Semih Bey'e söz veriyim.

Buyurun Semih Bey.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Çok teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün dinlemek için çağırdığımız Sayın Bakanımıza ve Kültür Bakanlığı heyetine de buradan bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ben hakikaten böyle, kendisi ve ailesiyle beraber yangın haber verildiğinde 12'nci kattan güle oynaya inen, önce araçlarını kurtaran, sonra dışarıda ailesi muz yiyerek beslenen bir şahsiyetin ihmal ve kastından ötürü ortaya çıkmış bir faciayı düşünürken, tabii ki orada yakınlarını kaybeden ailelerle de dün bir toplantı yapmış bir kardeşiniz olarak konunun vahametini çok iyi anlayan birisiyim ama maalesef, biz bu vahametten ötürü... Hani, insanız, acılar hepimiz için parti ayrımı gözetmeksizin aynıdır diyerek bugün 3'üncü defa toplanıyoruz ve her toplantımızda siz toplantıyı başlatırken burada partilerüstü bir çalışma yapıldığını, burada kesinlikle siyaset malzemesi yapılacak bir şey olmadığını ifade ediyorsunuz ama Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili, herhâlde buradaki milletvekilleri yeterli olmayacak ki kendileri geldiler. Ben bu Komisyonun başladığı günden beri Cumhuriyet Halk Partisinin tavrından şunu anlıyorum: Böyle, buradaki hadiseyi, buradaki facianın araştırılmasını tamamen belediye ve Turizm Bakanlığı arasındaki bir çekişmeye tahvil etmeye çalıştıklarını görüyorum ve Sayın Bakanın nezdinde de bu konunun Sayın Bakanın üzerine yıkılmasına yönelik bir tertibat var gibi hissediyorum açıkçası. Yani başladığımız günden beri hep Kültür Bakanlığı ile Bolu Belediyesi arasında sanki bir terazinin iki tarafına konulmuş gibi bir kavgaya, bir çekişmeye tahvil edilmeye çalışılıyor.

Ben hakikaten İsmail Erdem ağabeye de katılıyorum; ben yanında oturuyordum, Grup Başkan Vekili konuşma yapmadan önce heyecandan yerinde duramıyordu; hakikaten bir şova hazırlamışlardı, bir tiyatroya hazırlamışlardı. Bu itibarla, ben Ömer Faruk Hülakü Bey'e burada sırayla Komisyondan bu partilerin çekilmesini izlerken... Ki bizim için çok acı olur hakikaten, burada sadece Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak biz oturup bu konuyu da araştırırsak... Bizim de vicdanımız var, hangi partili olduğumuzun da önemi yok, karşımızda da daha önce tanıdığımız insanlar dahi olsa biz bu faciayı her yönüyle araştırmakla mükellefiz. Bu hususta 85 milyonun bize yüklediği bu misyonun omuzlarımıza verdiği ağırlığın da farkında olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bir bakıyorsunuz, birisi "Ya, güvenlikçi gelsin." diyor güvenlikçi kardeşlerimizin bütününe aşağılayarak, sulandırarak. Diğer arkadaşımız Cem Bey dedi ki: "Turizm Bakanlığı burayı güvenlik açısından da denetlemelidir, burayı böyle kenara atamaz." Yani "Turizm Bakanlığı bir kanun yokken, bir mevzuat yokken, bir yönetmelik yokken kalsın, keyfi muamele gitsin, yangın tertibatını orada kontrol etsin, bununla ilgili burada bir kanaate varsın ve cezalandırsın..." şeklinde hakikaten böyle, akla mantığa sığmayan ifadeler kullanılıyor.

Yani bu Komisyonu bugün biz burada vicdanlarımızla yürütmezsek nereye çekersek oraya gider siz de takdir edersiniz ki. Ben de alırım, sabahtan akşama kadar konuşurum ama lütfen ahlaken, vicdanen orada cayır cayır yanan sabilerin, ağzı süt kokan o sabilerin, onların bütün vebalinin omuzlarımızda olduğu gerçeğini bir an bile unutmadan hareket etmemiz gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. Lütfen, biz de bir an bile bunu unutmayalım yani lütfen, bu Komisyonu sulandırmayalım, oturalım burada... Kültür Bakanlığı mı gelmiş? Bugün biz Bakanlık mı yargılıyoruz? Biz burada -haşa- yargılamıyoruz, Bakanlığın uygulamalarını araştırıyoruz yani bize Sayın Mehmet Nuri Ersoy gelse ne olur, Sayın Nadir Alpaslan gelse ne olur? O zaman

devlette Bakan Yardımcılığı konumunu kaldıralım. Yani böyle bir mantığı da olmaz bu işin. Bunun asli sorumlusu olarak, Kültür Bakanlığının asli yetkilisi olarak buraya Sayın Bakanımız gelmiş; vallahi, ben kendi sorularımı da soracağım, biz kendi çalışmamızı da yapacağız, ailelerin de bize sorduklarını soracağız. Ben şimdi burada Cumhuriyet Halk Partili değilim diye, yahu, insan da mı değilim, vicdanım da mı yok? Bu vatanın evladiyim; oradaki çocukların acısını, o ailelerin acısını yüreğimde hissediyorum.

Bu itibarla, bu duygu ve düşüncelerle, bundan sonraki süreçte, lütfen, bu konuyu siyaset malzemesi yapmayalım; lütfen, burada şov yapmayalım. Buraya gelip "tiyatro" diye addediyorlar ama burası tiyatro değil, gidenler bir tiyatro çevirdiler, gittiler; hoş olmadı. Biz burada burada bütün partilerin fikirlerinin açıkça ifade edildiği, bizim unuttuğumuz şeyleri sorabildikleri bir ortam kurulsun diye, bir komisyon kurulsun diye buradayız ve sırtımızda çok önemli bir sorumluluk var.

Ben, açıkçası Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili olarak değil bu vatanın bir evladı olarak, sonuna kadar bu misyonun farkında olarak burada çalışmalara katılacağımı ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Son olarak Resul Kurt Bey'e söz veriyorum. Arkadaşlar, usul hakkında başka söz vermeyeceğim, bundan sonra işimize başlayalım.

Resul Bey, buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, teşekkür ederiz.

Tabii ki siz burada çok güzel bir şekilde ifade ettiniz; kamu kurumlarında bireyler olmaz. Devlet terbiyesi almış, devlet nezaketi görmüş herkes bilir ki kamu kurumlarını bireyler temsil etmez, kurumlar temsil eder; bu, Turizm Bakanı olabilir, Sağlık Bakanı olabilir, Bolu Belediye Başkanı olabilir, kim olduğu önemli değil; önemli olan, o kurumun burada temsil edilmesi, yetkiyle temsil edilmesi gerekir. Bu olay kişisel olarak da önemli benim için; hem 78 vatandaşımızı kaybetmişiz hem de ben yıllarca beraber televizyon programı yaptığım çok yakın bir arkadaşımı kaybetmişim. Yani bu, şov yapılacak, efendim, siyaset yapılacak bir arena değil, tiyatro yapılacak bir alan hiç değil. Burada herkes seçmen iradesiyle burada bulunan, Gazi Meclisimizin Genel Kurulunda seçilerek bu Komisyonda görev yapan milletvekilleri. Dolayısıyla da bu iddiaları, bu sözleri aynıyla iade ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığının yaptığı işlemler var, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yaptığı işlemler var, Valiliğin, il özel idaresinin yaptığı işlemler var, belediyelerin ve itfaiye teşkilatının yaptığı işlemler var. Tabii, özellikle burada bir belge üzerinde durmak gerekiyor. "Turizm Bakanlığı ne yapıyor?" Biz bunu bir kere soracağız burada, diyeceğiz ki: Bir kontrolör arkadaşımız -burada var- bir otele gittiği zaman neye bakıyor? Yani o otelin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına mı bakıyor, yoksa başka belgeler de arıyor mu, itfaiye raporu arıyor mu; bunları analiz etmemiz lazım.

Turizm Bakanlığı -izah ettikleri zaman, ben de biliyorum ama onlar daha izah ederler- birtakım belgeler istiyor, diyor ki: "Evet, sen bana turizm belgesi için başvurdu. Ben baktım; arkadaş, senin iş yeri açma ve çalışma ruhsatın var, belediye raporun var, tapun var ya da kira sözleşmen var." Dolayısıyla bu sefer konfor şartlarına bakıyor yani "Size ben kaç yıldız vereceğim? Hangi statüde belgelendirme yapacağım?" Turizm Bakanlığının yaptığı yasal işlem onlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onları arkadaşlara soralım.

RESUL KURT (Adıyaman) - Şimdi, burada yangına müdahaleyle ilgili bir husus var yani burada Bolu Belediyesinin de almış olduğu Meclis kararları var 2019 yılında; diyor ki: "Belediye sınırları dışındaki olaylara müdahale etmek..." Bunu nerede söylüyor? Bolu Belediyesinin 7/7/2022 tarihli bir kararı var, (2022/373) sayılı Meclis Kararı var. Bu Meclis kararında, Belediyenin Bolu genelindeki her yere müdahale etmesiyle ilgili birçok yetkisi var.

Bir olay daha var: Bolu Belediyesinin Turizm Tanıtma Komisyonu çalışma usulleriyle ilgili bir yönergesi var. Bolu Belediyesi Turizm ve Tanıtma Komisyonu sadece Bolu merkezle sınırlandırmıyor, bu Komisyon, Bolu Belediyesinin komisyonu kendisini yetkilendirirken Bolu il genelindeki bütün turizm alanlarının değerlendirmesi ve bununla ilgili çalışmalar yapması için kendisini görevlendiriyor yani burada sadece il merkezi diye bir şey yok. Herkes bilir ki büyükşehir belediyeleri vardır, büyükşehir sınırları içerisindeki bütün her yere müdahale eder, eğer bir şehir büyükşehir değilse o zaman il merkezindeki belediyelerin diğer belediyelerle koordineli olarak her türlü yangına müdahale etmesi gerekir. Burada yangına müdahale edilmiş mi? Kaç dakikada müdahale edilmiş?

Bir husus daha var, mesela Bolu Belediye Başkanı diyor ki: "Efendim, bizim sorumluluğumuzda değil, bizim görevimiz de değil." Peki, kardeşim, senin görevin değilse o zaman sen neden 70 metrekaarelik kafe için iş yerine yangın ruhsatı vermek için gittin? Burada soruyorum: Hangi belediye başvuru yapıldığında aynı gün rapor düzenleyebiliyor? Dolayısıyla, belediyenin bu alanda yetkisi vardır, müdahale etmesi gerekir. Belediyelerin en temel görevlerinden bir tanesi de o şehrin il merkezi değil tamamındaki yangına müdahale edilmesi noktasındadır.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ömer Faruk Hülakü Bey baya sabretti, sağ olsun.

Resul Bey, teşekkür ediyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ediyorum ben de Ömer Faruk Bey'e.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ömer Faruk Bey, özellikle bu Komisyonun nezaketi ve mehabeti açısından usul tartışmaları devam ettiği müddetçe sabırla oturup kaldığın için ve bu tartışmaların içerisinde görüşlerini sarf ettiği için teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Kolay gelsin.

RESUL KURT (Adıyaman) - Biz Hülakü Bey'le İliç Komisyonunda da beraberdik. Nezaketine teşekkür ediyorum.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Başkanım, kayıtlara geçsin diye bir cümle söylemem lazım çünkü Komisyonda olmayan milletvekilleriyle ilgili arkamızdan konuşulmuş, o yüzden.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Turhan Çömez Genel Kurulda işte "Komisyonda Bakan yok, 5 AK PARTİ'li milletvekili var." diye konuşmuş. Yani yapılmak istenen burada çok açık, belli. Bizi sanki yani Komisyon yahut da Meclis çalışmalarına katılıyormuş gibi... Bir başka komisyonda olduğumuz için ve orada farklı mekânlarda olabildiğimiz için biz bu Komisyona katılmadık. Dün de mesela Genel Kurulda olmamızın sebebi pek çok milletvekilimiz yurt dışında ya da komisyon

çalışmaları için şehir dışında olabiliyor. Ama bunlar söylenmeden sanki milletvekillerimiz böyle hani Meclis çalışmalarına katılmıyormuş gibi bir intiba uyandırılmaya çalışılıyor. Bu, tamamen yalan, onu söylemek istiyorum, kayıtlara girsin.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, son bir iki cümle, sonra da Sayın Bakan Yardımcımıza söz verelim.

Tabii, burada şu an itibarıyla Komisyonumuzun çoğunluğu var. Ancak ben bütün partilerden üye olan arkadaşlarımızın bu şekilde bir davranış içerisinde olmaksızın fikirlerini, görüşlerini belirtip, katılmadıkları veya katıldıkları noktaları da ortaya koyup ama Komisyonun çalışma usul ve yöntemlerini çiğnemenin, burada farklı görüşlere de tahammül ederek bulunmalarını çok arzu ederdim ama ayrıldılar. Asıl gayemiz ve maksadımız, gerçekten usul ve esaslar çerçevesinde Komisyonun devamlılığını sağlamaktır diye düşünüyorum. Biz işimizi yine yapmak durumundayız. Her herhangi bir saatte, noktada toplantı bitmediği sürece de arkadaşlarımızın geri gelip toplantıya katılmalarından da memnuniyet duyacağımızı özellikle belirtmek istiyorum.

Arkadaşlar, bence usulü bitirelim, sunumu alalım, sunumdan sonra zaten söz vereceğim.

Nadir Bey, buyurun lütfen.

IV.- SUNUMLAR

1.- Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan'ın, konaklama tesislerinin ne şekilde denetlendiği, bu denetimlere dayanak oluşturan mevzuat, ülkemizle benzerlik gösteren ülkelerdeki durum, yangın olayı sonrası Bakanlıkça gerçekleştirilen çalışmalar, olayla ilgili özel incelemeler ve öneriler hakkında sunumu

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun saygıdeğer milletvekilleri; Bakanlığımız adına yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ifade ettiğiniz üzere, 21 Ocak sabahı, maalesef tüm ülkemizi yasa boğan 36'sı çocuk 78 vatandaşımızın hayatını kaybettiği bu elim olaydan dolayı tüm ülkemiz yasa boğuldu. Bu acı verici olay üzerine Meclisimiz irade göstererek bu olayın araştırılması, kurumların sorumlulukları, işlemleri, hepsinden önemlisi de bundan sonra bu tür olayların yaşanmaması için alınması gereken önlemler konusunda Meclisimiz sizi, Komisyonumuzu yetkilendirdi. Ben inanıyorum ki Komisyonumuz hassasiyetle çalışmalarını yaparak konuyu tüm boyutlarıyla inceleyerek, araştırarak özellikle bundan sonra bu tür olayların yaşanmaması için başta mevzuat olmak üzere, idari düzenlemeler olmak üzere alınması gereken tedbirleri kamuoyunun ve Meclisin iradesine sunacaktır ve alınacak kararlar da inşallah bundan sonra bu tür olayların yaşanmamasına vesile olacaktır diyorum.

Komisyonumuzun Bakanlığımıza konaklama tesislerinin hangi açılardan, ne şekilde denetlendiği; bu denetimlere dayanak oluşturan mevzuatı, konaklama tesislerinin denetiminde yangın prosedürleri konusunda ülkemizle benzerlik gösteren ülkelerdeki durumun anlatılması; yine, yangın olayı sonrası Bakanlığımızca gerçekleştirilen çalışmalar olmak üzere yaptığımız çalışmalar konusunda yazınız üzerine, sizleri bilgilendirmek üzere, heyetinize açıklamalarda bulunmak üzere Bakanlığımız olarak huzurlarınızda bulunmaktayız.

Sayın Başkanım, tabii, burada Komisyon üyelerimiz Bakanlığımızı ve Sayın Bakanımızı da hedef alarak -ben bunlara cevap vermek istemiyorum ama- birtakım hususları ifade ettiler. Sizin de ifade ettiğiniz gibi, bahsettiğiniz hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızı ve bu alandaki hukuki düzenlemeleri ifade etmek üzere biz Bakanlık olarak, ben de şahsım olarak Bakanlığımızı temsilen ve o yetkiye dayanarak huzurlarınızda bulunmaktayız. Tabii, burası, ifade ettiğiniz gibi, bir araştırma komisyonu, her şeyden önce soruşturma komisyonu değil. Dolayısıyla bu hususların araştırılmasıyla ilgili gerekli bilgilerin, gerekli hususların ortaya çıkarılması açısından, gerekli bilgilerin sizlere sunulması açısından önemli. Ben de bunu Bakanlık olarak, Bakanlığımızı temsile yetkisi olan birisi olarak bu konulardaki her türlü açıklamayı yapmak üzere huzurlarınızdayım.

Sayın Başkanım, bildiğiniz gibi, ülkemiz, Anayasa'mızdan da yetkisini alan bir hukuk devletidir. Hukuk devletinde kamu kurum ve kuruluşları, hukuktan kaynaklanmayan herhangi bir yetkiyi kullanamaz veya hukukta bulunan bir yetkiyi kullanmamaktan beri değildir. Dolayısıyla, biz, Bakanlık olarak tüm çalışmalarımızı hukuka dayanarak, hukukun üstünlüğüne dayanarak, yasalardan aldığımız yetkiyle yürütmekteyiz. Bu çerçevede, bu elim olay üzerinde detaylı inceleme veya konuları açıklamak gerekirse, ben her şeyden önce 2005 yılında ortaya çıkmış bulunan gerek Belediye Kanunu gerek iş yeri çalışma ruhsatıyla ilgili açıklamalar yaparak ülkemizdeki bu konulardaki işleyişi sizlere arz etmek isterim.

Bildiğiniz gibi, Türkiye'de, Belediye Kanunu'na göre herhangi bir iş yerinin -bu, gerek otel olsun gerek hastane olsun gerek yurt olsun gerek okul olsun gerek bakkal olsun gerek bir fırın olsun- faaliyette bulunabilmesi için her şeyden önce yetkili idareden iş yeri çalışma ruhsatı alması lazım. Dolayısıyla, bir işletmenin faaliyette bulunabilmesi için gerekli şart, olması gereken en birinci şart o tesisin iş yeri çalışma ruhsatı almasıdır. İşyeri çalışma ruhsatını da ülkemizin idari yapılanmasına göre büyükşehirlerimizin bulunduğu yerlerde konularına göre büyükşehir belediyelerimiz veya ilgili ilçe belediyeleri, büyükşehir olmayan yerlerde de mücavir alan sınırları içerisinde belediyeler, mücavir alan sınırları dışında da özel idareler bu iş yeri çalışma ruhsatını vermeye yetkilidir.

İş yeri çalışma ruhsatı bir tesisin can ve mal güvenliğine uygun, teknik yeterliliğe sahip olarak hizmet verebilmesinin ön şartıdır, koşuludur. Dolayısıyla, iş yeri çalışma ruhsatının yetkili idare tarafından verilebilmesi için de... Evet, iş yeri çalışma ruhsatını yetkili idare verirken de bunun alt belgeleri var, bu alt belgeleri sağlayarak bunları vermesi lazım. İfade ettiğim gibi, iş yeri çalışma ruhsatı, bir işletmenin sağlıklı bir şekilde faaliyette bulunabilmesi için -sağlıklı derken bütün koşulları kapsayarak ifade etmek istiyorum- ön şartıdır hatta koşuludur. Dolayısıyla, yangın olayının özelinde de baktığımızda, burası Bolu büyükşehir olmadığı için, mücavir alan sınırlarının da dışında olduğu için Bolu İl Özel İdaresi burada iş yeri çalışma ruhsatı başta olmak üzere alanın yetki ve sorumlusudur hukukten. Dolayısıyla, burada Bolu İl Özel İdaresi tarafından bu tesise iş yeri çalışma ruhsatı verilmiştir.

Tekrar başa dönecek olursak, bir tesisin iş yeri çalışma ruhsatını alabilmesi için gerekli evrakların önemlilerini ifade edecek olursam: Bir tesisin işleri çalışma ruhsatı alabilmesi için her şeyden önce oranın imara uygun olarak yapıldığına dair yapı

kullanım izin belgesini yine oradaki yetkili idare, belediye veya özel idare vermek durumunda. Yine, en önemli belgelerden yangın yeterlilik belgesinin yetkili itfaiye teşkilatı tarafından verilmiş olması lazım.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Burada da verilmiş zaten değil mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İfade edeceğim, doğrudur efendim.

Hastalıkla ilgili, trafik güvenliğiyle ilgili, kolluk kuvvetleriyle ilgili kamu kuruluşlarından ilgili işletme gerekli belgeleri aralık özel idareye iş yeri çalışma ruhsatı almak için başvurur. Burada da, 2005 yılında çıkan kanunun bir gereği olarak işletme, 2007 yılında, bu gerekli belgeleri tamamlayarak özel idareye başvurarak iş yeri çalışma ruhsatı almıştır. Burada özellikle ifade etmem gerekir ki özel idarenin itfaiye teşkilatı olmadığı için, burada gerekli mevzuata göre Belediye Kanunu ve buna dayalı olarak Çevre Şehircilik Bakanlığının çıkarmış olduğu yönetmelik çerçevesinde yangın yeterlilik belgesini hangi itfaiye teşkilatlarının verebileceği düzenlenmiştir. Buna göre de burada bu yeterliliğe sahip olan Bolu Belediyesi olduğu için, 2007 yılında Bolu Belediyesi bu tesise yangın yeterlilik belgesi vermiştir ve bu belgeyle beraber tamamlanan iş yeri çalışma ruhsatıyla, tesise, özellikle Bolu İl Özel İdaresi tarafından iş yeri çalışma ruhsatı verilmiştir. Bu iş yeri çalışma ruhsatı olmadan zaten, bir biraz önce de ifade ettiğim gibi, oteller de dâhil olmak üzere hiçbir iş yeri faaliyette bulunamaz. Bu, bir tesisin faaliyette bulunabilmesi için şart koşuldu.

Bunun dışında, tabii, hastanelerde Sağlık Bakanlığının, okullarda Millî Eğitim Bakanlığının olduğu gibi, turizm tesislerinin, özellikle konaklama tesislerinin faaliyette bulunması için iş yeri çalışma ruhsatı tek başına gerekli şart olmakla beraber yeterli olmayıp turizm tesislerinde de konaklama tesislerinde de Bakanlığımızdan işletme belgesi alınma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu, 2021 yılında yüce Meclisimizin takdiriyle çıkarılmış bir yasayla getirilmiş bu husus. 2021 yılından önce iş yeri çalışma ruhsatıyla faaliyette bulunmak yeterliydi oteller için. Dolayısıyla, o zaman sistemimizde ikili bir yapı bulunmaktaydı, bir kısım oteller hem iş yeri çalışma ruhsatı hem de ilave olarak Bakanlığımızdan turizm işletme belgesi olarak faaliyette bulunmaktaydı, bir kısım tesisler de sadece iş yeri çalışma ruhsatıyla faaliyette bulunmaktaydı.

Tabii, bunların birtakım sakıncalarından yola çıkarak Bakanlığımız... Bu sakıncaların en başı... Türkiye, son yıllarda turizmde çok büyük aşamalar kaydederek dünyada çok önemli noktalara gelmiş; 2024 sonu itibarıyla 60 milyar doların üzerinde, 61 milyar doların üzerinde turizm geliri olan dünyanın en önemli ülkelerinden biri olduğu için bu anlamda da sahada geliştireceği turizm stratejileri ile turizm politikalarının doğru uygulayabilmek için alanda rekabet gücümüzü yükseltmek, kapasitemizi yükseltmek için birtakım çalışmalar yürüttük, yürütmekteyiz. Bu çerçevede de biz, Türkiye'deki tüm konaklama tesisleri, iş yeri çalışma ruhsatıyla beraber -onu yeterli bulmayıp- Bakanlığımızdan da turizm işletme belgesi alsın dedik. Her şeyden önce bunların istatistiklerine sahip olalım, ne kadar turizm tesisimiz var, ne kadar yatağımız var, ne kadar turizm çalışmamız var, turizm hizmeti verilmesi için burada ne tür düzenlemeler yapmak lazım; bunları düzenlemek adına...

Hem de tabii, her ne kadar her kurum hukuktan kaynaklanan yetkilerini kullanmakla beraber, vatandaşımızın turizm tesislerinde yaşadığı bir olayla ilgili olarak ilk başvuracağı kurum doğal olarak Turizm Bakanlığı aklara geldiği için turizm işletme belgeli olmayan tesislerle ilgili şikâyetleri, sıkıntıları, sorunları olduğu zaman öncelikle Bakanlığımıza başvurmaktaydılar ama biz, bizden belgeli olmayan tesisler üzerinde herhangi bir denetim veya herhangi bir yaptırımın olmadığı için bir işlem yapamıyorduk. Orada da ülkemiz açısından olumsuz bir durum yaşanmaktaydı.

Bütün bunların önüne geçmek adına 2021 yılında yüce Meclisimizin takdiriyle konaklama tesisleri iş yeri çalışma ruhsatı almak şartıyla -o, zaten kanuni bir zorunluluk ki bu iş yeri çalışma ruhsatı bir tesisin teknik yeterliliğe yani can, mal ve imar açısından, yangın açısından gerekli yeterliliğe sahip olduğu anlamına gelmekte- yeterli olmayıp, ilave olarak da Turizm Bakanlığımızdan işletme belgesi alınmasını gerektiriyordu. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, istatistiki açıdan da biz bu yasadaki sonradan yaptığımız çalışmalarla gördük ki çok çarpıtıcı bir durumu, çok özellikli bir durumu da tespit etmiş olduk. O güne kadar yaptığımız çalışmalar çerçevesinde Bakanlığımızdan belgeli 4.250 civarında turizm tesisi bulunmaktaydı hem iş yeri çalışma ruhsatlı hem Bakanlığımızdan belgeli; onun dışında, yaptığımız çalışmalar neticesinde sadece iş yeri çalışma ruhsatıyla faaliyette bulunan tesislerin de 7.500-8.000 arasında olduğunu tahmin ediyorduk ama kanunun çıkıp da iş yeri çalışma ruhsatlı tesislerin de bizden belge alma zorunluluğu ortaya çıkınca gördük ki bu 7.500 olarak tahmin ettiğimiz tesisin 17.000'den daha fazla olduğu ortaya çıktı. Ki biz, Türkiye'deki tesis sayısının olanın 2 katından fazla olduğunun bile farkında değildik, bu vesileyle ortaya çıkmış oldu.

Yine, daha çarpık, daha çarpıtıcı bir durum şu: Herhangi bir iş yeri çalışma ruhsatı olmadan, herhangi bir hukuki yeterlilik belgesi olmadan, tabiri caizse kayıt dışı faaliyette bulunan 8 bine yakın turizm tesisinin, irili ufaklı 8 bine yakın turizm konaklama tesisinin olduğunu fark ettik ve hemen duruma vaziyet ederek bunların gerek iş yeri çalışma ruhsatı almaları gerek Bakanlığımızdan belge almaları konusunda yerel yönetimleri uyardık. Daha da önemlisi, yine valilikler üzerinden yerel yönetimleri uyararak kayıt dışı faaliyette bulunan bu tesislerin faaliyette bulunmasının hukuken uygun olmadığını değerlendirerek gerekli çalışmaları yaptık. Bu çerçevede, yangın anına kadar gerekli hukuki yeterliliğe sahip olmadan kayıt dışı faaliyette bulunan 4.380 civarında tesis, bizim uyarımız üzerine yetkili idareler tarafından -ki kapatma da yetkili onlar olduğu için- belediye ve özel idareler tarafından kapatılmış. Yine, yangın, bu elim verici olay yaşandıktan sonra tüm yerel yönetimlerimiz, Bakanlığımız, ilgili kurum, kuruluşlar harekete geçerek daha hassas davranması üzerine, sahadaki denetimlerin sıklaştırılması üzerine mevcut tesislerde hem kayıt dışı çalışan hem de mevcut tesislerden yangın yeterliliği veya can ve mal güvenliğine ilişkin yeterlilikleri bulunmayan 1.800 civarında tesis de kapatılarak bugün itibarıyla, kanun çıktığı andan itibaren toplam 6.200 turizm konaklama tesisi faaliyetten men edilmiştir. Yapılan çalışmalarla -ki bu çalışmalar yoğun bir şekilde devam etmekte- bu sayının 8 binleri de geçeceğini tahmin etmekteyiz.

Dolayısıyla, sonuç olarak, turizmde büyük hedefleri olan bir ülke olarak çalışmalarımızı, stratejilerimizi, politikalarımızı belli çerçevede yürütmek adına Türkiye'deki turizm tesislerinin sayısını, niteliğini, yatak sayısını, çalışanlarının durumunu bilmek ve buna göre politikalar gerçekleştirmek üzere çıkarılan yasa gereği artık Türkiye'de tüm konaklama tesisleri, iş yeri çalışma ruhsatı almak şartıyla -ki bu biliyorsunuz, teknik yeterlilik belgesine sahip bir belge- bizden de işletme belgesi almak zorundalar. İfade ettiğim gibi, iş yeri çalışma ruhsatı teknik yeterliliği ortaya koyan bir husus. Bakanlığımızca turizm tesisine -biraz önce de Sayın Komisyonumuzun saygıdeğer vekilleri tarafından ifade edildiği gibi- bir kalite belgesi olan turizm işletme belgesi verilmekte. Biz, turizm işletmelerinin turizm işletme belgesinde o tesisin türünü, kapasitesini, temizliğini, bakımını, kaç yıldız ayarında

olduğunu, hizmet standartlarını Turizm Teşvik Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarttığımız Turizm Nitelikleri Yönetmeliği'ne göre denetleyerek bunların standartlarını belirleyip bu çerçevede denetimlerimizi yürütmekteyiz. Dolayısıyla, gelişmiş ülkelerin birçoğunda olduğu gibi, ülkemizde de işin bir güvenlik, teknik yeterlilik boyutuyla ilgili, gelişmiş çoğu yabancı ülkelerde olduğu gibi bizde de yerel yönetimler tarafından "iş yeri çalışma ruhsatı" adı altında veya buna benzer ad altında belgeler verilmekte; ilgili yetkin kurumlar da tesisin kalitesini belirleyen, işletmesini belirleyen, niteliklerini belirleyen denetimler yapmaktadırlar.

Bu çerçevede de Grand Kartal Otel, biraz önce de ifade ettiğim gibi, 2007 yılında iş yeri çalışma ruhsatı olarak Bolu Belediyesinden yangın yeterlilik belgesini aldıktan sonra faaliyetlerde bulunmuş ve Bakanlığımızdan da 3 yıldız turizm işletme belgesi almış bir tesis olarak faaliyetlerini yürütmüştür. Bu çerçevede, tabii Bolu İl Özel İdaresinin, Bakanlığımızın çeşitli düzeylerde ve çeşitli zamanlarda yapmış olduğu denetimler var ve bu denetimin sonuçları var, biraz sonra sizlere bunları da arz edeceğim.

Tabii, biz Bakanlık olarak bu konaklama tesislerini denetlerken neye göre, nasıl denetlediğimize ilişkin olarak da yüce heyetinizi bilgilendirmek isterim. Bu çerçevede, bizim ilgili yönetmeliğimize göre, biz, iş yeri çalışma ruhsatı almış bir tesisin... Biz bir turizm tesisini denetlemek için öncelikli olarak iş yeri çalışma ruhsatı var mıdır, ona bakarak denetime alırız; o yoksa zaten herhangi bir işlem yoktur, testin zaten faaliyette bulunması mümkün olmadığı için bizden zaten belge alması mümkün değildir, başvurusunun değerlendirilmesi de mümkün değildir. Dolayısıyla, bu belgeyi alıp da bizim Bakanlığımıza başvuran tesislerin biz Turizm Teşvik Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarılan yönetmeliklerimize göre denetimlerde tesisin kullanım amacına uygun büyüklükte gerekli mahallere sahip olup olmadığına, turizm tesisinin kaç yıldızla uygun olduğunun değerlendirilmesine, verilen hizmetin nitelikli olmasına, tesisin temiz ve bakımlı olmasına; lokanta, spa, lobi gibi genel mahallerin ve yatak odalarının asgari şartları taşıyıp taşımadığına; yine, tür ve sınıfına göre oda sayılarının uygun olup olmadığına, turizm belgesinde belirtilen kapasitede değişiklik olup olmadığına, turizm belgelerinde olup uygun işletmeciler tarafından işletilip işletilmediği gibi tesisin türüne bakan denetimler yapıp, buna göre raporları düzenleyip, burada değerlendirmelerimizi yapıp buna göre de tesis üzerinde işlem yapmaktayız. Tabii, bu değerlendirmelerimizde tesisin faaliyette bulunmasına herhangi bir sakınca doğuruyorsa da iş yeri çalışma ruhsatı veren ilgili idareye, yetkili idareye durumu bildirerek gerekli işlemin yapılmasını sunuyoruz. Tabii ki bu anlamda yetersiz bir tesis varsa kapatılma önerisini biz yapmakla beraber, kapatma yetkisi de yine yetkili yerel yönetimlerde bulunmakta. Biz de bu çerçevede tüm konaklama tesisleri üzerinde çalışmalarımızı yapıyoruz.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, bu denetimlerimizin mevzuatı, dayanağı, hukuki dayanağı, Turizmi Teşvik Kanunu'nun 30'uncu maddesine dayanarak bunları yapmaktayız. Bu kapsamda da bu kanunumuza dayalı olarak çıkardığımız Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik'in ilgili kriterlerine göre bu denetimleri yapmaktayız. Bu denetimler de yine Turizm Yatırım, İşletme ve Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesine göre, başta kontrolörlerimiz olmak üzere Bakanlığımızın yetkilileri tarafından yapılmaktadır.

Tabii, bir turizm tesisinin Bakanlığımızın denetimi dışında da diğer yetkili kurumlar tarafından denetimleri yapılmakta, sadece Bakanlığımız tarafından denetlenmekte. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, iş yeri çalışma ruhsatını veren yetkili idare, iş yeri çalışma ruhsatındaki belgeler ve imar açısından o tesisi denetlemekle yükümlüler. Bu denetimleri yetkili yerel idare gerçekleştirmekte. Bunun dışında, sağlıkla ilgili, tesisin sağlıklı işleyişiyle ilgili, sağlık hususlarıyla ilgili Sağlık Bakanlığı personeline denetimler yapılmakta. Yine, tesisin gıdasıyla ilgili iş ve işlemlerinde Tarım Bakanlığı tarafından gerekli denetimler yapılmakta. Yine, asansör güvenliği Sanayi Bakanlığı tarafından denetlenmekte. Dolayısıyla bir turizm tesisi birçok kurum tarafından kendi yetkinlikleri, kendi kanunları ve yeterlilikleri konusunda denetlenmekte. Biz de Bakanlık olarak yetkin ve yeterli olduğumuz hususlarda gerekli denetimleri yapıyoruz.

Biraz önce de ifade edildiği gibi, "Turizm Bakanlığı güvenlik açısından da bunları denetlesin, güvenliği olmayanlar kapatılsın." hususunda... Tabii, her kamu kurum ve kuruluşunun uzman olduğu, çalışmalarla belli bir tecrübeye sahip olduğu hususlar var. Bizim Bakanlığımız da bu konuyla, olayla ilgili olarak turizm nitelikleri, turizm kalitesiyle ilgili olarak yeterliliği, yetkinlikleri var. Güvenlik konusu, yangın konusu, Bakanlığımızın bu anlamda yeterli veya yetkin personeli olmadığı için, zaten mevzuatımızda da böyle bir durum olmadığı için yeterli ve yetkin kurumlar tarafından bu incelemeler yapılmakta. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, bir otelin unsurları itibarıyla, konuları itibarıyla beş altı kurum tarafından denetimleri yapılmaktadır.

Yine, bu çerçevede, siz saygıdeğer Komisyon üyelerine, özellikle bize benzeyen ve turizmde rekabet içerisinde olduğumuz Akdeniz çanağındaki ülkelerdeki bu hususlarla ilgili uygulamaları ifade etmek isterim. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, gelişmiş ülkelerin birçoğunda "iş yeri çalışma ruhsatı" olarak ifadelendirdiğimiz lisans belgesini hemen hemen birçok kurumda... İşte, bu imar, yangın, can ve mal güvenliğiyle ilgili hususları kapsadığı için yetkili yerel idareler tarafından "iş yeri çalışma ruhsatı" adı altında veya benzer belge dediğimiz husus bu ülkelerde de verilmektedir; Fransa'da, İspanya'da, İtalya'da, Yunanistan'da da durum böyledir. İşin yangın boyutuna geçtiğimiz zaman, bu ülkelerde yangın yeterlilik belgesini de itfaiye teşkilatları vermekte. Tabii, bu ülkeler içerisinde itfaiye teşkilatlarının yapılanması farklılık arz etmekte. Fransa ve İspanya gibi ülkelerde yangın teşkilatları daha çok yerel yönetimlerin içerisinde yapılmışken, İtalya ve Yunanistan gibi ülkelerde merkezî idareye bağlı, İtalya'da İçişlerine bağlı itfaiye merkez teşkilatı bulunmakta, bu itfaiye teşkilatı başta oteller olmak üzere tesislerin yangın açısından yeterliliklerini ve denetimlerini yapmakta. Yine, Yunanistan'da Kamu Güvenliği ve Vatandaş Hakları Bakanlığına bağlı olarak itfaiye teşkilatı faaliyette bulunmakta. Bizde de biraz önce de ifade ettiğim gibi, bunlar belediye teşkilatlarımızın içerisinde; illerde, büyükşehir olmayan yerlerde il ve ilçe belediye başkanlıkları altında yapılmakta, büyükşehir olan yerlerde de büyükşehir belediye teşkilatlarına... Tabii, özel hükümler olan mevzuatlarımız da var bildiğiniz gibi. Orman Bakanlığının orman yangınlarıyla ilgili bir itfaiye teşkilatı bulunmakta. Yine, organize sanayi bölgelerinde, oranın özel yönetiminden dolayı özel kuruluşlar tarafından yangın denetimleri alınmakta. Tekrar, bize benzer ülkelerdeki duruma tekrar dönüp baktığımızda, dediğim gibi, buralarda iş yeri çalışma ruhsatı yerine geçen belge ilgili yetkili yerel idareler tarafından verilmekte; yangınla ilgili hususlarda yeterlilik belgesi de itfaiye teşkilatları tarafından -bizde olduğu gibi- verilmekte. Buralarda Turizm Bakanlıklarının yetkilerine baktığımızda, bizim 2021 öncesi durumumuza benzeyen durumları var, hemen hemen hiçbirinde Turizm İşletme Belgesi faaliyette bulunabilme için zorunlu bir şey değil, daha çok ihtiyari bir belge; orada da kalite belgesi anlamında ve tesisin tanıtımı, pazarlanmasında daha çok

fonksiyon gören şekilde... İspanya gibi daha çok özel yönetim bölgelerinde olduğu durumlarda yerel yönetimlerce, diğer ülkelerde ilgili turizm otoritesi -ki çoğunda Bakanlık olarak yapılanmadığı için turizm otoritesi ifadesini kullanıyorum- tarafından verilmekte. Ama dediğim gibi, bizdeki gibi zorunlu değil, oralarda daha çok ihtiyarı. Dolayısıyla iş yeri çalışma ruhsatı olarak da -bizim 2021 yılından önce olduğu gibi- faaliyette bulunmaları mümkün. Tabii, bizim mevzuatımızdan ayırt edici bir unsur olarak... Ki bizim de Bakanlık olarak biraz sonra Komisyona öneri olarak, teklif olarak sunma arzusunda olduğumuz bir husus bu ülkelerde geçerli. Özellikle can, mal güvenliği, iş yeri çalışma ruhsatı ve yangın güvenliğiyle ilgili mevzuatlarında bizden farklı olarak... Biz de biliyorsunuz, bu belgeler verildikten sonra herhangi bir süre kaydı bulunmamakta, sadece güncellenmesi veya yenilenmesini gerektiren bir husus olduğunda bu belgeler yenilenmekte veya denetlenmekte. Oysa, biraz önce ifade ettiğim ülkelerde bu belgeler belli bir süreyle verilmekte; işte, kiminde iki yıl, üç yıl, beş yıl -süreleri değişmekle beraber- süreyle kısıtlı verilmekte ve bu belgeyi düzenleyen ilgili kuruluş tarafından belirli periyotlarda denetim zorunluluğu bulunmakta. Dolayısıyla bizden ilave olarak burada, ülkeler, yangın yeterlik belgesini verdikten belli bir süre sonra, bu belgelerin yenilenmesini, güncellenmesini ve belli periyotlarda denetimlerinin yapılmasını gerektirmekte. Dolayısıyla bu farkı da bizim dikkate alarak bundan sonraki uygulamalarda sadece konaklama tesislerinde değil yangın yeterlilik belgesi veya iş yeri çalışma ruhsat verilen tüm tesislerde bunun belirli periyotlarda, belli zaman aralığında verilip o zaman aralığı dolunca bunların güncellenmesi, denetimlerinin yapılması, bu tür olayların yaşanmaması açısından gerekli olduğu kanaatine biz sahibiz, belirtmekteyiz.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Kartalkaya'yla ilgili...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anlamadım, Kartalkaya özelini mi konuşalım?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Onu da anlatacağım; şimdi zaten bu bölüme geçiyorum Sayın Vekilim.

Şimdi, ülkemizdeki bu konaklama tesislerle ilgili genel durum, işleyiş, yabancı, benzer ülkelerdeki durumu anlattıktan sonra Kartalkaya'daki olayla ilgili özel incelemelere gelirsek, bizim Bakanlık olarak burada, biraz önce de ifade ettiğim gibi, çeşitli zamanlarda yaptığımız denetimler var. Bu denetimler esnasında biz çeşitli sebeplerle... Burasının şöyle bir hikâyesini de anlatabilirim: 1971 yılında Orman Bakanlığı tarafından tahsis edilmiş, 1971 yılında faaliyete geçmiş bir tesis. Tabii, mevzuatımızda yaşanan güncellemeler, değişimlerle beraber çeşitli şekillerde, çeşitli belgelerle faaliyette bulunmuş ama biraz önce de ifade ettiğim gibi, 2005 yılında çıkan yasayla beraber iş yeri çalışma ruhsatını almış ve o güncel mevzuata göre de çalışmalarını yürüten bir tesis. Bu çerçevede de yine 2008 yılında Bakanlığımızdan da 3 yıldız işletme belgesi almış. İşletme belgesi aldıktan sonra Bakanlığımızın yapmış olduğu denetimlerde 9 defa denetlenmiş, birçoğu bu tesisin durumuyla ilgili. Orman Bakanlığından ilave kapasite değişikliğiyle ilgili, yaptığı çalışmaların belirlenmesiyle ilgili, yerinde yaptığımız çalışmalar çerçevesinde, Orman Bakanlığının görüşlerini aldığımız denetimler olmuş. Yine, vatandaşlarımızdan gelen şikâyetler üzerine yapılan denetimler olmuş ki bu çerçevede de 3 defa uyarı, 2 defa da para cezası uygulanmış tesise.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şikâyetler neydi Sayın Bakanım?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii, vatandaşın oradaki işleyişlerde yaşadığı hususlarla ilgili gelen şikâyetler. Bir tanesi, 2024 yılında, yine burada telesiyejlerde yaşanan bir sıkıntıyla, bir arıza nedeniyle, yaşanmış sorunlardan dolayı ilgili daire tarafından Bakanlığımıza ulaşmış bir şikâyet var. Bu şikâyetin incelenmesi üzerine, yine yetkili idare olan Sanayi Bakanlığına, İl Müdürlüğüne, bizim Valliğe yazdığımız yazıyla buradaki durumu tespit edip onun raporuna göre de biz bu telesiyej konusunda tesisin kusurundan dolayı para cezası vermişiz, para cezası uygulamışız. Yine, bu çerçevede, daha az ihmal veya daha az kusuru gerektiren eksiklikleri nedeniyle de tesise 5 defa uyarı cezası vermişiz. Yine, Özel İdare de kendi alanındaki gerekli denetimleri yapmış. Yine, diğer bakanlıklar da biraz önce ifade ettiğim hususlarla ilgili gerekli denetimleri burada yapmışlar.

Tabii, burada özellikle altını çizmek istediğim, tabii ki bu olay yargı tarafından da detaylarıyla incelenecek ama...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sayın Bakan, idari yaptırım nedir?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Uyarı cezası Sayın Vekilim, uyarı cezası. Tabii, 5 defa uyarı cezası, 2 defa da para cezası vermişiz.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Bir kaç defa uyarı alınca kapatma falan olmuyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şimdi, şöyle: Bizim 2634 sayılı Turizmi Teşvik Yasamıza göre, bir tesiste -tabii, kusurun ağırlığına göre- uyarı, para cezası, kapatma veya faaliyetten men cezalarımız var. Bu uyarı cezasıyla ilgili olarak uyarı cezasının tekrarlanması durumunda tabii bunun para cezasına ve kapatmaya varan boyutları var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, uyarayım, mikrofon açık olmadığı takdirde söyledikleriniz kayda girmiyor. Yani karşılıklı olmaktan ziyade not alın, ona göre soralım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; tabii, bu denetimler sırasında en önemli hususlarından bir tanesi, tabii, 2007 yılında bu tesis yangın yeterlilik belgesini almış ve buna göre faaliyetlerde bulunmuş. İlgili yetkili idare tarafından yangın hususunda 2024 yılı Aralık ayına kadar, 16 Aralık'a kadar herhangi bir denetim olmamış. Ama tesisin talebi üzerine, ki anlaşıldığı üzere tesisin bir kısmının 3'üncü bir kişiye, alt işletmeciyeye kiraya verilmesinden dolayı bu tesisin iş yeri çalışma ruhsatı alması gerektiğinden dolayı yangın yeterlilik başvurusu için tesisin Bolu Belediyesine bir başvurusu var. Bolu Belediyesi de başvuru üzerine gerekli denetimleri yaparak tesisi 8 noktada -ki arkadaşlarımız yansıtırlar onların hangi eksiklikler olduğunu- eksikler...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu görelim, evet, yani çok konuşuluyor ama ne olduğunu kimse bilmiyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Arkadaşlar, yansıtalım, Bolu Belediyesinin denetimi sonundaki 8 tane eksikliği veya verin, ben onları okuyayım.

Eksikleri tespit edip tesise süre vermiş tir bu eksiklerin giderilmesiyle ilgili. Tabii, bu tesis, bu eksiklikleri gidermek yerine maalesef ki Bolu Belediyesine tekrar başvurarak -Bolu Belediyesinin bilgisi dâhilinde, bunu evraklardaki yazışmalardan görüyoruz- talebini, yangın yeterlilik belgesiyle ilgili talebini geri çekmiş ve işlem atıl kalmıştır. Oysa tabii, işte, güvenlik konusunda Bakanlığımızın da yetkili olup bunlarda gerekli iş ve işlemlerin yapılması gibi hususlar dile getirildi ama biraz önce de ifade ettiğim

gibi, biz denetimle ilgili tespit ettiğimiz tüm hususları yetkili idareye gerekli işlemleri yapılmak üzere bildiriyoruz. Burada da kamu hukuku gereği Bolu Belediyesi, tesis eksiklikleri gereği talebini geri çekmiş olsa bile -o arada kış turizminin en canlı zamanları yaşanmakta- bunları ilgili yetkili idareye, başta Özel İdare olmak üzere, ilgili yetkili idarelere, Bakanlığımız da dâhil olmak üzere bildirmesi gerekirdi. Maalesef bu olmamış, bu olmadığı gibi, bir hafta sonrasında da biraz önce de ifade edildiği gibi, tesisin içerisinde bir ünite olan 70 metrekaarelik kafe restorana yangın yeterlilik belgesi vermiştir. Yani, bunu ben sizin takdirlerinize bırakıyorum, bir bina yangın yeterlilik açısından güvenli değil ama o bu binanın bir köşesine siz yangın yeterlilik belgesi veriyorsunuz, bunu da ifade edeyim.

Bu denetimde eksik bulunduğu hususlar; tahliye çıkışlarıyla ilgili yeterli olmaması, ışıklı yönlendirme levhalarının olmaması.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tamam, vereyim ama...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şunları bir okuyayım Sayın Vekilim, ondan sonra cevaplandırırım.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Yani "Bir eksiklik tespit ediliyor, otele bildiriliyor, daha sonra otel Belediye'ye bir müracaatta bulunuyor, bunlar geri çekiliyor." gibi bir ifade kullandınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Doğrudur.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Ne demek? Yani biz...

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Müracaatını geri çekiyor, doğru, evet.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Öyle değil, öyle değil.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, bir dakika...

İnteraktif olsun diye... Tahir Başkanım, niye öyle değil?

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Şimdi, şöyle: Bu konuda, kanunda, kanun böyle öngörmüş. Mesela, 2007'de itfaiye raporunu almış, itfaiye belgesini almış. İşletme sahibi değişmeden, işletmeyle ilgili bir yeni durum doğmadan yani ortaklıktır, isimdir vesaire tekrar bir daha aynı evraklar yenilenmiyor. Dolayısıyla bir müracaatla ilgili değil bu, bir mecburiyetten, mecburen itfaiye raporu gerekiyor yeniden. Buradaki boşluk şu, yani kanuni boşluk: Yirmi sene, otuz sene, yönetmelikler değişiyor, itfaiyeyle ilgili yeni mevzuatlar çıkıyor ama yenilenmiyor olay, dolayısıyla -süresi yok- işletme ruhsatı, daha doğrusu, çalışma ruhsatı yenileneceği için itfaiyeye gidiyor, orada, işte, tiyatro var aslında. Mütemmim cüzü olan yani o işletmenin bütünü'nün bir parçası olan bir yere sanki bütünüymüş gibi itfaiye raporu veriliyor ve işlem öyle göz yumularak devam ediyor; Özel İdare de sanıyorum çalışma ruhsatı veriyor yeni duruma göre.

Şimdi, Sayın Başkanım, esas, burada, Turizm İşletme Belgesi'yle ilgili geçen dönem bizim Komisyondan bu kanun geçti. Turizm İşletme Belgesiz binlerce turizm tesisi vardı yani belediye ruhsatlı vesaire; işte, kapanan tesislerin çoğu öyle. Bunun bir denetimi olsun diye Turizm Bakanlığı tamamıyla ilgili Turizm İşletme Belgesi mecburiyeti getirdi. Yalnız, orada belki şu yapılabilmemiş -ben Komisyon Başkanıydım geçen dönem- yani Turizm İşletme Belgesi yenilenirken ya da alırken -çünkü yirmi sene, otuz sene, kırk senedir aynı itfaiye sistemiyle devam eden işletmeler var- "Yeni itfaiye raporu istenir." diye bir cümle yazsaydık, bunların çoğu olmayabilirdi.

KADEM METE (Muğla) - O da yeterli değil ki Başkanım.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Yani o çok fayda sağlardı ama.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, Tahir Bey bitirsin de konunun bütünlüğünü bozmayalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Ben bir tamamlayayım isterseniz Sayın Başkanım.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bitirsinler, not alın İsmail Bey.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Ama bu ara bir şey, önemli bir şey.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O zaman önce size söz vereyim, sonra Kadem Bey'e de söz vereyim; adalet sağlayayım diye istiyorum, bir arkadaşına söz verip bir arkadaşına vermemek...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Bakanımız da orada ufak bir şey, ayrıntı verdi. Tesisle ilgili, Sayın Başkanımızın dediği gibi, işletme ruhsatı alınırken yangın raporuyla beraber alınıyor zaten, ondan sonra da işletme el değiştirmede için yeniden, yeni bir işletme ruhsatına bugüne kadar başvurulamamış, başvurulamadığı için de yangın raporu tazelenemedi. Ancak burada Bolu Belediyesine bir talepte bulunulmuş geneliyle alakalı, burada işletme el mi değiştiriyormuş ki ruhsat yeniliyorlar acaba?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle: Tabii, onun gerçek bir şeyi yok ama biz anlıyoruz ki bir hafta sonrasında tesisin 70 metrekaarelik bir mütemmim cüzünde yangın yeterlilik raporu verildiği için, onu da işleten 3'üncü, alt bir işletmeci var. Sayın Vekilimizin de ifade ettiği gibi, kendisine ait alt işletmeci olduğu için, iş yeri çalışma ruhsatı alabilmesi için bu belgeyi alması gerektiğinden yola çıkarak bu talepte bulunduğunu değerlendiriyoruz, bunu karine kabul ediyoruz. Dolayısıyla 16 Aralıkta yangın yeterliliğiyle ilgili tesisin başvurusu üzerine, Bolu Belediyesinin yaptığı denetimde, biraz önce söyleyemedim, şu 8 hususta eksiklik tespit edilmiş.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Bunu geneline talep etmiş.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii, otelin tamamıyla ilgili olarak.

Tahliye çıkışlarının yeterli durumda olmadığı, ışık yönlendirme levhalarının olmadığı, binada acil aydınlatmanın olmadığı, elektrik tesisatının uygunluğunun olmadığı, söndürme gereçleri talimatlarının olmadığı, algılama sistemleri ve yangın alarmının çalışmadığı, paratonerin olmadığı veya çalışmadığı, duman havalandırma ve tahliye hususlarının olmadığından dolayı, bu 8 hususla ilgili olarak "Bu hususları gider, sana süre veriyorum." diye Belediye tarafından, itfaiye teşkilatı tarafından tesise bildirilmiş bir durum var. Tabii, tesis, maalesef bu yeterlilikleri, bu eksikleri yeterli hâle getirmek, gidermek yerine, Bolu Belediyesine de başvurarak talebini geri çektiğini ifade etmiş; daha da maalesef kötü durumu -ki tesis de faaliyetten- tesisin

mütemmim cüzü olarak ifade ettiğimiz 70 metrekairelik kafe restoran kısmına yangın yeterlilik için tekrar Belediye'ye başvuruyor ve bu yangın yeterlilik belgesini alıyor. Maalesef, ondan çok kısa bir süre sonra da bu elim, hepimizi yasa boğan olay yaşanıyor.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkanım, bu arada, hukuki ihbar görevini de yerine getiriyor Belediye.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii, az önce de ifade ettiğim gibi, aslında, itfaiye teşkilatı burada, 70 metrekairelik mütemmim cüzle ilgili yangın yeterlilik belgesi için başvurduğunda, bir kere binanın tamamının yetersiz olduğunu bildiği için bu belgeyi vermemesi gerekirdi her şeyden önce. Daha da önemlisi, Bolu Belediyesi itfaiye birimi, tesis talebini geri çektiğinde, bunu, başta Özel İdare olmak üzere yetkili kamu kurum kuruluşlarına "Ben bu tesisi denetledim, yangınla ilgili şu hususlar var, gereğini yapın." diye bildirmesi gerekirdi. Nasıl ki biz bir tesisi işletme yönünden denetlediğimizde bunun faaliyette bulunmasına engel bir durum gördüğümüzde yetkili idaresine biz "Şu şu hususlardan dolayı eksiklikleri var, dolayısıyla iş yeri çalışma ruhsatını iptal et, faaliyetine son ver." dediğimiz, uyarıyı yaptığımız gibi, itfaiye teşkilatının da burada Bolu Özel İdaresini uyararak gerekli işlemleri yapmasını talep etmesi gerekirdi. Zaten bunlar yapılmadığı için de gerekli iş ve işlemler savcılık tarafından yürütülüyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum, 2 arkadaşa bir adalet sağlama adına yapıyorum. Naci Bey çoktandır söz istiyor, sonra da Kadim Bey'e söz verelim.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanımızın dediği gibi, 2022 yılına kadar 100 işletme kapatılmış, değil mi Sayın Bakanım?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Doğrudur, doğrudur.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Ondan sonra, 2022 yılından bu zamana kadar 4.380 işletme...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yangın anına kadar, üç yıllık bir sürede.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Yangın dönemine kadar, yangın gününe kadar. Burada yapılması gereken, Sayın Başkanım, yani itfaiye o eksikliği tespit ettiğinde yani iş yeri açma, çalışma ruhsatını veren Özel İdareye "Bu işletmenin böyle böyle eksikleri var, talebini geri çekti." diye bildirmiş olsaydı Bakanlık da işletme ruhsatını 4.380 konaklama tesisi gibi iptal ederdi ya da olaya müdahil olurdu. Burada esas, Sayın Bakanım yani sonra söyleyecektim ama şimdi, bizim az önceki sunumunuzdan edindiğimiz bilgi de siz Turizm Bakanlığı olarak konaklama tesislerinin tamamını bir elden geçiriyorsunuz. Yaklaşık 17 binin üzerinde, işte, kayıt dışı tesis var. Bizim farklı zamanlarda yapılmış...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - 17 bin kayıt dışı değil de Sayın Vekilim, 17 bin tane belediye belgeli tesis vardır, bunların bizden belge almalarını sağladık. Bunların dışında ilave olarak da biz 7 binin üzerinde de kayıt dışı faaliyette bulunan tesis vardı. Toplam 24 bin, 4 bin de bizden belgeli, neredeyse 30 bine yakın konaklama tesisi var ülkemizde, vardı.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Anladım.

Sayın Bakanım, işte, ben konuşmamda da söyledim -o zaman Genel Kurulda kayda da girmedi, söylemedik orada o olayın sıcaklığıyla- tabii, burada bir kanuni eksiklik varsa Türkiye Büyük Millet Meclisi kanunlardaki bu eksikliği gidermelidir. Sizce bu yeni yönetmelik ya da işte, bu işletme belgesi verirken yangın ruhsatı istenilemez mi? Sayın Başkanımızın az önce dediği gibi, eğer burada bir alt yüklenici olmasaydı bu Bolu Belediyesine müracaat etmemiş olacaktı, bu talep iletilmemiş ya da geri çekilmemiş olacaktı. Biz şimdi Belediye Başkanı geldiği zaman diyeceğiz ki "Sen dayı oğlunu işte... Efendim, niye liyakat esaslı birine vermedin bu görevi?" Ama burada eğer itfaiyeye müracaat edilmemiş olsaydı zaten böyle bir durum ortaya çıkmayacaktı, eski yangın raporuyla bu işletme devam edecekti, Bolu Belediyesi de bu konunun tamamen dışında kalacaktı. Benim kafamın almadığı şu, biz burada Bakanlık olarak şunu diyemiyor muyuz: "Senin binanı ne zaman yaptığın, ne zaman iş yeri açma, çalışma ruhsatı -efendim- aldığın bizi ilgilendirmiyor..." Bizim son yönetmeliğimize göre... Ki biz de bir otel işletmecisiyiz, bir yabancı firmanın isim hakkını kullanıyoruz. Daha biz bu firmayla görüşürken otel yapılırken firma bize bazı konuları dayattı, özellikle bu yangın konusunda kesinlikle taviz vermediler. Biz de bunların -efendim- isim hakkını istediğimiz için, o markayla, o firmayla yol yürüdüğümüz için onların isteğine göre bu otelleri yaptık. Bakanlık şunu diyemiyor mu: "Kardeşim, sen işletme ruhsatını 2000 yılında almışsın, 2007'de almışsın, 2016'da almışsın, beni ilgilendirmiyor. Benim şu anki... Özellikle bu yıldız kategorilerine ayırıyorsunuz ya üç yıldız, dört yıldız, beş yıldız... Biz senin işletmene -efendim- denetleyip de işte Turizm İşletme Belgesi veremeyiz." İşte, bu belgeleri Turizm Bakanlığımızın istemesini engelleyen bir kanuni yetki yok mu sizde?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle: Sayın Vekilim, biraz önce de ifade ettiğim gibi, ben bunu o yüzden açıklıkla daha detaylı anlatmak istedim. 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Kanunu ve Belediye Kanunu'na göre bir iş yerinin faaliyette bulunabilmesi için yetkili idare tarafından iş yeri çalışma ruhsatı almış olması lazım. Yetkili idare bunun iş yeri çalışma ruhsatı açısından yetkinliğine, yeterliliğine bakar, uzmanlığı da o alanda imar açısından ve biraz önceki saydığım kriterler açısından değerlendirilir. Tabii, kanunumuz bunu öngördüğü için biz Bakanlık olarak kanunda olmayan, kanunun öngörmediği bir şekilde "Ya, ben senin geçerli olan, hukuken geçerli olan belgeyi kabul etmiyorum; git yeniden al." deme, hukuk devletinde böyle bir şey yapma şansımız yok. O yüzden de ben biraz önceki ülkeleri örnek verirken bizdeki eksiklik olarak ifade ettiğim, sadece oteller için veya işte, yeniden belgelendirilen bu tesisler için değil tüm işletmeler için, işte, işletmelerin büyüklüğüne göre belirli periyotlarda bu iş yeri çalışma ruhsatlarının ve yangın yeterlilik belgelerinin güncellenmesi ve belirli periyotlarda denetimlerinin yapılması gerektiğine inanıyorum. Bu önerinin yapılması lazım. Tabii, bu otellerimiz için böyle bir sıkıntı da hastanelerimiz, çoğu insanların olduğu okuldur, yurttur ve benzeri tesisler için de farklı bir durum olduğu anlamına gelmiyor. Dolayısıyla tüm iş yeri çalışma ruhsatına tabi işletmelerin belli periyotlarda yangın yeterlilik belgesinin alınmasıyla ilgili kanuni düzenlemenin yapılmasını biz öneri olarak siz Komisyonun takdirlere sunuyoruz.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Doğru. Yabancı acentelerin -dün Sayın Vekilimiz söyledi- müşteri gönderirken burada refere ettiği, özellikle yangın güvenliği açısından refere ettiği oteller var. Diyor ki "Şunlara gidersen işte -efendim- daha güvenli bir şekilde konaklayabilirsin." Yani tekrar -yeniden- bunların yaşanmaması adına alınacak önlemlerde sizin önerileriniz varsa onu da ayrıca dinlemek isteriz.

Teşekkür ediyorum ben Başkanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii, tabii.
BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Naci Bey'e.
Kadem Bey'e söz vereyim, sonra Sayın Bakan devam etsin.
KADEM METE (Muğla) - Başkanım, teşekkür ediyorum.
Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Ben çok kestirmeden bu sorunun sebebini söyleyeceğim. Şimdi, hepimizin ceplerinde olan bir belge var, hepimizin. Nedir o? Nüfus kâğıdı, nüfus cüzdanı. Bu nüfus cüzdanlarının geçerlilik süresi var yani benimkisi 2030'da geçerliliğini bitiriyor mesela. 2030'da hâlâ yaşıyor olsam; anamın adı, babamın adı değişmediği hâlde; doğduğum yer, doğum tarihim de değişmediği hâlde bu belgeyi yenilemem gerekiyor. Neden dolayı, muhtemelen yaşlanmışımdır, resmimin değişmesi gerekiyor diye. Ehliyet, ehliyet de aynı şekilde. Yani her bir belgenin bir süresi var. Sıkıntı şurada: İtfaiyeden aldığınız yangın geçerlilik belgesinin, yeterlilik belgesinin bir süresi yok. On yıl geçse de yirmi yıl geçse de "Benim belgem var." deyip yeni bir belge alma ihtiyacı hissetmiyorsunuz. Peki, "Bu belgeyi kimin yenilemesi, yenilettiği gerekiyor?" sorusuna da şu soruyu sorarak cevap verelim: Yeni bir ev yaptırdınız; evinize su bağlayacaksınız, elektrik bağlayacaksınız. Yani su için kime gidiyorsunuz? Belediyeye, gelip size bir su sayacı takıyor, değil mi? Aynı zamanda, elektrik idaresi de işte, eski adıyla TEDAŞ gelip elektrik sayacı takıyor. Zaman zaman yani ayda bir gelip okuyorlar bunları. Bir de acaba bir kaçak var mı, su sayacı doğru okuyor mu diye kontrol de ediyor ve on yılda bir de su sayacını, elektrik sayacını da değiştiriyor ömrü bitti diye. Peki, bunu değiştiren kurum kim yani elektrik sayacını belediye su işleri gelip değiştirmiyor veya su sayacını da elektrik tesisatçısı, elektrik işleri de gelip değiştirmiyor. Kim taktıysa, kim kontrol ediyorsa o değiştiriyor. O zaman, bizim tesislere almış olduğumuz yangın yeterlilik belgesini bize veren makamın belirli bir dönem sonra bunu yenilemesi gerekiyor. Yani bizim çağımızın gerekliliği şeklinde yeni ihtiyati tedbirleri almamız gerekiyor ise bunları aldık mı almadık mı diye belgeyi yenilemesi gerekiyor, bunu denetlemesi gerekiyor. Bu hangi makam olması lazım? Bu belgeyi bize veren makam olması lazım. Belgeyi kim verdiyse onu da... Bütün hayatımız da öyle aslında yani bunu belki pratik olarak düşünmüyoruz. Belgeyi kimden aldıysanız o belgenin geçerliliğini yine o kurum denetler arkadaşlar yani bu kadar basit. Siz belgeyi kimden aldıysanız, itfaiyeden; aradan on yıl geçmiş, yirmi yıl geçmiş, itfaiye bir daha size uğrayıp da "Ya, ben sana zamanında 'Yangına karşı yeterlisin.' diye bir belge verdim ama sen hâlâ..." Ya, şimdi bir yangın tüpü, Sayın Başkanım, yani hepimizin gördüğü ama ben mesela, burada sorsam bu Komisyon üyelerine, acaba kaçımız hayatımız boyunca bir yangın tüpünü kullanmışızdır, kaç kişi eline almış da kullanmıştır? Şimdi, her yerde de görürüz böyle yangın tüpü ama o yangın tüplerinin üzerinde küçük bir saat vardır, böyle minnacık, 50 kuruştan daha küçük; basıncını gösterir, yeşil ve kırmızı alanı vardır. Yeşil alandaysa sorun yok, o basınç, yeterli basınç vardır içerisinde, çalıştırmaya kalktığınız anda çalışır. Kırmızıya döndüyse o, o yangın tüpünü ihtiyaç anında çalıştırmaya kalktığınız zaman içerisinde yeterli basınç olmadığı için o kuru tozu veya içerisindeki hangi kimyevi madde varsa onu fıskırtamaz. Yani siz belgeyi aldınız, elemanlarınızı aldınız, tüpleri şunu bunu her şeyi yerleştirdiniz, duman dedektörlerinizi koydunuz. Ama aradan bir yıl geçti, iki yıl geçti, o yangın tüplerini zamanında değiştirmediyeniz, ibre kırmızıya döndüyse, bunu da denetlemediyseniz yangın anında hiçbiri çalışmaz. Yani belgeyi almış olmak yeterli değil, bunun zaman zaman denetlenmesi lazım. Bunu kimin denetlemesi lazım? Belgeyi verenin. Ama kanunda böyle bir şey var mı? Bence yani eksikliğimiz burada, kanunda böyle bir yükümlülük yok yani itfaiye teşkilatına demiyor ki kanun "Bu belgeyi sen verdin ama -atıyorum- iki yılda bir, beş yılda bir, on yılda bir bunu denetleyeceksin, gerekliliklerini yerine getireceksin." Ondan dolayı da kimse bu görevi üstüne almamış. Şimdi, biz kimi bulduk? Efendim, Turizm Bakanlığı belgeli tesis olduğu için Turizm Bakanlığı bundan sorumludur. Ben işletme sahibiyim saygıdeğer milletvekilimin de olduğu gibi, beni Tarım Bakanlığı geldi denetledi, mutfağıma geldi hem de habersiz bir şekilde girdi bir ihbar üzerine. Yani tabiri caizse birisi gıcıklığına bir ihbarda bulundu hani bizi sevmeyen birisi, benim tesisimde "Domuz eti üretimi ve kaçak satışı yapılıyor." diye bir ihbarda bulunmuş Alo 176 hattına. Tarım İlçe Müdürlüğünden 4 kişi geldi, mutfağa girdiler, depolarıma girdiler, kaçak domuz eti aradılar. Yani sonuçta "Yoktur." diye tutanak tutuldu, gitti. Yani Turizm Bakanlığı gelmedi yani benim mutfağıma denetlemek için. Yani onun için bir tesisi hangi konularda kim denetler, biz aslında yani onu ortaya koyalım önce, ondan sonra o konularda o kurumlara sorular soralım. Yani biz, dün AFAD buradaydı, sanki adamlar yangın söndürmekten sorumluymuş da yangını söndürememişler gibi yüklediler adamlara. Yani onların görevi yangını söndürmek değil ki adamların itfaiyesi yok. Yani eğer AFAD söndürecekse bir yangını, itfaiye ne iş yapar? Bence önce, Sayın Başkanım, yani kim nereden sorumludur, onu ortaya koyalım, ondan sonra o sorumluluklarını yerine getirmiş mi, getirmemiş mi ona bakalım derim.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Naci Bey...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Vekilimizin dediği gibi, gıda açısından Tarım Bakanlığı denetliyor otelleri, sağlık açısından ya da havuzla ilgili Sağlık Bakanlığı denetliyor, işletme açısından da Turizm Bakanlığı. Yalnız şöyle bir durum var: Geçenlerde bizim bir işletmemize Çalışma Bakanlığından müfettiş geliyor, yangın raporu istiyor, hâlbuki Çalışma Bakanlığında niye istenir? İlçe belediyesine yazıyor, "Çalışma yangın raporunu ortaya koymadıkları için iş yeri açma, çalışma ruhsatını biz iptal ederiz." diye bizimkilere yazı yazılınca biz itfaiyeye gittik, o raporu aldık. Yani bizim burada yapacağımız düzenlemeyle... Eğer Turizm Bakanlığımızın böyle bir yetkisi yoksa Turizm Bakanlığımız işletme açısından... Yani bir otomobil gibi düşünün binayı, size bir bina teslim edilmiş, bunu ambulansa mı çevireceksin, AFAD'ın bilmem farklı bir amaçla mı kullanacaksın, bu otel olarak kullanılacaksa eğer bir kanuni eksiklik varsa Turizm Bakanlığımıza bu yetki verilmeli ve oteller belli bir şeyden, az önceki Sayın Bakanımızın anlattığı gibi hepsi elden geçirilerek bunlar -efendim- denetlenmeli ve yangın şeyi de yoksa... Yani otel olarak işletiyorsa bütün yetki sizde olmalı, onu söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, bir cümle de ben, sonra Bakanımız devam etsin. Biz tabii, bugün burada yangın konuşuyoruz, yangınla alakalı. Peki, Belediye Başkanlarımız var; Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapmış Tahir Bey var, İstanbul Sancaktepe Belediye Başkanlığı yapmış İsmail Bey var. Yapı iskan ruhsatlarıyla alakalı bir şeyiniz var mı? Otuz sene önce yapı iskan ruhsatını vermişsiniz, acaba o içine giren adam iş yeri mi yaptı, ev mi yaptı, kolonu mu kesti, balkonu salona mı kattı onu da denetlemiyoruz. Demek ki -ben katkı olsun ve kayıtlara girsin diye söylüyorum- yangınla alakalı veya başka konularla alakalı yaptığımız o şeyi normalde yapı iskan ruhsatlarıyla alakalı da yapıp periyodik denetimleri sürelerini, optimum sürelerini belirleyip her alanda periyodik denetimi yapabilmek, insanların insafına bu konuları bırakmamak lazım geliyor diyorum.

Sayın Bakan, tamamlayın lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, sayın vekillerimizin ifade ettiği hususlarla ilgili tekrar bir değerlendirme yapacak olursak, aslında sistemimizde, ilgili yetkin kurumlar tarafından kendi alanlarıyla ilgili denetim yapılması hususu gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizde de böyle olduğu için aslında orada bir eksiklik, yanlışlık yok. Biz tabii ki bir turizm işletmesiyle ilgili hususları bütün detaylarıyla inceleyip gereğini yaparız ama o oteldeki gıdayla ilgili, yangınla ilgili, imarla ilgili hususlarda bizim yetkinliğimiz ve yeterliliğimiz veya ona göre yapılanmamız olmadığı için bizim yapmamız doğru değil. Gelişmiş ülkelerde de olduğu gibi o belgeyi veren, Kadem Vekilimizin de ifade ettiği gibi o belgeyi veren kurum kimse onun denetlemesi lazım ki bizim mevzuatımızda da aslında o denetim yetkisi var ama belli bir periyoda bağlanmadığı için, belli bir zorunluluğa bağlanmadığı için yapılamıyor.

Diğer taraftan, ifade ettiğim gibi, biz öncelikle kayıt dışı faaliyette bulunan tesisleri bile, işte, üç yıllık mücadelemizle kapattıktan sonra, zaten bir tarafta kayıt dışı çalışan tesisler var, öbür tarafta mevcut mevzuata göre denetim yapılma durumları var; dolayısıyla bizim yetkimiz dışındaki alanlarda denetim yapmamızın ve onunla ilgili yaptırımında bulunmamızın gelişmiş ülkelerde olduğu gibi çok doğru olmadığını, asıl gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Sayın Vekilimizin de ifade ettiği gibi yetkili kurum kimse onların denetlemesini... Ama burada en önemli husus, belli periyotlarda bunun yapılması lazım, zaman hususunu getirmek lazım sizin de söylediğiniz gibi. Bu yapılırsa birçok sorunun aşılacağını, yaşanmayacağını düşünmekteyiz. Tabii, biz bu olay yaşandığında, hatta bu olay yaşanmadan önce de faaliyeti düşündüğümüz gibi, Türkiye'nin turizmdeki kurumsal kapasitesini arttırmak adına kayıt dışı faaliyette bulunan veya nitelikli olmayan tesislerimizin turizme zarar vermemesi adına bunların denetimlerini ve kapatılmasıyla ilgili iş ve işlemleri yürüttük. İfade ettiğim gibi, belki çok kısa zamanda Türkiye'de 8 binin üzerinde -ki bu çok büyük bir rakam- tesis faaliyette bulunurken faaliyette bulunamayacağı durumuna gelmekte ki kalan 20 binin üzerindeki tesisin de incelendiğinde birçok eksikliklerin olduğunu, bunların da bu güncellemelerden sonra sayılarının daha da aza düşeceği dikkate alınmakta, görülmekte. Biz de bu çalışmaları Bakanlık olarak yürütmekteyiz, yürüteceğiz.

Tekrar ben bu yangın olayı üzerinden, özelinden ifade edecek olursam, bizim bu yangın olayından çıkartacağımız en önemli derslerden bir tanesi, burada da ifade edildiği gibi, söz konusu denetimlerin -ki yetkili idareler tarafından bu denetimlerin yapılması lazım herkesin kendi alanında- bu denetimlerin mutlaka ve mutlaka belli periyotlara bağlanması, bununla ilgili verilen belgelerin belli zamana, belirli periyotlara bağlanması lazım. İşte, iş yeri çalışma ruhsatının -öneri olarak sunuyorum, tabii ki daha değerlendirmesini siz yaparsınız- ruhsata tabi herhangi bir yapılaşma veya tadilat olduğu zaman anında yoksa da en az dört yılda bir bu belgenin yenilenmesi. Yine, yangınla ilgili olarak herhangi bir yapılaşma veya ilave bir tadilat yapılmışsa anında, yapılmamışsa iki yılda bir bu belgelerin belli zamanlarda güncellenmesi, yenilenmesi lazım.

Bunun dışında, yine ifade ettiği gibi Sayın Vekilimizin, bizim mevzuatımızda yangınla ilgili tatbikatların yapılması var ama bunların yetkili idare tarafından izlenip, raporlanıp bu raporların tutulması hususu da yok. Belirli periyotlarda bu tatbikatların da mutlaka ve mutlaka yapılması lazım, bunun da mevzuatta ilgili yaptırımlarının ortaya konulması lazım.

Yine, bunun yanında, tabii sizin takdirlerinize sunarak söylüyorum, asansörlerde -biliyorsunuz- Sanayi Bakanlığı tarafından akredite edilmiş kuruluşlar var; bunlar belli, işte, bir yılda bir olması lazım, denetimleri yaparak bunların güncelliğine, sağlamlığına bakıyor. Burada da belki Çevre, Şehircilik veya yetkili kurum tarafından, akredite edilmiş kuruluşlar tarafından yangın başta olmak üzere can ve mal güvenliğiyle ilgili hususlarda bu denetimler yapılarak bunlar tarafından bunlara hem denetim hem de gerekli sorumluluğun da verilmesi sağlanarak bu alanın da denetimi sağlanmış olabilir.

Sayın Başkanım, en iyi bilebileceklerinden birisi de siz olarak, tabii, geçmişte Valilik ve kamu yöneticiliği yapmış birisi olarak ifade etmek istiyorum ki bizim Afet Kanunu'nu çıkarıldıktan sonra Afet Başkanlığına ve illerde afet kurullarına çok önemli yetkiler verildi ve yine, İl İdaresi Kanunu'na göre valilerimizin can ve mal güvenliği, o ilin, o ildeki sorunların giderilmesi anlamında çok önemli, çok güçlü yetkiler var. Belki bunların farkındalığını arttırarak, belki bazı alanlarda ilave yetkiler verilerek de il afet ve acil durum koordinasyonlarını daha etkin çalışmaya yönlendirmemiz lazım. İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu kendi illerindeki risk olabilecek, her alanda risk olabilecek konularda gerekli tespitleri, gerekli planları yaparak, bununla ilgili gerekli tedbirleri alarak zaten Komisyona o ildeki tüm yerel yönetimler, ilgili tüm kuruluşların da üye olduğu gibi gerekirse bunlara merkezî idareden de gerekli teknik donanım veya personel takviye imkânı da vererek bu il afet acil durum koordinasyon kurullarına illerindeki bu riskleri minimize etmek, ortadan kaldırmak adına, tedbirler almak adına daha farkındalık oluşturacak yetki ve imkânlar tanınabilir. Bütün bunlar ortaya konulursa bu tür olayların en aza ineceği, yaşanmayacağı, yaşansa bile hiçbir cana mal olmadan gerekli müdahalelerin yapılacağı görülmekte. Tabii, burada Grand Kartal Otel yangını olayına da baktığımızda, tabii, işin denetimi, belgelendirmenin yanında maalesef ki otelin kendisi içerisinde de hem otel yangını anına kadar hem yangın anında yaşanan birçok ihmaller var; çok ağır ihmaller, çok ağır kusurlar var. Bunlar da tabii, başsavcılığın bilirkişi raporu yayınlandığında ortaya konulacak; onları da sizler değerlendireceksiniz, takdir edeceksiniz.

Tabii, o rapor yayımlanmadan benim bunları ifade etmem doğru olmaz ama burada, maalesef, o anlamda işletmenin de gerekli denetimlerinin yanında, gerekli kurumların sorumlulukları yanında çok ağır kusurlar var; bunu da ifade etmek isterim.

Tabii ki biz inanıyoruz ki Komisyonunuz bütün kurumları dinleyerek, gerekli değerlendirmeleri yaparak bu hususların sorumlularının ortaya çıkarılması, olayın analizinin ortaya konulmasının yanında, daha da önemlisi, bir daha bu olayların yaşanmaması adına başta kanunlar olmak üzere, mevzuat olmak üzere, idari düzenlemeler olmak üzere önerilerinizle, yapılacak düzenlemelerle bir daha bu tür elim verici, ülkemizi yasa boğan olaylar yaşanmaz diye düşünüyorum.

Ben teşekkür ediyorum.

Sorularınız varsa onları da cevaplandırmak isterim. Olayın çerçevesini yazılı olarak da sizlere arz ettik.

Saygılar sunuyorum tekrar heyetinize.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Ben, tabii, Oğuz Bey söz istiyor, vereceğim ama öncelikle...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yok, sonunda, heyetten sonra...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Şimdi, tabii, Turizm Bakanlığımızın sunusunu dinleyince, evet, iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını verme işi büyükşehir sınırları içerisinde büyükşehir belediye başkanlıklarının; diğer 51 vilayette de il özel idarelerinin, mücavir alanlar dışındaki alanlarda da il özel idarenin yetkisindedir.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - İş yeri çalışma ruhsatını büyükşehir vermez, il-ilçe belediyeleri verir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İlçe belediye, düzeltiyim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Birkaç sınırlaması var Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani belediyeler veriyor, büyükşehirden ziyade belediye sorumluluk alanlarında belediyeler veriyor, belediye mücavir alan dışında kalan yerlerde il özel idareleri veriyor.

"Biz sadece işletmenin ne olduğunu, statüsünü veriyoruz." diyorsunuz ama şimdi otelin kapısına geliyorsunuz "Bu otele Turizm Bakanlığı tarafından işletme ruhsatı verilmiştir." diyor. Şimdi, insanlar olaya öyle bakıyor. Şimdi, burada muhalefetten arkadaşlar yok, iktidardan arkadaşlarla beraberiz ama toplumun bakışında burası Kültür ve Turizm Bakanlığı... "Kültür ve Turizm Bakanlığı" deyince yani turizmle alakalı ne var ne yok, kültürle alakalı her şeyden sorumlu Bakanlık. Eğer turizmle alakalı konularda il özel idaresi görevini layıkıyla yapmıyorsa, belediye görevini layıkıyla yapmıyorsa orada Kültür ve Turizm Bakanlığının öyle veya böyle bir şekilde müdahil olması gerekir; insanlara topluma bunu anlatamayız. Yani birçok insan il özel idaresinin ne olduğunu bilmiyor. Biraz önce siz söylediniz, şimdi buradaki arkadaşlarımızın büyük bir kısmı... Ben anladım. İl özel idaresini konuşurken, bizim siyasetçi arkadaşlarımızla konuşurken görüyorum İl Özel İdaresi Kanunu, o ayrı bir kanun, evet; bir de İl İdaresi Kanunu var. İl İdaresi Kanunu ile İl Özel İdaresi Kanunu'nun ne olduğunu dahi bilmeyen insanların olduğu bir ortamda... Otelin girişinde "Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından işletme ruhsatı verilmiştir." ibaresini gören insanlar, orada muhatap olarak il özel idaresini bilmiyor, belediyeyi bilmiyor. "Buraya Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından işletme ruhsatı verilmişse onun güvencesi altındadır." diyor ve otele öyle giriyor. Onun için, evet, mevzuat açısından böyle olabilir, Turizm Bakanlığı işletme ruhsatı verebilir ama bir şekilde Turizm Bakanlığının burada işletme ruhsatını, çalışma ve işte...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İş yeri açma ve çalışma...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İş yeri açma ve çalışma ruhsatını belediye veya özel idare verse de yangını, itfaiye raporunu, belediyenin itfaiye birim verse de onu çalışma ruhsatı verirken özel idare ve belediye istemiş olsa bile bir çatı kuruluşu olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı var. Yani "Ben gider, sadece otelin konforuna bakarım." demek yetmez bence, orada özel idarenin de bir eksiği varsa, başkasının da eksiği varsa bunu da bizim Kültür ve Turizm Bakanlığımızın sadece vicdani bir sorumluluk olarak üzerine alması lazım gelir diye düşünüyorum.

TAHİR AKYÜREK (Konya) - Şu anda mevzuatta yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onun için yani bizim o şekilde bir mevzuatla toparlamamız lazım gelir; bir.

İki: Çalışmayan, görevini iyi yapmayan, ruhsat veren veyahut da itfaiye raporunu veren kurumlarla alakalı da en azından uyarıcı, yönlendirici bir yapısı olması lazım.

Üç: Bu, benim kişisel görüşüm; ayrıca, denetimle alakalı çatı denetim kuruluşunun da yine Kültür ve Turizm Bakanlığı - turizmle alakalı yerler için söylüyorum- olması lazım gelir. Yani hastanelerle alakalı bir denetimi yapılırken çatı kuruluşun Sağlık Bakanlığı olması lazım geldiği gibi. Onu alttan belediye, özel idare falan yapsa bile bir çatı ve organize eden, kontrol eden, yapmadıklarında da "Niye yapmadınız?" diyebilen bir yapının ilgili bakanlık olması gerekir. Toplum kayağa gittiğinde, turizme gittiğinde bunu görünce, Turizm Bakanlığı "Ya, bu benimle alakalı değil, Bolu İl Özel İdaresiyle alakalı, Belediyenin itfaiyesiyle alakalı." dediğinde toplumun, vatandaşın yüreği tam manasıyla soğumuyor; ben bunu özellikle belirtmek istiyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, birkaç hususu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İfadeleriniz doğru. Ben işte o yüzden, Türkiye bir hukuk devletidir, hukuktan, yasadan yetkisini almayan, kaynağı olmayan bir yetkiyi bir kamu kuruluşunun kullanamayacağını başlangıçta ifade etmiştim tam da bu noktada. Aslında gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bu sistem bizde de böyle ama dediğiniz gibi, biz Bakanlık olarak 2021 yılında -biraz önce ifade ettiğim gibi- bırakın tesisleri ki vatandaşlar da zaten bizden belgeli bile olmayan, bizim herhangi bir bilgisine sahip olmadığımız otellerle ilgili bir sıkıntı yaşadığı zaman bunun şikâyetini bizlere iletliyordu. Bu anlayıştan yola çıkarak biz 2021 yılından itibaren Bakanlığın turizm tesisleri üzerindeki hukuki yetkilerini, hukuki etkilerini çok daha üst düzeylere çıkarmak için çeşitli kanunlar düzenledik.

Sayın Tahir Akyürek Vekilimiz Komisyon Başkanıydı, bildirdi, birkaç defa bununla ilgili kanuni düzenlemeler oldu. Hâlâ bununla ilgili taleplerimiz var bunları yapmak adına ve biraz önce de ifade ettiğim gibi, biz 2021 yılından bugüne kadar en az 7 defa valiliklerimiz üzerinden ilgili yetkili idareleri "Ya, sizdeki şu tesisler, belgesiz faaliyette bulunuyor kayıt dışı veya belgelerinde şu sıkıntılar var, faaliyette bulunamaz." diye uyardık; isim isim bildirdik tespitlerimizi. Bazılarında sahada olmadığımız için eksik tespitlere rağmen bildirerek bunların kapanmalarını söyledik ki o yüzden zaten 2021'den bugüne kadar 4.380 tesis kapatılmış oldu daha önce bunun çok çok altındayken ve yangından sonra bu sayılar arttı.

Biz tabii ki bu anlamda genel bir çatı kuruluş olarak bu tesisler üzerinde ve bunların kurumsal kapasitesinin, rekabet gücünün artırılmasına yönelik olarak çeşitli faaliyetlerde bulunacağız ama şunu da unutmamak lazım, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizde de yetkin kuruluş, o konudaki uzman kuruluş kimse o alandaki ilgili belgenin ve onun denetimlerini de onların yapması daha uygun olur. Burada da ifade ettiğimiz gibi, belli periyotlarda bu denetimleri getirirsek bu tür sorunlar daha az olur. Elbette o denetimlerin takibini, koordinasyonunu da yapmak lazım.

Yine, belki denetimlerde şu da getirilebilir, bir öneri olarak söyleyeyim: Biraz önce ifade ettiğim gibi, il afet acil koordinasyon kurulu başkanı olarak valilik, işte Bakanlığımızın da içerisinde olduğu temsilcilerden oluşan bir heyetle denetimleri belki eş zamanlı olarak yaparak, işte, oradaki itfaiye ekibi itfaiyeyle ilgili hususları, il özel idare veya yetkili kuruluş kimse imarla ilgili hususları -sizin dediğiniz gibi imar daha da önemli- işletmeyle ilgili olarak Bakanlığımız, sağlıkla ilgili Sağlık Bakanlığı o komisyon içerisinde eş zamanlı olarak denetimler yapılıp da onlar bütün ilgili taraflar tarafından paylaşılarak eksikler neyse onların bildirip gerekli iş ve işlemlerin yapılması önerilirse bu da çok etkin bir çözüm olabilir; bu da önerilerimiz içerisinde bulunmakta.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Arkadaşlardan söz isteyen... Naci Bey şu an öncelikli.

Naci Bey, buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Soru sormak adına söz aldım.

Sayın Bakanım, mevsimsel yoğunluğun olduğu -mesela, işte, bu kayak tesisleri gibi kışın buralarda 2 bin, 3 bin insan oluyor- bölgeler için önceden bir uyarınız oluyor mu il idaresine, valiliklere? İşte, burada oluşabilecek, mesela kayak tesislerinde tesiseylerde kalmaları için önlemler gibi, denizde boğulmalar gibi; bunları önceden uyarıyor musunuz, eksiklikler için bir talebiniz oluyor mu? Mesela "Yazın buraya bu kadar insan gelecek, denizlerde oradaki turistlerimizin rahat etmesi için şu önlemleri alın." şeklinde uyarınız oluyor mu yoksa valiliklere mi bırakılıyor, mülki amirlere mi bırakılıyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Teşekkür ediyorum.

Tabii ki bunlarla ilgili olarak her bakanlığın olduğu gibi biz de illerdeki İl Özel İdaresi Kanunu'na göre yetki sahibi olan valiliklerimizle yakın çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Biz daha çok, tabii, yazışmalar üzerinden değil ama turizm merkezlerinin önemli olduğu bölgelerde, sezon başlarken, sezon biterken -kış turizm merkezlerinde, işte, kasımdan önce, deniz turizminin yoğun olarak yaşandığı yerlerde mart, nisan gibi- sektör temsilcileri, ilgili taraflar, valilik, gerektiğinde yerel yönetim yani belediyelerin temsilcileriyle beraber o sezonda neler yaşandı, önümüzdeki sezonda... Tabii, turizmin işleyişi ve daha güçlü olması hususları daha ön plana çıkıyor ama diğer hususlar da elbette gündeme geliyor. Biz buralarda, işte sezonda yaşanan sıkıntılar ne, bir dahaki sezonda bunların yaşanmaması için ne tür tedbirler alınması lazım ki Antalya'mız gibi ülkemizin amiral gemisi olan, geçtiğimiz yıl 17 milyonun üzerinde turist ağırlanan ve turizm gelirlerimizin önemli büyük bir kısmı oluşturan Antalya'da, maalesef, bazı bölgelerde yeterli arıtma tesisleri olmadığı için denizlerimiz "SOS" veriyordu ve maalesef, bunlar raporlarla ortaya çıkıp özellikle Batı dünyasında, bizim pazarımız olan dünyalarda ortaya çıksaydı belki çok büyük zararlar görecektik. Yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde çok hızlı bir vaziyet olarak, Bakanlık olarak büyük yatırımlarda bulunarak Kemer'de ve Belek'te arıtma tesisleri yaparak oradaki denizdeki kirlilik en azından elli yıl boyunca yaşanmayacak şekilde bir tedbir aldık; örnek olarak söylüyorum. Bunun gibi, o bölgelerde yaşanan sıkıntılar bir daha yaşanmasın, gelecek sezonda da sağlıklı, güzel, başarılı bir sezon geçirilmesiyle ilgili olarak, başta valilerimiz, yerel yönetimler, turizm sektörünün paydaşlarıyla bu tür toplantılar yaparak gerekli tedbirleri almak için uyarılar yapıyoruz.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Çok teşekkür ediyorum.

Bir sorum daha olacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Naci Bey, arkadaşlara da söz verelim, biraz bekleyin, devam edelim ondan sonra.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Tamam.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tuba Hanım, buyurun.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Sayın Bakanım, biraz önce bahsettik, itfaiyenin tekrar, hani bu denetimleri yapmaması, hani mevzuatta da olmadığı için böyle bir şeyin... Ama ben hani şunu sormak istiyorum: Normalde mevzuat çalışmaları, özellikle çıkacak kanunlar bakanlıkların kendi ilgi alanları olduğu için onlardan büyük oranda talep gelip bu şekilde Meclisten çıkar. Bugüne kadar bence -Turizm Bakanlığının eksikliği olarak gördüm ben baktığımda- sizin ruhsat verdiğiniz kurumlar, işte oteller vesaire neyse burada, hani denetlerken bunun, hani sizin müfettişleriniz tarafından bunun görülmesi gerekiyordu. Yani "Ben ruhsatı veriyorum, nelere bakıyorum, işte şu şu belgeleri istiyorum ama bu belgelerin bir daha kontrol edilmesini ben sağlayamıyorum." Yani Turizm Bakanlığı olarak ben bunun bir eksiklik olduğunu düşünüyorum. Belki hani bu görülseydi belki bu denetimin hani içerisine katılabilirdi yani tekrar böyle işte belirli rutinlerle olması gerektiği söylenebilirdi, belki yönetmelikle halledilebilirdi. Bu süreçte benim en bariz gördüğüm şey... Turizm Bakanlığı yetkilileri ne zaman gittiler en son o otele?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - 16 Aralıkta, yine, Belediye bu yangın yeterlilik belgesi, itfaiye teşkilatı yangın yeterlilik belgesini verirken hemen hemen aynı gün bizim kontrolörlerimiz de oradaydı.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şimdi, bunu hani bir sorumluluk olarak demiyorum ama hepimizin de düşünmesi gereken bir şey. Yani bir yere gittiğimiz zaman, ben bir otele gittiğimde yangın merdivenine bakarım yani çıkış nereden sağlanır, belki hani çocuklarım olması nedeniyle ya da çocuklarımı uzak bir odaya koymam, hani yakınımıdaki bir odaya koyarım iletişimde olabilelim diye. Ama burada ben o gidenlerin...

Mesela yangın merdivenlerinin halı kaplı olduğu söyleniyor, o binanın komple ahşap olduğu söyleniliyor; daha gidip görmedik ama söylenenler bu yönde. Yani giden müfettişin de hani sorumluluk alanının dışına çıkarak... Hepimiz çıkabiliriz. Ben bugün bir tane aracın plakasından şüphelendiğim için vatandaş olarak bir sorumluluk bilip ihbar ettim ama bizim yani devletin Bakanlığının kurumundan giden bir müfettişin yahut işte biraz önce bahsettiğimiz listeyi sayanların bunların da bildirmesi gerekmiyor muydu? Yani bu da sorumluluk dâhilimizde değil mi bir kamu kurumunda çalışanlar olarak?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Elbette biz bir kurumla ilgili herhangi bir eksiklik, hata, can ve mal güvenliği açısından bir sorun olduğunda, bırakın bir Bakanlığın yetkilisi olmayı, bir vatandaş olarak bildiğimizde yetkili kurumlara bildirmek durumundayız ama bahsettiğim denetim sonrasında eksikliklerin biz yangın olduktan sonra bilgisine ulaştık. Bu bilgi tabii ki belediye ile tesisle arasındaki yazışmalar ve başvuru olduğu için onun bilgisine biz sonradan ulaştık. O anda olsaydı, zaten bu bize bildirilmiş olsaydı veya Bolu İl Özel

İdaresine; Bolu İl Özel İdaresi "Zamanında bu eksikleri yapmadın." deyip faaliyetine anında son verirdi, muhtemeldir ki bu olay yaşanmayabilirdi.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama giden müfettişin çıplak gözle de görebileceği bir şey var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle şöyle Sayın Vekilim: Şimdi, tabii, bizim personelimiz, belgelerine bakarak bu yetkili yangın yeterlilik belgesi veya iş yeri çalışma ruhsatı var ise zaten o açıdan yeterliliğini görüyor ama kendisinin zaten uzman olduğu, denetlemekte olduğu konular belli. Buradaki hususlardan belki birkaç tanesini bilebilir ki şunu da ifade edeyim: Çok yakın zamanda Antalya Kaleiçi'nde yaşanan bir yangın olayında maalesef duman dedektörü olmaması sebebiyle 2 Libyalı vatandaş hayatını kaybetti ve tabii, Libyalı olunca, maalesef, dünya kamuoyunda çok yer almadı; Batılı olsa belki farklı olurdu. Biz bu tür olaylar yaşanmasın diye yine mevzuatımızı da zorlayarak tüm otellere duman dedektörü koyma zorunluluğu getirdik -bu, pandemiden hemen sonra- ve kontrolörlerimize "Gidin, her tesiste bu var mı yok mu, çalışıyor mu çalışmıyor mu diye bakın." dedik. Tabii ki mevzuat geliştikçe bu tür hususlar eklenerek konulabilir ama...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama burada bakılmamış.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Tabii, şöyle: Düşünün yani bir kontrolör arkadaşımız yangınla ilgili nelere bakacak ki yangın mevzuatımız da çok girift, teknik bir husus. Yani yangın merdiveni veya siz basit birtakım şeyleri tespit edebilirsiniz ama işte yangın merdivenindeki o basınç yoğunluğunu, işte bu sulama sisteminin hangi katlarda kimde olabileceği çok karmaşık bir sistem, 1 katta farklı, 3 katlıysa bina daha farklı, bunun çeşitli düzeyleri var. Bizim o yeterli eğitimi almamış kontrolörlerimizin bir bütün olarak bunları değerlendirmesi mümkün değil ama elbette ki bir vatandaş olarak siz bile gittiğinizde gözünüze çarpan bir şey varsa başta işletmeci olmak üzere gerekli birimlere elbette sorumlu bir vatandaş olarak bildirirsiniz. Bizim de kontrolörlerimiz bunu gördüğü zaman bu tür bildirimleri yapıyordu, biz de ilgili kurumlara gönderiyorduk ama burada böyle bir bildirim yok elbette.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani o bölge bakılmamış anladığım kadarıyla.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bakılmamış değil zaten sorumlu da değil Sayın Vekilim.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama şey dediniz, bak biraz önce "Libyalı 2 vatandaşın vefat ettiği olaydan sonra böyle bir şey düşündük." dediniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İşte, burada da bu olay yaşandıktan dediğimiz önlemleri biz öneriyoruz ki bundan sonra olmasın. Ha, ilave olarak Bakanlığımıza kendi yeterliliğimiz ve yetkinliğimiz çerçevesinde sorumluluk verecekseniz tabii ki biz bunu seve seve üstleniriz.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Bir diğer husus da mesela ruhsat, binanın yapımıyla ilgili.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Efendim, bizim verdiğimiz bir de ruhsat değil, doğru şey yapalım. Ruhsat, bir konudaki...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Şunu diyeceğim...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şunu ifade etmek istiyorum: Ruhsat, bir şeydeki yeterliliği verir; bizimki, ruhsat almış tesislerin işletmesiyle ilgili işletme belgesi; kavramı düzeltmek anlamında söylüyorum.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Anladım, "işletme ruhsatı" diyorsunuz. Ben bina ruhsatından bahsediyorum.

Şimdi, bir binanın bir ruhsatı vardır. Hani o binanın planına uygun bir şekilde yapılıp yapılmadığını...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İskân raporu...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yapı kullanım izin belgesi.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Evet.

Ondan sonra yani bu uygun bir şekilde yapıldığı zaman o binada -yani ben otel için demiyorum- "Burada oturulabilir yani ona uygundur." diye bir belge verilir. Peki, Turizm Bakanlığına işletme ruhsatı, hani turizm belgesini almak için bir kere başvuruluyor, işte, bütün belgeler toplanıyor, onu veriyorsunuz. Sonrasında giden müfettişler, bu binayla ilgili herhangi bir değişiklik yapılmış olabilir yani farklı bir yer olmuş olabilir, bununla ilgili bir şey yapıyor musunuz, bir tespit yahut da bu, sizin verdiğiniz işletme ruhsatını etkiliyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle Sayın Vekilim: Dediğim gibi, biz turizm işletme belgesini verirken veya işletme belgesi varken herhangi bir denetim yaptığımızda ilk yaptığımız husus, iş yeri çalışma ruhsatı geçerli mi, ilgili kurumdan almış mı, var mı, dosyasında var mı diye ilk ona bakıp o yeterliliği gördükten sonra ki orada da dediğim gibi, yetkili kuruluş ve yeterli kuruluş tarafından o belge verilmişse biz hukuki bir karine olarak bunu usulüne uygun, hukuka uygun, doğru bir şekilde verilmiş olarak kabul etmek durumundayız; hukuk da bunu gerektirir çünkü hukuken o orada, biz onu gördükten sonra denetime çıkıyoruz.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Tamam.

Sorum şu yani ben mevzuattaki açığı tespit amaçlı soruyorum bu sorumu: Bina yapıldı... Çünkü bir tek yangın değil, ben deprem bölgesi milletvekiliyim yani depremle ilgili de farklı bir sıkıntı olabilir yani ruhsat veriliyor ama bundan sonra -işte, aynı itfaiyede olduğu gibi- hiçbir şekilde hani siz oranın, binanın işte uygun olup olmadığına dair bir daha bir kontrol edilmesini istemiyorsunuz, böyle bir şey yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle Sayın Vekilim: Şimdi, bizim mevzuatımıza göre o belgeleri veren yetki yetkili kuruluşun aslında istediği zaman bu denetimleri yapması, bunlarla ilgili de bir tadilat, bir değişiklik yapılacaksa ilgili işletmenin zaten yetkili idareden bu izni alıp izni aldıktan sonra bu işlemleri yapması lazım. Yetkili idareden bu izni almadan yapmışsa zaten kaçaktır, kayıt dışıdır. Kolon kestiyse, kat ilave ettiyse, ilave bir şey yaptıysa yetkili idareden bunun iznini almadan zaten yapması hukuken mümkün değil. Yetkili idare de istediği zaman bu denetimleri yaparak bu eksikleri tespit ettiği zaman gereğini yapabilir. Bunun dışında da gerek bizim...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Tam da buradayım. Yani o bina çökmüş de olsa "Bu, Turizm Bakanlığına bağlı bir işletme." denilecek, değil mi? Ama burada sorumluluk yine sizde mi?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Hayır, burada, dediğim gibi...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ben yani algı olarak diyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Algı olarak böyle de yapı kullanma iznini veren yetkili kurum kimse bu işten doğal olarak bu sorumlu ve yetkin ve yeterli de o.

Şunun için söylüyorum: Ya, bununla ilgili olarak kontrolörümüz gittiğinde, bununla ilgili, diyelim ki kapasite değiştiyse, bunu bir kaçak katla mı, ilave odayla mı yapmışsa hemen yetkili idaresine bildirerek bu durumun değerlendirilmesi ve tespit edilmesini isteriz, söyleriz, yazarız zaten ama...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - İtfaiyede istenmemiş bu, değil mi?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İtfaiye raporuna bakmamış Tuba Hanım. Niye?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bizim son denetimimiz zaten şeyde...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çok özür diliyorum, şöyle: İtfaiye raporu ayrı bir bakılacak rapor değil; iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatının maddelerinden, şartlarından bir tanesi. Eğer, işletmede iş yeri açma ve çalışma ruhsatı varsa zımnen itfaiye raporu da diğerleri de vardır kabul ediliyor; onun için bakmazlar.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Kabul ediliyor, anladım ama olan yangın faciasında -dediğim gibi- 2 vatandaşın vefatından sonra "Gidin, o şeylere bakın." denilmiş. Onu soruyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "Onu mecburi tuttuk." dedi. Yani o yangın dedektörlerini zorunlu tuttunuz mu Değerli Bakanım, bilmiyorum.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani yangın dedektörü var ama kontrolü yapılmamış.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O, Kaleiçi'nden yangından sonra...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle: Yok, bizim her kontrolümüz o mevzuat çıktıktan sonra. Ondan sonra her gittiği tesiste dedektör var mı, çalışıyor mu diye mutlaka bakıyorlar çünkü bizim neye baktığımızı tik atarak inceliyorlar.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama işte, bakılmamış ki hani ruhsat için başvuruyorlar, geri çekiyorlar ya itfaiye raporunu, orada "Çalışmıyor." deniliyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Dedektörle ilgili bir husus yok bu 8 tane hususta.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - "Belki kapatılmıştır." gibi şeyler söylendi; dedektör var, sıkıntı yok da herhalde kapatıldı.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani konuşulan Aralık'ın 16'sında otele giden bizim kontrolörümüz o sizin mevzuat değişiminden sonra yangın dedektörleri çalışıyor mu, çalışmıyor mu diye bakmışlar mı, bakmamışlar mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bakıyorlar, mutlaka bakıyorlar çünkü Sayın Başkan, tik atıyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O anda o zaman bir şey yoksa çalışıyordu o zaman, öyle anlamamız lazım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Aynen, doğru; 16 Aralık itibarıyla çalışıyordu, evet.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - 16 Aralıkta bakıldığında herhangi bir rapor yoksa çalışıyordu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Doğrudur, doğrudur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladık.

Naci Bey, buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, dün AFAD buradaydı. Jandarma, tabii, orada birim olduğu için dört dakikada olay yerine gitmiş, AFAD elli beş dakikada, itfaiye elli yedi dakikada. "Biz Bakanlık olarak 2-3 bin kişi burada ağırlayacağız, bunun için böyle bir talepte..." Ya da şöyle söyleyeyim: İtfaiyenin orada kurulu bir teşkilatı bir birimi olsaydı, büyük, ağır araçlar oraya gelene kadar yangına ilk anda başladığında müdahale edilseydi bu yangın hepimiz biliyoruz ki bu kadar büyümebilir. Bunun için Bakanlığımızın böyle bir şeyi bundan sonra olacak mı?

İkincisi de yeni otellerde -sayın vekilimizin dediği gibi- biz iki buçuk yıl önce yaptığımız için oteli, yine o firma bize dayattı. Ne diyor: "Yangına duyarlı, yangına dayanıklı halı, perde, kapı..." Mesela, biz patentini de aldık; işte, oda kapısı doksan dakikaya kadar yangına dayanıklı. Bizim Bakanlığımız, ben şu anda otel yapmak istesem bu 556 puan mıydı 560 puan mıydı; o beş yıldız göre bir puanlama sisteminiz var sizin... Yeni yapılan otellerde Turizm Bakanlığı benden diğer firmaların, İngiliz firmalarının istediği gibi, Amerikan firmalarının istediği gibi bu halıları, perdeleri, kapıları yangına dayanıklı istiyor mu? Yangın dedektörü istiyor mu? Sprink sistem istiyor mu? Anons sistemi, efendim, acil çağrı butonları gibi bunları istiyor mu? Bu geçmişte bırakalım, biz bundan sonra ne istiyoruz Bakanlık olarak?

Bir de üçüncü bir soru olarak şunu söyleyeyim: Tabii, Sayın Bakanımız da yangın yerine ivedi bir şekilde ulaşan bakanlarımızdandı, sanıyorum 5-6 bakanımız olay yerine kısa sürede ulaştılar; Turizm Bakanlığı yetkililerimizin bir de orada izlenimleri neler? Orada gördüğünüz eksiklik nelerdi? Sizin gözünüzden neler yapılabilirdi? Bir de bunları dinlemek isterim Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Naci Bey, sağ olasın.

Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Tabii, sorunuzun kısmıyla ilgili olarak biraz önce de biraz üstü kapalı olarak ifade ettiğim gibi, tabii, yangın anına kadar, işte, başta bu itfaiye hususu, yeterlilik hususu olmak üzere bazı çok ağır kusurlar, ihmaller var. Yangın anında da yaşanan bazı ihmaller var bizim gördüğümüz, tespit ettiğimiz ama tabii, sizin huzurunuzda bunlar başsavcılık tarafından bilirkişi raporuyla ortaya konulmadığı için, orada konulacağı için, orada bu tespitlerimiz de bire bir, yakın olacağı için orada söylemek daha doğru olur diye ifade ediyorum ama burada tabii, işletme kusuruyla ilgili hususlar maalesef ki çok göze batan hususlar ve özellikle yangın bilgisi...

Veya yangın ortaya çıktığında otel, müşterileri başta olmak üzere insanları anında bilgilendirseydi -en önemli hususlardan bir tanesi- belki maalesef bu içimizi yakan, ülkemizi yasa boğan 78 vatandaşımızın kaybı büyük bir ihtimalle olmayacaktı. Belki en önemli tespit olarak bunun altını çizmek lazım. Bunun dışındaki diğer hususlar, dediğim gibi, işte, bilirkişi raporuyla net ortaya çıkacak; orada hepsini göreceğiz Sayın Vekilim.

Bir de dediğim gibi, kademe kademe biz 2021'den beri alanımızda zaten birçok eksik var yapılması gereken, ifade edilmesi gereken.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Yeni otellerdeki...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Zaten bu yeni otellerde falan güncel teknolojiye uygun olarak sadece yangın değil can, mal güvenliği ve konfora ilişkin olarak her türlü ilave tedbirlerin olmasını, tabii ki tesisin türüne ve sınıfına göre işte beş yıldız düzeyindeki tesislerin hepsinin asgari düzeyde veya en etkin düzeyde olması gerektiğiyle ilgili biz elbette o düzenlemeleri yapıp bunların ortaya çıkmasını sağlayacağız ki gelecekte turizmde rekabetin çok yoğun yaşandığı, dünyanın en önemli turizm ülkelerinden biri olarak, biz Türkiye olarak da zaten bunu yaparsak rekabet koşullarını sağlayabiliriz ve ayakta durabiliriz, bu gücümüzü devam ettirebiliriz. Elbette bunlara dikkat edeceğiz ama dediğim gibi, 8 bin civarında kayıt dışı oteli olan bir ülkede bir yerlerden başlayıp faaliyette bulunmamız gerekiyor ki 2021 yılından önce maalesef ki Türkiye'de kaç otel var, kaç yatağımız var, turizm sektöründe kaç çalışan var; maalesef bunları dahi bilmiyorduk, yavaş yavaş bunların bilgisine ulaştık. Tabii, katetmemiz gereken çok mesafe var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum Değerli Bakanım.

Şimdi, Oğuz Bey'e veriyorum sözü. Komisyon üyesi olmayan değerli vekilimiz ve çok ilgi gösteriyor; ben özellikle teşekkür ediyorum toplantılarımıza katkıları için.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Başkanım, ben söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Değerli heyete de hoş geldiniz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhalefetin bugün yapmış olduğu eylemle ilgili söylemek istediğim şey yani "Turizm Bakanlığından kimin gelmesini isteseydiniz?" diye bana sorsaydınız Değerli Bakan Yardımcımızı isterdim doğrusu çünkü bir manada Turizm Bakanlığının da bir duayeni karşımızda, CV'sinden okuduğum kadarıyla 1999-2003, 2007 ve sonrası dönemlerde yani hem AK PARTİ iktidarları öncesi hem AK PARTİ'nin tek başına iktidar olduğu dönemi de, aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişten sonraki dönemi de en yakından bilen değerli bir bürokratımız. Dolayısıyla, Bakanlık hafızası, mevzuat, mevzuatın geliştirilmesi ve bu konuda eksikliklerle ilgili soru sorabileceğimiz bana göre yegâne insanlardan birisi kendisi yani ben böyle bir eyleme, doğrusu, bu gelen insanın CV'sinin araştırılmadan karar verildiğine inanıyorum.

Dolayısıyla, Değerli Bakanım, özellikle çok vurguladığınız için sormak istiyorum. 2021'den sonra yapmış olduğunuz, işte, özellikle hızlandırılmış bir çalışmayla kaçak işletilen otellerle ilgili bir çalışma yaptığınızı söylediniz. Bakanlık geçmişinize de dayanarak "Buna geç kaldık." diye ya da "Daha önce böyle tespit çalışmalarımız olmadı." diye bir değerlendirmede bulunabilir misiniz? Yani netice itibarıyla, bir manada kendinizi de şikâyet etmiş oldunuz bu vesileyle.

İkincisi: Yine bu süreçler içerisinde mevzuat ne şekilde gelişti? Turizmden ciddi manada pay alan, yeryüzündeki rekabette önde yürüyen ülkelerdeniz. Dolayısıyla, bu, mevzuatla doğrudan ilgili bir şey yani işte, kaliteli turizm, kaliteli tesisler bize garanti müşteri manasına geliyor. Dolayısıyla, bu manada -biraz önce Tuba Vekilim de sordu- yani siz ne istediniz de biz karşılığını vermedik mevzuat olarak? Ya da aşamalarda, işte, Mecliste bekleyen ya da işte geçmeyen, sizin aslında talep ettiğiniz şeyler, koordinasyonu sağlayacak, yetkilileri daha müşahhas belirleyecek talepleriniz oldu; Meclis tarafından ya da yönetmelikle karşılanmadı mı? Yani onu da doğrusu mevzuatı geliştirirken var mı bir eksiklik diye bir değerlendirmenizi isteyeceğim.

Kapattığımız oteller içerisinde, bu sayısını verdiğiniz kapatılan tesisler içerisinde yangın yeterlilik belgesi olmayan kaç tane otelimiz vardı biliyor muyuz? Yani kaç tane faciayı önlemiş olduk bu vesileyle?

Kartalkaya'da kalan 4 otelin hükmü nedir? Yani hâlen faaliyetleri mi, özel bir denetime tabi tutuldular mı, çalışmaya devam mı ediyorlar, kapatıldılar mı? Orayla ilgili benzer bir haber alma ihtimalimiz var mı, yok mu?

Bir de Değerli Başkanım, son olarak sormak istediğim mesele de şu: Bizim Bakanlığımızın güvenli turizm sertifikası çalışması var yani özellikle "Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı" başlığı altında yürütülen; Kartalkaya Otelinin böyle bir sertifikası var mıydı? Böyle bir iddia dolaşüyor ortada. Güvenlik turizm sertifikası verdiğinizde -ki 2.300 tane tesise böyle bir sertifika verdiğinizizi internet sayfanızda söylüyorsunuz- insanlarımıza otomatikman, alanınızda olmasa bile bina güvenliğiyle ilgili de bir güvenlik hissi vermiyor musunuz? Ki ben sayfayı inceledim, özellikle orada denetim yapan yetkilendirilmiş şirketler listesi de verilmiş yani bu sertifikayı almadan önce kimin denetim yapabileceğine dair bir çalışma olmuş. Bunu istek üzere değil, yetkilendirilmiş tüzel bir kişilik çerçevesinde zorunlu bir aşamaya geçirmeyi Bakanlık olarak düşündünüz mü? Yani neticede bu "Bazı standartları, bazı tur operatörleri istemeden önce Bakanlık isteyebilir." manasına gelirdi ki sürdürülebilirlik noktasında da böyle bir programınız var ama "güvenlik" üst başlığı kullandığınız için gıda güvenliği, efendime söyleyeyim, hijyen, Covid çerçevesinde alınması gereken tedbirler ama doğrusu, buradan yangın güvenliği ve benzeri şeyler de anlaşılıyor. Bu bunun kapsamında mı, değil mi?

Dolayısıyla, demek istediğim -onunla da bitirmek istiyorum- yani netice itibarıyla, yapmış olduğumuz çalışmalarda bir dedektörün büyük bir faciayı önleyebileceğini gören sizin müfettiş elemanlarınız bir otele gittiğinde bir yangın merdiveninde halı olmaması gerektiğini, bir yangın merdiveninde ahşap bir döşeme olmaması gerektiğini herhangi bir mühendislik eğitimine sahip olmadan da rahatlıkla görebilir. Yangın yönetmeliğinin çok teknik özellikleri var ama çok basit tarafları da var. Özellikle kaçış yollarının ahşap olmaması, halı olmaması ve benzer şeylerle ilgili yani minimum seviyedeki tespitlerin de en azından sizin denetim listelerinizin bir parçası olması gerektiğini şahsen düşünüyorum. Başkanımın da söylediği gibi, aslında bu yetkinin tek bir elde birleştirilmesi ve güvenlik turizm sertifikasının aslında bir mevzuata dönüştürülmesi gerektiğini ben de doğru buluyorum. Yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerle de size bu yükü komple yüklemekten ziyade beraber çalışabileceğiniz yetkin mühendislik ve denetim şirketleriyle çok hızlı bir şekilde bütün tesislerin belli standartlara kavuşabileceğine inanıyorum.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Oğuz Bey, çok teşekkür ediyorum.

Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Saygıyla tekrar selamlıyorum.

Aslında Oğuz Bey ve diğer arkadaşlarımız da bazı sorularımızı sordu. Şimdi, "turizm tesis alanı" dediğimiz anda -bütün sıfatlarımızdan sıyrılarak- "Burası Turizm Bakanlığına bağlıdır, burada kamunun bile bazı yetkileri sınırlandırılmıştır, her şeyi Bakanlık görür." gibi bir algı var halkta. Aslında siz biraz önce açıkladınız, işte, iskânını belediyenin, işte, hijyenini yer yer Sağlık Bakanlığının veya işte Tarım Bakanlığının... Burada bu algıyla ilgili olarak sizin de bunlarla bir eş güdüm içerisinde bir çalışmanız var mı? Algıyı yönetme adına da söylüyorum. Yani bir kurum size gelmek istediği zaman sizinle irtibatlaşarak mı geliyor, kendi kendine mi gelebiliyor? Mesela resmî polislerin işte yıldızlı otellere gitmediğini, sivillerin gittiğini biliyorum. Yanlış mı biliyorum, onu da bilmiyorum ama burada turizmi canlandırma adına, turizmi koruma adına böyle çok fazla denetim yapsak bile denetimlerin ister istemez oradaki insanları rahatsız etmeden yapılmasını öngören bir yaklaşım var. Bu noktada, öbürleriyle beraber iş birliği, eş güdüm içerisinde çalışmalarınız var mı? Ben de onu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nurettin Bey, çok teşekkür ediyorum.

Soruları toplu alalım, ondan sonra siz cevap verin.

Cevahir Bey, buyurun.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, dün bir kurumumuzu dinledik, bugün Bakanlığımızı dinledik; ben açıkçası şu açıdan -hayal kırıklığı demeyeyim ama- biraz dehşete kapıldım. Şimdi, öyle gözüküyor ki burada herkes mevzuatı açısından bakıp bizim mevzuatımızda bu tür yetki ve denetimlerin bizde olmadığını söyleyerek günün sonunda korkarım ki hiçbir kurumumuzun mevzuat olarak bu işten sorumlu olmadığı sonucuna doğru gidiyor gibi bir kaniye kapıldım. Tabii, burada itfaiye "Ben bu belgeyi veririm ama benim periyodik bir denetim ve kontrol yetkim yok; o yüzden de yapmadım." diyebilir -ki öyle tahmin ediyorum- belediye bunun üzerine "Zaten bu bende değildi, itfaiyede." diyecek. Özel idare "Bu belgeler sağlanır, ben de sadece gerekli iş yeri açma belgesini veririm." diyecek. Bakanlığımız da dedi ki: "Zaten bunlar bu kurumların yetkilerinde, ben de turizm belgesi veririm." Şimdi, tabii, şunu kabullenmek lazım: Burada birçok arkadaşımız hem bu kurumlarda hem de bakanlıklarda görev yaptı. Tabii, bakanlıklar bütün alt kurumlar sorumlu olsa da kendi sorumluluk alanının çatı kuruluşlarıdır ve orada eğer mevzuattan kaynaklanan bir eksiklik, açıklık varsa bunu giderme yetkisi de bunun giderilme beklentisi de yine ilgili bakanlıktan beklenir açıkçası. Yani ben şimdi, Turizm Bakanlığımızın bu denetimine ilişkin 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun 30'uncu maddesine baktım siz buraya yazdığımız için; eğer Turizm Bakanlığımızın adı turizmse, turizmden sorumluydu bu kadar kritik bir olayda sadece yetkisi buysa, açıkçası burada Turizm Bakanlığımız gerçekten bu turizmin neresinde diye de insan sormadan edemiyor. Yani diğer şeylere baktığımda, işte, iş yeri açma niteliğinin belirlenmesi, personelin niteliklerinin ve denetiminin yapılması gibi daha böyle "soft" şeylerden sorumluymuş izlenimi edindim. Tabii, burada şunun da altını çizmek lazım Değerli Komisyon üyeleri: Şimdi, her şeyi denetlemekle mükellefiz aslında ilgili kurumlar olarak, devlet olarak ama burada iki şey çok kritik, hayati; birincisi, gıda denetimi; ikincisi, yangın denetimi. Niye? Sonuçları itibarıyla insan hayatını tehlikeye sokabilecek iki kritik konu. Mesela burada -Sanayi Bakanlığı kökenli olmam hasebiyle- oradaki otellerin içinde Sanayi Bakanlığının da sorumluluğu var, onlar da asansörler itibarıyla denetimlerini yaparlar ki yapılan düzenlemeye göre Sanayi Bakanlığı bizzat bunu kendisi yapmaz, akredite ettiği kuruluşlar vasıtasıyla periyodik denetimler yapılır. İşte, orada hepimizin gördüğü bazen kırmızı olur, bazen mavi olur, bazen yeşil; hepsinin farklı anlamları var ama...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani Allah göstermesin, öyle bir şey olsa Sanayi Bakanlığından da birileri geldiğinde "Bu, bizim değil akredite kurumların sorumluluğu." diyebilirler.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Diyebilirler, evet.

Dolayısıyla, hani burada belki otelin kalitesinden, konforundan taviz verilebilir -bu da verilmez çünkü yani eğer turizmi teşvik edeceksek bu kalite, konfor işi de ayrı bir ehemmiyettedir- ama bu hayati önem taşıyan konuların ben daha önemli olduğunu düşünüyorum. Burada, açıkçası, benim açımdan kritik soru şu: Bugüne kadar bunun eksikliğini, burada bir açık olduğunu, burada kurumların bu konuda herhangi bir vebal üstlenmekten imtina ettiği bu konuyu Bakanlığımız kendi bünyesinde -bu, bu dönem olabilir, daha önceki dönemlerde de olabilir- bunu gündeme getirip "Ya, arkadaşlar, bakın, yarın bu bir sıkıntı olabilir; biz buna ilişkin bir çözüm bulalım, gerekirse bu periyodik denetim yetkisini yerel yönetimler olabilir, itfaiye, özel idare ya da Bakanlık kendisi olabilir, kendisinin naklettiği akredite ettiği birtakım..." Yani burada farklı uygulamalar var. Bu konu hiç gündeme geldi mi? Bunu Bakanlığımız bir dert olarak kendisine alıp bu konuyu bir düzenlemeye tabi tuttu mu? Yani burada dehşete düşüren başka bir şey var; sizin ifadenize göre şu an 8 bin tane kayıt dışı turizm konaklama tesisi var ve şu an her an 8 bininde böyle bir vakayı yaşayabiliriz Allah korusun. Yani dolayısıyla, Bakanlığımızın bu anlamda belki hâlihazırdaki uygulama, mevzuat yükümlülüğü açısından bir sorumluluğu olmasa da ama böyle bir açığı tespit edip, bunu bir tehlike, bir sıkıntı olarak görüp buna ilişkin bir hazırlık yapması ya da buna bir çözüm bulması gerekmez miydi diye açıkçası böyle bir soru yöneltmiş olayım.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Ekstra, konu dışı bir şey ama arkadaşlar uyardı beni; mesela böyle... Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı 21 Ocakta Grand Kartal Otel'de çıkan yangınla ilgili soruşturma kapsamında İstanbul'da yakalanan... FQC Global Danışmanlık, bunlar iki yılda bir anlaşmışlar; otel sahibi öyle demiş ifadesinde, "Anlaştık bu özel şirketle, iki yılda gelip yangın, güvenlik, hijyen ve her yönden denetimini yapar." demiş ve adli kontrolle serbest bırakılmış. Böyle, otellerin yapabilme yetkisi var mı? Yani özel bir şirket bu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - O, Oğuz Vekilimin söylediği husus, anlatayım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, onu da bir açıklarsanız mutlu olurum. Yani biz "Yangın raporunu itfaiye verir." diye konuşuyoruz. Otel öyle iddiada bulunmuş ki "Biz şöyle özel şirketle anlaştık, iki yılda bir..." Nasıl denetlemiş ki bu şirket bu yangın olmuş? Yani bir yerde 78 tane insan ölüp de otel cayır cayır yandığına göre bir şey var burada ki, bir sıkıntı var ki oluyor. Firma "Ben denetledim." diyor falan, ona da bir açıklama getirirseniz mutlu olurum.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - O firma Kartalkaya mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, aynı otel sahibi demiş ki: "Bizim iki yıllık bir anlaşmamız var. Firma iki yılda bir geliyor, bizi işte yangın, bilmem ne yönünden denetliyor." falan diye. Onu almış savcılık -Anadolu Ajansının haberine göre konuşuyorum- daha sonra adli kontrolle serbest bırakılmış. Neyi...

TAHİR AKYÜREK (Konya) - O resmî mecburiyet değil Başkanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Arz edeyim mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım ama öyle veya böyle bir denetim yaptırdığını iddia ediyor. Yaptırdıysanız denetimi yangın niye oldu? Onu merak ediyorum.

Son bir soru alalım, bitiyor zaten.

Evet, Semih Bey, buyurun

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Çok teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle, tabii, benim sorum farklıydı ama Cevahir Bey'in endişesini ben açıkçası insani olarak haklı buluyorum fakat kanun ve yönetmelikler açık olarak ortadadır. Tesisin niteliği otel olduğu için direkt "Turizm Bakanlığı suçludur." diye konuya böyle bir nokta koyup çekilmek doğru olmaz yahut Turizm Bakanlığı "Farklı konularda burada bizim salahiyetimiz yok." diye değerlendirmeler yaptığı zaman yahut "Siz bu konuda yetkilisiniz ve sorumlusunuz, suçlusunuz." demek de doğru olmaz. O zaman ağabeyim, hani "yangın", "facia" gibi kelimeler bir konunun içerisinde geçiyorsa o zaman İçişleri Bakanlığımızı da konunun içerisine dâhil etmemiz gerekiyor. Dolayısıyla, burada açıkça sorumluluk sırası bellidir. Yani biz aslında sonuca bir tündengelemden geliyoruz gibi yani bir tümevarım değil de tündengelemler ilkesiyle sondan başa doğru geliyoruz. Ben, bu itibarla, ince eleyip sık dokumamız gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım şöyle bir sorum var, dün bir evrak elime geçti: 1/6/2019 tarihinde turizm tesislerinin niteliğine dair incelemelerin içeriğinde bulunduğu bir yönetmelik var. Bu yönetmeliğe göre bir yazı yazılıyor Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Bolu Valiliğine, İl Özel İdaresine. Tam da yerine oturduğu için söylüyorum, diyor ki: "Bakanlığımızca turizm işletmesi belgesi düzenlenmesi işlemlerinde 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 3572 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin değiştirilerek kabulüne dair kanunun hükümleri gereği belediyenizce düzenlenmiş olan iş yeri açma ve çalışma ruhsatının Bakanlığımıza ibraz edilmesi zorunlu tutulmuştur." Tabii, burası mücavir alan dışında olduğu için burada belediye aslında özel idare yerine geçiyor, doğru mu Sayın Bakanım?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Özel idare.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Burada devam ediyorum. Bir sonraki paragrafta diyor ki: "İlişkide kimliği belirtilen tesisin durumu..." Ki bu kimlik Grand Kartal Oteline yazılmış yani mevzu Grant Kartal Otel. Kültür Bakanlığı olarak siz Bolu Valiliğine bir yazı yazıyorsunuz, diyorsunuz ki: "2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu'na bağlı olarak çıkarılan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin ilgili hükümleri uyarınca incelenmiş olup, başvuru sahibince Bakanlığımıza ibraz edilen ve il özel idarelerince düzenlenmiş olan iş yeri açma ve çalışma ruhsatı dikkate alınarak makam oluru turizm işletme belgesi düzenlenmiştir. Bu nedenle, belgelendirme aşamasında sunulan iş yeri açma ve çalışma ruhsatıyla ilgili olarak mevzuat çerçevesinde il özel idaresince herhangi bir değişiklik yapılması veya iptal işleminin söz konusu olması hâlinde ivedi olarak Bakanlığımıza bildirilmesi gerekmektedir." Yazı tarihi 27/5/2021. Ben şunu soruyorum: 27/5/2021'den 21/5/2024'e kadar bölgede özel idareden veya valilikten bu tesise dair bir bildirim size yapılmış mıdır? Bu hususta bizi bilgilendirmenizi rica ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Buyurun Değerli Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Çok teşekkür ediyorum.

Sondan başlayalım Sayın Başkanım. Tabii, çok değerli, çok önemli hususlar burada gündeme getirildi. Bunlar çok hassas hususlar. Bunlarla ilgili çok kapsamlı cevap vermek isterim meselelerin doğru anlaşılması adına. Tabii, 2021 yılında Bolu Özel İdaresine yazdığımız yazı gibi biz belge verdiğimiz her tesisle ilgili yetkili kuruluş kimse onlara benzer yazılar yazıyoruz. İş yeri çalışma ruhsatı veya bunu tamamlayan belgelerde herhangi bir eksiklik, değişiklik veya yetersizlik olması durumunda bunun bize bildirilmesiyle ilgili her kuruma yazıyoruz. Burada da özel idareye yazmışız 2021 yılında, maalesef -maalesef demeyeyim tabii, bir husus olmadığı için, kimseyi zan altında bırakmamak adına- o belgede herhangi bir değişiklik olmadığı için onlar da bize bir bildirimde bulunmamışlar.

SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Bu 5 otel İl Özel İdaresi tarafından hiç incelenmemiş midir? Onu soruyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Bizim bilgimiz dâhilinde Özel İdare tarafından buradaki 5 otel çeşitli zamanlarda denetim altına alınmış, İçişleri Bakanlığımızın mülkiye başmüfettişlerinin denetiminde de gördüğü gibi bu otelde de denetimler var, denetim raporları var, o husus var, onlar değerlendirilmiş ama belge iptalini gerektirecek bir husus olmadığı için bize bir bildirimde bulunmamışlar.

Şimdi, Sayın Vekilimizin söylediği gibi, 2021 yılındaki bu hususla ilgili mevzuat düzenlemelerimizle ilgili buna ilave ne tür talepleriniz olup olmadığı anlamında... Tabii, takdir edersiniz ki bu hususla ilgili öngörüleriniz, talepleriniz, anında zaten yapabileceğiniz kapasiteniz de var. Sonuçta biz Türkiye'de daha henüz 8 bin tane kayıt dışı tesis varken bunların daha üst noktadaki bir taleplerini alıp bu hususları daha ideal bir noktaya gelelim yapmazsınız, bazı şeyler kademe kademe yapılmak durumunda ki o 8 bin otelin şu anda 6.200 küsurunu kapattığımız için çok daha az kaldı, risk altında kaldığımız sayı az ama biz bunlarla ilgili olarak 7 defa valiliklere yazı yazmışız "Bak, bunlar kayıt dışı, bunları kapatın." ama maalesef, işte o süreçler... İşte bir gerçek olarak da söyleyeyim, tabii, o süreçler içerisinde 2 defa Türkiye seçim süreçleri yaşadı. Seçim süreçlerinde burada daha hızlı hareket edebilmeniz, karar alabilmeniz, uygulayabilmeniz... Ben Bakanlığımız açısından demiyorum, ilgili yerel yönetimler açısından diyorum. Şimdi, siz yerel seçimlere giriyorsunuz, belediyelere "Şunları kapat." diyorsunuz. Yani bu konjonktürü de dikkate alarak, Türkiye realitesini de dikkate alınarak söylemek istiyorum, maalesef istediğimiz hızda olmadı bu kapatmalar. Belki normal şartlarda ilk yazımızdan bir ay sonrası bu 8 bin tesisin tamamının kapatılması lazımdı normal olarak ama üç yıl geçmiş üzerinden, yangın

olayına rağmen daha kapatılmayan tesisler var. Tabii, Türkiye'nin de böyle gerçekleri var ama sonuçta bizim gelecekte daha güçlü bir şekilde rekabet edebilmek, bu anlamdaki can ve mal güvenliğini minimize etmek adına turizmde elbette ilave taleplerimiz var. Şu anda da Mecliste koordinasyon içerisinde yürüttüğümüz 2 tane yasa paketimiz var. İnşallah en kısa zamanda Meclis Genel Kuruluna gelecek, orada da can ve mal güvenliği ve turizm rekabetimizde daha üst seviyeye gelmek adına çok önemli hususlar var. Bunlar da elbette ki çıkarsa bu anlamda ciddi bir aşama katedeceğiz. Ama yine Meclisimizin takdiriyle 2019 yılında kurmuş olduğumuz Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı var. Son dört yılda pandemiye rağmen, bölgemizde yaşanan savaşlara rağmen Türkiye turizmde çok ciddi mesafeler katetti. İşte, en fazla turist ağırlayan ülkede ilk 5'e yerleşti 7'den. Turizm gelirlerinde 13'üncü sıradan 6'ncı sıraya geldik ki bu sırada belki bir basamak daha ön plana çıkacağız bu yıl 2024 rakamları açıklandığında. Bunların birçoğunu gerçekleştirmede Turizm Geliştirme Ajansımızın çalışmaları, konumu çok etkili olmuştur. Biz bu çerçevede -şimdi pandemi örneğinden yola çıkarak anlatmak istiyorum- pandemi sürecinde tüm dünya kapanmışken, bırakın insanların bir ülkeden bir ülkeye tatil yapmaya gitmesini, evlerinden dahi çıkması yasakken sektörümüzle, ilgili kurumlarla yaptığımız çalışmada Turizm Geliştirme Ajansı üzerinden bir program ortaya koyalım ki turizmimizi, bu kapalı turizmimizi açalım anlayışıyla yola çıkarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın destekleriyle, Sayın Bakanımızın da öncülüğünde sektör temsilcilerinin hepsiyle de konuşarak bir sertifika programı gerçekleştirelim... Bu sertifika programı da Covid-19 sürecinde etkili olan, onu önleyici tedbirlerin tesislerimizde olduğunu gösterelim anlayışıyla Dünya Turizm ve Seyahat Konseyiyle de anlaşarak ki bunun da uluslararası geçerliliği olsun ki bir anlamı olsun... Biz, kendi kendimize Covid'e karşı her türlü tedbiri almamızın, sertifika vermemizin de bir anlamı olmayacağından yola çıkarak, tüm konaklama tesislerinde de mecburi kılarak Güvenli Turizm Sertifika Programı başlattık ama bu Covid'e karşı güvenli turizm sertifika programı. Burada açıklanır bir şey var ve biz bu programı uygulamaya koyduktan sonra Türkiye'de çalışan tüm tur operatörlerini getirdik ülkemize, bu programı nasıl uyguladığımızı, nelerin ne şekilde olduğunu... Dolayısıyla, turistin ülkesinden ülkemize gelene kadar, hava yolu şirketi dâhil, hava meydanı, oradan otele intikali, tatilini yapıp dönene kadarki tüm süreçlerde Covid'den minimum düzeyde, en az düzeyde etkileneceği tüm tedbirleri aldık. Ve burada otellerin hijyen tedbirlerinden tutun da Covid'in bulaşıcılığını önleyici her türlü tedbir vardı, birçok maddeden, 42 maddeden oluşan kriterler vardı ve her tesis bunu sağlamak zorundaydı.

Yine, TÜRKAK'la anlaşarak da bu biraz önce saydığımız tesisler de dâhil bu sertifika programını verecek denetim kuruluşları bu tesisleri yerinde denetleyerek, her yıl da bunları güncelleyerek bu Güvenli Turizm Sertifikasyon Programlarını verdiler ve biz buna dünyada örnek olduk. Birçok ülke bizden bunu kopyaladı. Bu sayede de biz açıkçası dünyada Covid'de turizmi en az daralan ülke olduk. Dünya yüzde 88'lerin üstünde bir daralma yaşarken biz yüzde 67 oranında bir daralma yaşadık turizmde dünyada ve pandemi bittikten sonra da turizmde en hızlı yükselen ülke olduk ki o yıl yüzde 103'lük bir büyüme sağladık. Bizden sonra Meksika ve Hırvatistan ülkeleri geliyordu. Rakip olduğumuz İspanya'lar, Fransa'lar bu programı da gerçekten büyük bir ilgiyle takip ettiler, kendileri de uygulamaya çalıştılar, onların da ötesine geçtik. Tabii, pandemi bittikten sonra biz bu zorunluluğu ortadan kaldırdık -Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı'nı- ama bu sertifika programının pazarlamada ve ülkemizin tanıtımında ne kadar önemli olduğunu gördükten sonra biz 2053 Paris İklim Şartı'nı da dikkate alarak ve tabii, dünyada gelişen bir değer olarak çevre ve iklim koşullarına uygunluğun da çok dikkatine vararak biz yine Dünya Turizm ve Seyahat Örgütüyle anlaşarak aynı programı, Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı'nı sürdürülebilir sertifika programına dönüştürdük. Biz bu programla da tesislerimizin, hatta Türkiye'nin bir bütün olarak, nihai amacımız olarak sürdürülebilirlik kriterlerinin tamamını sağlamış bir ülke olsun... Bu da tamamen çevre ve iklim koşullarıyla ilgili, can ve mal güvenliğiyle ilgili değil o bizim şeyimizde olmadığı için. Elbette bu zorunluluk değildi ama biz tüm turizm tesislerini -saydığımız rakamlar da var orada- Sürdürülebilirlik Sertifika Programı almayı zorunlu kıldık. Bunun da bizim turizm pazarlama ve ülkemizin tanıtımı açısından son derece kıymetli bir durumu var ve bunu da birçok ülke bizden kopyalayarak aynı programları uygulamaya çalışıyorlar. Dolayısıyla, bu Sürdürülebilirlik Sertifika Programı tesisler için zorunlu ama hukuken bunlar can ve mal güvenliği ve yangınla ilgili gerekli tedbirler -ki kriterlerinde bununla ilgili bir husus da yok- anlamına gelmez. Bu firma da, bu tesis de diğer tesisler gibi bu Sürdürülebilirlik Sertifika Programı'nı ve Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı'nı almak zorunda olduğu için -biri Covid'le ilgili tedbirleri kapsıyor, diğeri çevre ve şehircilikle ilgili- bu her iki belgeye de sahip ama bu tesis belki ilaveten bizim kriterlerimizde olmayan bu hususları denetlemiş mi, o ifadeyi niye, niçin bulundurmuş bilmiyorum ama yangın ve yangın güvenliğiyle ilgili hususlar yok burada. Dolayısıyla, zaten savcılığa bu ifadeler verildikten sonra savcılık bunu adli kontrol olarak serbest bırakmış. Oysa...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, çok özür diliyorum. Yani bu firma, bu sizin anlattığınız yangınla alakalı bölüm hariç bir şey mi vermiş?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Doğrudur, doğrudur.

Dolayısıyla bizim uyguladığımız bu her 2 programda da can, mal ve yangın güvenliğiyle ilgili hususlar yok; biri Covid'le ilgili hususlarda azami tedbirlerin alınıp o Covid ortamından arındırılmayı, diğeri de çevre, iklim koşullarının 2053 Paris Şartı'nı ortaya koyan hususlara biz şimdiden ulaşmak adına sürdürülebilirlik sertifika programlarını uygulamaktayız. Çok başarılı bir şekilde uygulanmakta. Bu bizim turizmdeki gelişmemizi sağlamada da önemli bir araç. Tabii, Türkiye...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Ama Bakanım, güvenli turizm sertifikası... Ben, normal bir vatandaş da güvenli, bu dediğiniz şeyleri kapsamadığını...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Can güvenliğini kapsamıyorsa mesela neyin güvenliğini kapsıyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Covid-19'un Sayın Vekilim, ifade ettiğim gibi.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Biliyorum ben kriterleri, isim başka bir şeyi çağırıştırıyor mu? Ben onu diyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Anladım. İşte bu Covid'den dolayı güvenli bir ortam oluşturulduğu için, tabii güvenlik kavramını her çeşit de kullanılabiliyorsunuz, anlayabilirsiniz ama bizim oradaki açıklamalarımız, mevzuatın içeriği, ortaya koyduğumuz kriterler bununla ilgili. Ha, algı "İlla böyle olacak." diyorsanız tabii ona ben bir şey diyemem ama şöyle bir durum var sizin de bilmeniz gereken: Türkiye Turizm Geliştirme Ajansı 2019 yılında kuruldu ve buranın kanununa göre bu, bizim idari yapımızda çok benzeri olmayan bir kuruluş. Kamunun ve özel sektörün birlikte olduğu, her ikisinin de bütçe ayırdığı ve tamamen Türkiye'nin turizmini ülke anlamında tanıtmaya yönelik bir yapı. Bunun tabii, idari teşkilatı tamamen

profesyonellerden oluşan ve İş Kanunu'na göre kamu personelinin çalışmadığı bir teşkilat. Buradaki tüm kararları da 18 kişiden oluşan bir yönetim kurulu vermekte. Yönetim kurulu üyeleri de; kanuna göre Bakanlığımızı temsilen Turizm Sorumlu Bakan Yardımcısı olarak ben Yönetim Kurulu Başkanım, Tanıtma Genel Müdürümüz Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Şirketin sahibi de üye mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Anlatacağım.

...ve bunun dışında hava yolu işletmecilerinin en büyüğü olan İGA ve TAV'ın dönüşümlü olarak her bir temsilcisinin olduğu 5 tane belirli üye var. Bunun dışındaki kalan 13 üye seçilme gelmekte, seçim yapılmakta. Burada da bizden turizm işletme belgeli tesislerin sahiplerinin aday olabileceği ve sadece turizm işletme belgelilerin oy kullandığı, ödedikleri finansmanın ağırlığına göre bölgelere kontenjan verdiğimiz ki Akdeniz Bölgesi'nden 3, Marmara Bölgesi'nden 3, Ege Bölgesi'nden 2, diğer bölgelerimizden de 1'er kişi olmak üzere seçimle üç yıllığına seçiliyorlar ve seçimle üç yıllığına seçilen üye bir defa seçilebilir, ikinci kez seçilemiyor. Biz, 2019 yılında yaptığımız seçimlerden sonra bunların süreleri dolduktan sonra -2022 miydi arkadaşlar? Yanlış söylemeyeyim tarihi- yaptığımız seçimle... Yine seyahat acentelerini temsilen 1 üye ve bu söylediğim bölgelerden 1'er üye olmak üzere adaylar vardı, bunlar turizm işletme belgeli tesisler tarafından oy kullanılarak seçime girdiler. Bu tesisin sahibi Halit Ergül de Karadeniz Bölgesi'nin temsilcisi olarak adaydı ve seçimde kazanarak Türkiye Turizm Geliştirme Ajansının üyesi olarak yangın anına kadar Turizm Geliştirme Ajansının Yönetim Kurulu Üyesiydi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, Değerli Bakanım, toparlayalım lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sertifika kriterlerini de oraya yansıtalım; hem sürdürülebilir hem güvenli. Onları da yazılı olarak sizlere sunalım, arz edelim Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayhay.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şimdi, tabii, ben şunun özellikle altını çiziyorum: Tabii ki Bakanlık olarak turizmle ilgili yaşanan her şey, bunlarla ilgili tedbirlerin alınması, ilgili kurum kuruluşlarla koordine etmek, çalışmak anlamında, bizim meseleye bu anlamda sorumluluk olarak bakmamızdan daha doğal bir şey yok ve bunun gereklerini yapmamız elbette gerekir ama sonuçta Türkiye hukuk devleti, yasalardan alınmayan bir yetkiyi kullanamazsınız ki. Bu söylediğim iş yeri çalışma ruhsatı, güvenlik, herkesin kendi alanlarıyla ilgili sorumluluk konusunda... Sadece bizde de böyle değil, bu örneklerini de verdiğim gelişmiş ülkelerde de bu böyle. Sistem böyle daha doğru işlemiş ki bunlar kurulmuş. Aslında, her kurumda kendi alanında yeterli ve yetkin personel olduğu için bu doğru ama burada belki eksiklik koordinasyonun sağlanması. Onun için, ben, Sayın Başkanım, şunu da tekrar size öneri olarak sunuyorum, belki değerlendirilir: Turizm tesisleriyle ilgili ama diğer tesislerde de ilgili kurumların koordinasyonu içerisinde, özellikle İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunun, valiliklerimizin başkanlığında... Buna Bakanlık olarak biz öncülük yaparak bu koordinasyonu sağlamaya hazırız. Mesela bu konaklama tesislerinin veya turizm tesislerinin -sadece konaklamadan da oluşmuyor- denetimlerini yaparken bir komisyon oluşturarak, ilgili tüm kurum kuruluşların temsilcilerini de alarak; işte yangınsa itfaiye teşkilatı, imarsa yetkili idare teşkilatı, sağlıkla ilgili ise Sağlık Bakanlığı, herkes kendi alanıyla ilgili denetimleri yaparak, o denetim sonuçlarını o komisyonda değerlendirerek anında o tedbirlerin alınması, bunun da valiliklerimizin koordinasyonunda ama bizim de önerimizle yapılması, belki anında tüm hususların bir anda tespit edilip anında buna karşı bir reaksiyon geliştirme açısından -Sayın Cevahir Vekilimizin de söylediği gibi- o tür bir önlemlerle bunlar yapılabilir ama biz kalkıp da "Ya, biz Turizm Bakanlığımız, her şey bizden sorulur. Yangını da ben denetleyeyim, imarı da ben yapayım, sağlığı da ben yapayım, gıdayı da ben yapayım." dersem onun belki çok daha olumsuz sonuçları olacaktır çünkü yani Türkiye devleti gibi yapılanmam lazım doğrusu bunları yapabilmem için yani sağlıkçı da olacak, her türlü personelim olacak, ona göre yapılanmam olacak ki böyle devasa bir yapılanma da etkin ve verimli bir kamu işleyişi açısından çok doğru değil.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Yapılanma değil.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Ha, biz bunun koordinasyonunu sağlayalım diyoruz.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Eksik bir mevzuat varsa mevzuat çıkarmanın adresi Bakanlıktır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - İşte, ben az önceki önerilerimi sıraladım. Tekrar sıralamanın doğru olduğunu düşünüyorum.

Birincisi: İşte, bu denetimler başta olmak üzere, bu hususlarla ilgili ilgili tüm kurum kuruluşların temsilcilerinin oluşturduğu, valiliklerimizin başkanlığındaki İl Afet Acil Durum Koordinasyon Kurulunun en az yılda iki defa bir araya gelerek ildeki o riskleri değerlendirerek, ilgili kurum, kuruluşlardan da destek alarak gerekli denetimlerin ve yapılması gerekenlerin yapılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum bu dediğiniz hususları tespit etmek anlamında. Bizim mevzuatımızda en önemli eksik olan periyodik denetimlerin mutlaka mevzuatımıza ekletilerek Batı'daki ülkelerde, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi belli periyotlarda bu belgelerin güncellenmesi, denetlenmesi ve tatbikatlarının yapılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Tabii, yine takdire bağlı olarak, gerekirse aynı asansörlerde olduğu gibi akredite kuruluşlar tarafından da ilave denetimler getirilebilir ama tabii, Türkiye'nin gerçekliğini, kapasitesini de gördüğümüzde, işte hani hastanelerde, okullarda veya kayıt dışı bu kadar tesis varken, bu kadar denetimle gittiğimizde ne kadar sonuç alabiliriz? Hepsinde bunları da değerlendirerek adımlar atmamız lazım ama en azından bir kere kayıt dışı tesislerimizin behemehâl faaliyetlerine son vermemiz gerekir. Onun dışında da mevcut tesislerden de -ifade ettiğiniz- işte, bu zaten 8 bin tesisin iş yeri çalışma ruhsatı olmadığı için aynı zamanda yangın yeterlilik raporu da yok yani 8 bin tanesinin tamamında yangın yeterlilik belgesi yoktu, bu anlama geliyor. İşte 6.200'ü gitti, kaldı 2 bin, onlar da inşallah en kısa zamanda kapanacak ama bizim işte bu durumu da görerek, mevcut tesislerin de bir an önce, hızlı bir şekilde bu anlamdaki eksiklerini, yeterliliklerini görerek, teknolojiyi de dikkate alarak -az önce söylendi işte- buna göre tefriş ve dekorasyonlarının yapılarak belli periyotlarda hem belgenin yenilenmesi hem de denetimlerinin ve tatbikatlarının yapılmasıyla bunun daha çok önüne geçeriz.

Tabii, bu eksiklerimiz vardır, bunları mutlaka yapmamız lazım ama ilave olarak burada işletmeye yönelik olarak ve biraz önce ifade ettiğim, itfaiye müdürlüğü zamanında tespit ettiği yani yangından çok kısa bir süre önce tespit ettiği hususları ilgili kurumlarla paylaşıyor ve gereğini yapıyor bizi yasa boğan bu üzücü olay belki de yaşanmayacaktı. Yani dolayısıyla burada işin odağında olan birçok ağır kusuru dikkate almadan genel değerlendirmeleri, "Bütün denetimleri yapmak, şunu yapmak, şuradaki şu

eksikliği gidermek." demek de ne kadar geçerlidir bilmiyorum. Türkiye'nin gerçeklerini de dikkate alarak elbette bu düzenlemeleri yapmamız ve gerekli tedbirleri almamız lazım ama bu özel olayda da bu ağır ihmallerin... Ki, bilirkişi raporu çıktığında hepimiz tarafından bunların değerlendirileceğinin, görüleceğini düşünüyorum. İnanıyorum ki Komisyonunuz bu çok yoğun çalışmalarla tüm kurum, kuruluşları değerlendirip dinleyerek diğer...

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Kalan 4 otel ne oldu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Hemen ifade edeceğim.

Özür dilerim, unuttum. Burada Grand Kartal'la beraber çatı kuruluş olan Kartal 1 ve Kartal 2 tesisi vardı, o kapandı, zaten belgesi de iptal. Onun dışında, Golden Key var; şu anda, bu yangın olayından dolayı kendisi sezonu kapattı bir dahaki sezona kadar. Palazzo diye yine orada bir tesis var, o da geçtiğimiz pazar günü kapattı. Yine, Dorukkaya orada, şu anda tek belgeli olarak faaliyette bulunuyor; o da herhâlde çok kısa zamanda kapatır diye düşünüyorum. Zaten Grand Kartal'ın çatı kuruluşu olan diğer tesislerin de belgeleri iptal olduğu için faaliyette bulunmuyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, Değerli Bakanım, ben bir araya gireyim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Eksik kalan bir husus kaldı mı Sayın Vekilim, birçok şey vardı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çevre ve Şehircilik Bakanlığından gelen müfettiş arkadaşımız "İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği" diye bir yönetmeliğimiz varmış, burada da "Yangın söndürme sistemleri ve otomatik yağmurlama sistemleri, otomatik gazlı söndürme sistemleri, mutfak davlumbaz söndürme sistemleri, yangın su deposu, yangın pompa dairesi, yangın pompaları performans tesisleri, sabit boru tesisatı, sprinkler sistemi, yangın dolapları, hidrant sistemi ve benzeri standartlarda süre belirtilmemişse bir yıl içerisinde bunların o ilgili birimler tarafından denetlenmesi lazım geliyor." diyor. Yani biz...

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Ne zaman çıkmış Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ne zaman bu yönetmeliğin çıkış tarihi? Nerede yazıyor bu? Şurada: 2013'te. 18/2/2022'de ek bir şeyleri var yani normalde bu yönetmeliğe göre, bu yangınla alakalı ekip ve ekipmanın, bilmem neyin, o raporu veren -değil mi, yanlış söylemiyorum- "Yangın itfaiye raporunu veren kurum tarafından bir senede, sözleşmede belirtilmemişse her yıl denetlenmesi lazım geliyor." diyor. Yani yangın söndürme sistemleri, otomatik yağmurlama sistemleri, otomatik gazlı söndürme sistemleri, mutfak davlumbaz söndürme sistemleri falan falan...

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Çevre ve Şehircilik mi çıkarmış?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Çalışma Bakanlığı çıkarmış bunu, Çalışma Bakanlığının bir yönetmeliği bu. Neye göre çıkarılmış bu yönetmelik? "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren tüm iş yerlerini kapsar." diyor. Normalde yani bu yönetmeliğin... Şimdi arkadaşlar uyardı beni, getirdiler. Bu yönetmeliğe göre ruhsatı veren birim her yıl, aksi belirtilmemişse "Buradaki ekipmanlar çalışıyor mu, çalışmıyor mu?" diye denetimini yapmak zorunda, değil mi, ben öyle anladım.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Sayın Bakanım, burada idare değil, işletme sahibinin yaptırması gerekiyor yani bunu ilgili idareye de verebilir, dışarıya da verebilir. İşletmenin yaptırması gerekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ha, işletmenin yaptırması lazım. Bütün iş yerleri için geçerli ama tabii, zaten buradaki problemimiz, o işletme sahibi hiçbir şeyi yapmamış, sıkıntı o.

Çalışma Bakanlığındaki arkadaşımız ne diyor?

KOMİSYON UZMANI LEVENT SÖZEN - Sayın Başkanım, tekrar edeceğim sadece: Evet yani bu tamamen o otelin işverenine verilmiş olan bir sorumluluktur. O vesileyle işverenin takibini yapması gereken... İşverenin sorumluluğudur.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İşverenin burada, evet.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yani doğrusu Başkanım, bu denetimin ilgili ruhsat veren tarafından yapılmasıdır, ona bırakılmamasıdır.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, öyle olması lazım gelir yani yapmamış adam, yapmayınca sıkıntı oluyor.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Sayın Bakanım, benim burada sormak istediğim: Turizm Bakanlığının denetçileri bu tarz bir denetimin yapıp yapılmadığını denetleyebilirler mi yani böyle bir belge isteyebilirler mi işletmecilerden?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani "Bu yönetmeliğe göre her yıl 'Denetlettiniz mi, denetletmediniz mi?' diye sorabilir mi?" diye soruyor.

KOMİSYON UZMANI MURAT KANTEMİR - Yani şunu söylediniz ya: Bakanlığın denetim elemanlarının...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşım, sen bana soracaksın, oraya karışmayacaksın, sizin işiniz orada bana sormak, muhatap benim. Siz bana sorun onu yani özelden de sorabilirsiniz. Oraya sormayın siz. Dışarıdan gelen uzman arkadaşlarımız, benimle muhatap olun istiyorum.

Ben onu verince hatırlatayım yani yeni bir şey duydum, arkadaşlarımız da bilsin istedim.

Buyurun Değerli Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Sayın Başkanım, biraz önce de ifade ettiğim gibi, önerimizin en önemli kısmını buradaki hususlarla ilgili olarak -bunun içerisinde tabii, yangın güvenliği de gelmekte, diğer güvenlik hususları da gelmekte- ilgili kurumlar tarafından belirli periyotlarda belgenin güncellenmesi ve bunların belli periyotlarda denetlenmesi zaten aynı anlama gelmekte. Tabii ki burada yetkili kurumlar denetlediklerinde düzenledikleri raporu koordineli olarak... Az önce söylediğim gibi, kurumlar arası koordinasyon da önemli olduğu için ilgili kurum, kuruluşlara hepsinin bildirilmesi elbette mümkün. Tabii, bu bahsettiğiniz hususla ilgili olarak da iş yeri güvenliği denetimleri Çalışma Bakanlığımız tarafından da bu denetimler yapılmakta, bunlar da paylaşılabılır. Zaten bizim de önerimizin özünü bu kapsıyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Köksal, buyurun.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Teşekkürler.

Ben özellikle kayda geçsin diye de söylüyorum. Hâlihazırda bir taslak çalışmanız olduğunu söylediniz hani Meclise gelecek olan. Lütfen, eğer orada can güvenliğini kapsayan güvenli turizm belgesi, hani tırnak içinde, aslında o can güvenliğini de kapsamıyor, onun gibi olmayacak bir düzenlemeyle gelmenizi istirham ediyorum özellikle bu olayın üzerine. Ve daha kapsamlı olarak düşünülün yani bir iş yeri... Mesela, benim eşim doktor, özel sektörde çalışıyor, o hastaneye Sağlık Bakanlığından gelecek denetçileri, hani kıstasları ona göre uygun olduğu için çok önemsemiyor tabiri caizse ama yurt dışından bir akredite alması için yurt dışından gelecek hastaların... Farklı firmalar geleceği zaman o firmaların denetimini daha fazla önemsiyor; neden böyle olsun? Bizim de o yüzden, biraz önce bahsettiğiniz hani "Yeni standartlar getirdik." dediğiniz şeyi bu kapsamda, bu minvalde genişleterek bütün bu sorumluluk alanları diyeyim artık... Çünkü can güvenliği olmazsa olmaz çünkü Turizm Bakanlığı bu sertifikayı veriyor "İşletme ruhsatını işletebilir." diye. Bunları da kapsayacak bir düzenlemeyle gelin yani aksi takdirde hiçbir işe yaramamış olacak. Yani biz hep düzenlemelere bakarken biraz da böyle kâr amaçlı bakılıyor ki bunu da gördük, bu mevzuat açığı bunun göstergesi. İnşallah, bundan sonra olacak olan yani sizden gelecek, Bakanlığımızdan gelecek olan kanun tasarıları bu minvalde değerlendirilir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Bizim, tabii, önerdiğimiz husus, biraz önce de ifade ettiğim gibi, can ve mal güvenliği veya yangın güvenliğiyle ilgili veya bu yaşadığımız olaylarla ilgili mi? Değil. Meclis gündeminde de olan konu. Tabii, bizim Türkiye'nin turizm rekabet kapasitesini artırmak, turizm koşullarının mevcut günümüz koşullarında daha sağlıklı, doğru yapılabilmesi adına...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Bakın, bu olay yaşanmışken böyle bir şey gelmesin yani önce, bu minvalde bir düzenleme gelsin, o sonra gelsin.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Anlıyorum, yok.

Benim söylemek istediğim onu olumsuz etkileyen bir husus değil Sayın Vekilim. Benim dediğim husus, tabii, bizim turizmin gelişmesiyle ilgili yaptığımız çalışmalar çerçevesinde ve kayıt dışı -ki dolaylı olarak etkiliyor bu- veya hukuka uygun olarak faaliyette bulunan tesislerin bu faaliyette bulunmamasıyla ilgili. Mesela, az önce ifade ettiğim gibi, biz belgeli olma zorunluluğu getirdiğimiz tesislere basit işletme belgesi vermiştik. Bunların, turizm işletme belgesinde bir üst aşama, daha nitelikli bir aşama olan bir üst aşamaya -ki bu daha güvenli anlamına da dolaylı olarak gelecektir- geçmeleri zorunluluğu getiriyoruz bir yıl içerisinde.

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - O ayrı, anladım yani dediğinizi anladım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Yok, yok; Meclis gündemde olan yasamız o ama şu doğru anlaşılın: Bizim...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Ama önce bizim bunları... Yani bundan sonra herhangi bir şey olmasın. Bir tek itfaiye değil, dediğim gibi, binanın çökmesi... Yani bununla ilgili yapılabilecek... Yani "Devlet değiliz." dediniz ya; "Bütün kapsamlı olarak..." Hayır, devletsiniz, Bakanlık devletin bir...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Hayır, ben onu o kapsamda söylemedim. Söylediğim şu...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Yani anladım, iş yükü açısından, bunu yapabileme becerisi açısından söylüyorsunuz ama yani bu... Yani bir başka yerde... Yani burada çok basit; itfaiyenin işte her sene... "Bunu yapmak zorundasın bu turizm belgesinin devamını istiyorsan." deseniz bu bile yeterli, öyle değil mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Şöyle: "Yok." demeye... Sayın Vekilim, bakın, az önce söyledim; biz 7 defa yazı yazmışız üç yıl içerisinde ve kayıt dışı faaliyette bulunan 8 bin otel var, isimleriyle, "Bunları kapatın." demişiz diğer kurumlara. Bunların kapatılması, işte az önce söylediğim aşamalarda gelmiş. Sonuçta, işleyişe baktığımız zaman, realite olduğumuz zaman bunu kanuni düzenlemeler yapmadan gerçekleştirmeniz olmuyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli Vekilim, Değerli Bakanım, bence böyle karşılıklı şeyden ziyade son cümlelerinizi toparlayın. Bence bugün kifayetimizakere edelim lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Hemen toparlıyorum Başkanım.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Diğer sorulara yazılı cevap versin Sayın Başkan.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, varsa diğer konulara da yazılı olarak cevap verin lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARDIMCISI NADİR ALPASLAN - Elbette.

Son olarak şunun da altını çizeyim: Bizim verdiğimiz Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı'nın kanuni bir zorunluluk değil ve tamamen Covid'e yönelik bir özel uygulama olduğunu biraz önce de ifade ettim yani bu çerçevede olaylar değerlendirilirse... Ama ben Komisyonunuza bugün bize bu fırsatı verdiğiniz için tekrar teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Tabii, sizlerin bu dört aylık sürede yapacağınız kapsamlı çalışmalarda bu olayın enine boyuna incelenip, eksiklerin görülüp bundan sonra bu olayların yaşanmamasıyla ilgili, başta yasal düzenlemeler olmak üzere, raporunuzda gerekli önerilerin sunulması Türkiye için bu anlamda bu olayların yaşanmaması adına çok büyük bir hizmetin verileceğine olan inancımı tekrar ifade etmek istiyorum.

Komisyonunuza Bakanlık olarak her türlü desteği ve katkıyı sunmak anlamında yapılabilecek ne varsa yapacağımızı ben tekrar ifade etmek istiyorum ama somut olarak, bu olayla da tekrar gördük ki bizim başlı başına bir kurumlar arası koordinasyonun sağlanması adına... Valilerimiz ki bunlar her bakanlığın temsilcisi olarak orada en üst amir ve İl İdaresi Kanunu'na göre çok güçlü yetkilere sahip olduğu için ilgili bakanlıklarla da koordinasyon içerisinde, turizmse turizm, sağlıksa sağlık, hangi konuyla ilgili ise o konularla ilgili bir koordinasyon kurulu çerçevesinde faaliyetlerin yürütülmesinin çok etkin ve verimli ve hızlı adım atma adına doğru olacağını düşünüyorum.

Yine, bizim mevzuatımızda eksik olup da gelişmiş ülkelerde olan periyodik denetimlerin ve belgelerin belli zamanlarda denetlenmesinin yasalarımıza veya ilgili mevzuatımıza, ikincil mevzuatımıza mutlaka işlenmesi gerektiğinin -tatbikatlarla beraber gerekli olduğunu düşünüyorum.

Bu çerçevede de önerilerimizi sunarak bugünkü çalışmamızın da hayırlara vesile olması ve bir daha bu olayların yaşanmaması, ülkemizi yasa boğan bu elim olayların yaşanmaması dileğiyle tekrar saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, çok teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Komisyon çalışmalarının tiyatroya benzetilmesiyle ilgili sözleri iade ettiğine, toplantıya katılan Bakanlık temsilcilerine teşekkür ettiğine ve cuma günü Kartalkaya'da yapılacak incelemeye ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, biraz tatsız başladık toplantıya. Tekrar ben bu Komisyonun -bir daha tekrar olacak ama ısrarla söylemekte beis görmüyorum- Türkiye Büyük Millet Meclisinin yani milletin iradesinin tecelli etmiş olduğu Meclisin bütün parti grupları tarafından ortak önergeyle kurulan bir komisyon olduğunu ve bu Komisyonunda görev alan arkadaşlarımızın çoğu zaman mesailerinden, Meclis mesailerinden veya başka görevlerinden, işlerinden ayrılarak buraya büyük bir görev sorumluluğuyla geldiklerini ve gelirken de vicdani olarak, siyasi parti ayrımı gözetmeksizin, yüreğinde 78 insanımızın acısını hissederek bu toplantıda bulduklarını ve bulunurken de -bunu başta da söyledik ve arkadaşlarımızın tamamı tarafından da kabul gördü- burada siyaset yapmamak lazım geldiğini, siyaset yapmanın, parti siyaseti yapmanın yanlış olduğunu çünkü ortada bir vaka ve acı olduğunu, niye bu acıyı yaşadığımız noktasındaki tespitlerimizi iyi yapıp bundan sonra da "Buna benzer sıkıntı ve acı yaşamamak adına neler yapabiliriz?"in çalışmalarını yapmak üzere toplandığımızı söyledik ama maalesef, farklı siyasi partilerdeki arkadaşlarımızın bir kısmı... Burayı özellikle çok rahatsız edici bulduğum için söylüyorum; burada 22 arkadaşımızın hiçbiri... Tiyatrolara saygı duyuyorum, çok güzel bir iş yaptıklarına inanıyorum ve sanatın her türüsüne saygı duymamıza rağmen burada yapmış olduğumuzu bir tiyatroya benzetmelerinden kaynaklı da çok büyük bir rahatsızlık duyduğumu ve aynen o sözleri arkadaşımıza iade ettiğimizi 22 arkadaşımız adına belirtmek istiyorum. Biz burada çok ciddi, çok önemli, devletin ve milletimizin geleceği adına çok mühim bir çalışma yapıyoruz. Çalışmalarımızın bu şekilde sabote edilmesini çok doğru bulmadığımızı ama her şeye rağmen, her türlü provokeye ve saboteye rağmen Komisyonumuzun maksada hasıl olma noktasında aynı ciddiyetle, kararlılıkla çalışmalarına devam edeceğini söylemek istiyorum.

Bugün gelen Bakan Yardımcımıza ve diğer Bakanlık temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Cuma günü saat 10.30'da buradan hareket edeceğiz.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkanım, Naci Bey'in bir teklifi var ama...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Meclis kapalı olursa yarın gidelim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yarın Meclis kapalı değil herhâlde.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Meclis kapalı efendim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kapalı mı, bir dakika...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yani bugün anlaşma onaylanırsa, bugünkü gündemimiz geçerse ki kuvvetle muhtemel geçecek, yarın kapalı olacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Valla arkadaşlar, o konuda henüz benim bilgim yok, yeni bilgi sahibi oldum. Biz cuma gibi konuşuyorduk, şimdi toplantıdan sonra gerekli görüşmeleri yapalım. Bize bilgi vermesi için ETÜ'den istediğimiz olduğumuz bilirkişiler için de "Cuma günü saat 14.00'de yangın yerinde olun." diye görüştüm, konuştuk. Duruma bağlı olarak bir değerlendirilelim, size de gerekirse geç saatlerde de olsa, herhangi bir değişiklik olduğunda haber veririm, yoksa cuma günü şu andaki programımız devam ediyor.

Teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.38